

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XII.

Ljubljana, 2. maja 1940.

Štev. 18 (550)

Danes:

Naš novi roman:

NA RAZPOTJU

Gl. str. 11 in 12

Strah pred nevarnostjo je desetstičkrat strašnejši od nevarnosti same.

Daniel Defoe, Robinson Crusoe
(1661—1731)

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/III. Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32. — Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, ne frankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 šir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolara. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostopenjska petineta vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglasnem delu 450 din. V dvostranem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

„V vsaki hiši imamo pri nas puško!“

Samozavestne besede švicarskega generala

*

V nedeljo 21. aprila je na neki švicarski patriotski prireditvi v Bernu izpregovoril tudi general Guisan, vrhovni poveljnik švicarske vojske. Njegove besede so veljale posebno zdalecem in saboterjem.

Švicarski listi so šele pretekli pe- ek objavili generalov nagovor. Po njih ga povzemamo in objavljamo tudi mi, prepričani, da bo tudi za naše bralce zelo zanimiv.

Naša vojska, je začel general, mora biti vsak trenutek močna, pravno in gmotno. Če naj bo pravno močna, mora pa vojak na fronti vedeti, da domovina skrbi za njegovo družino. Stari Winkelriedov duh še zmerom živi v nas! V imenu armade se vsem na to zahvaljujem.

Mi veljamo danes v Evropi še za privilegirance; a tudi naša domovina utegne doživeti težke ure. Zanje moramo biti pripravljeni. Najnovejši dogodki v Evropi na novo dokazujejo, da se morejo države tudi tedaj, če se strogo drže nevtralnosti, zanesti le na lastno vojaško moč. Smisel nevtralnosti si razlagajo z vidika lastnih koristi. Toda Švica mora ostati nam, in našo nevtralnost bomo branili proti vsakemu napadalcu, naj pride od koder koli.

To pomeni, da moramo biti čuječni in močni. Močan biti se pa pravi: Narod in vojska sta eno in tvorita skupaj celoto. To smo mi!

Groze nam pa tri nevarnosti.

Prva je zunanja nevarnost.

Druga nevarnost prihaja od znotraj. To so neki tujzemci.

Ljudje, ki uživajo našo gostoljubnost, pa zraven rovarijo proti naši domovini, s propagando in na druge načine. Vendar bodite prepričani, da na te ljudi prav posebno pazimo. Sabotaže ne bomo trpeli!

In tretja nevarnost? To so tisti Švicarji, ki ne verujejo v nevarnost in v resnost položaja, ljudje, ki ne razumejo, da živimo v času samozatajevanja in žrtve.

Nevarni so tudi tisti ljudje, ki razširjajo neresnične glasove. Svarim vas pred neresničnimi glasovi in novicami!

Ne bomo trpeli tako imenovane pete kolone, to je ljudi, ki laži raznašajo in izpodkopavajo voljo do odpora. V naši domovini ni prostora za defetiste, saboterje in izdajalce, naj pridejo od koder koli! Ljudstvo samo bo tem ljudem odgovorilo. V vsaki hiši imamo pri nas puško!

Danes gre za obstoj države, za ohranitev naše svobode. V svoji hiši hočemo biti samo mi gospodarji, zato ne bomo gledali tujega rovarjenja!

Da ohranimo naše najdragocenejše dobrine, nam ne sme biti nobena žrtev prevelika. Svobodni smo in svobodni hočemo ostati, v svoji hiši svoji gospodarji!

* Arnold Winkelried se imenuje legendarni švicarski junak, ki je leta 1386. (tri leta pred kosovsko bitko) z žrtvovanjem samega sebe pomagal Švicarjem do zmage nad Avstrijci pri Sempachu.

NORVEŠKA VOJNA V ČETRTE FAZI

I zavezniki i Nemci se pripravljajo na dolgo vojno. — Kdo ima več upanja v zmago na Norveškem?

V Ljubljani, 30. aprila.

Trije tedni minevajo danes, odkar se je začela vojna na Norveškem. Ali se je medtem kaj izpremenilo?

Kdor bere dan za dnem dolgevozne članke in brzojavke o uspehih obeh strank na najnovejših bojiščih ali pa posluša domača in tuja radijska poročila, zvečine na koncu ne ve, kje ima glavo. Ali je res položaj tako zapleten, da se ni moči orientirati?

Prve dneve bi bili morali to vprašanje brezpogojno potrditi. Danes se je pa slika vendarle toliko razčistila, da se vsaj glavni obrisi na njej razločijo.

V prvi fazi norveške vojne so Nemci po dolgotrajnih tajnih pripravah zasedli na dano povelje vsa količaja pomembna norveška pristanišča. Trojanski konji njihovih tovarnih in turističnih (to se pravi, na naš jezik prevedeno, izletniških) parnikov so imenitno funkcionirali — tako imenitno, da se n. pr. večstotoglavna nemška posadka v Narviku še zmerom drži, čeprav je z vseh strani obkoljena in ji je dovoz živeža do celja odrezan.

(V tej prvi fazi skandinavske vojne so se Nemci tako ustalili na norveških tleh, da danes noben resen človek ne more več pričakovati, da jih bodo zavezniki kar čez noč vrgli z osvojenih točk.)

Medtem je nastopila britanska mornarica: položila je mine v Skagerraku in Kattegatu, da izjalovi nov dotok nemških čet in njihove oskrbe na norveška tla, in uničila nemško vojno mornarico v Narviku, najvažnejši luki na Skandinavskem polotoku. To je bila druga faza norveške vojne; kakor se je prva končala z nemško zmago, tako je druga pomenila triumf za zaveznike. Po britanskih uspehih na morju je nemška vojna mornarica skopnela skoraj za tretjino, tako da lo danes po številni moči dosežata ruska in švedska.

(Pravi pomen te zavezniške zmage na morju se bo pokazal šele pozneje, ko bo sprito okrnitve nemške mornarice sproščeni del zavezniškega vojnega brodograja lahko krenil drugam.)

Tretja faza: izkrcanje prvih zavezniških čet na norveških tleh.

Stvar je bila vse prei ko igrača, zato je tudi tako dolgo trajala in še danes ne poteka brez težav. Ne smemo pozabiti, da so vsa važnejša pristanišča v nemških rokah in da v manjših lukah manjka naprav za izkrcanje težkega topništva, tankov, oklopnih avtomobilov itd. Razen tega je imel sovražnik — prav zato, ker je prvi prišel — veliko premoč tudi v zraku, tako da je lahko občutno oviral izkrcavanje. Že samo dejstvo, da so se Angleži in Francozi mogli izkrcati, je pa neizpodbiten dokaz njihove absolutne nadvlade na morju — nadvlade, ki je v prvi fazi norveške vojne že dosegla svoj vrhunec.

Kar njihove absolutne nadvlade na

NJ. VIS, KNEZ PAVLE

je v nedeljo slavil svoj 47. rojstni dan. Ves tisk je pri tej priložnosti slavil velike zasluge, ki si jih je knez-naměstnik pridobil za Jugoslavijo

Dr. CINCAR-MARKOVIĆ, jugoslovanski zunanji minister. (K njegovi izjavi dopisniku Politike, objavljeni na 2. strani)

morju — nadvlade, ki je v prvi fazi norveške vojne že dosegla svoj vrhunec.

Danes smo priče četrte faze severne vojne: nasprotnika si prizadevata, da se ustalita na južnem Norveškem in da po možnosti drug drugega vržeta v morje.

Ta faza bo po naši sodbi dolgo trajala, morda več tednov ali celo mesecev. Vedeti moramo, da je norveško ozemlje gorato in zelo negotovno; da mu manjka cest in železnic; da zaradi nerodovitnosti zemlje primanjkuje živeža in so armade odvisne od dotoka iz domovine.

Matematično seveda ni moči napovedati, kakšen bo konec norveške vojne. Na kopnem so Nemci navadno močnejši od svojih nasprotnikov, vsaj v prvih fazah; že zato ker njihova totalitarna vojna ne pozna človeških ozirov. (Prim. vojno na Poljskem — vojno, ki jo Nemci celo v posebnem filmu poveljujejo. Mimogrede: ta film so Nemci predvajali pet dni pred 9. aprilom na poslaništvu v Oslu; na predstavo so povabili vse visoke osebnosti norveške prestolnice, da bi jim predstavili, kako se bo vojna odvijala.)

Toda vojne na koncu koncev ne odloči metoda; vojno odloči človek. Tudi norveško vojno bo odločil človek. Na skandinavskih tleh stoje danes Nemci proti Norvežanom, Angležem, Francozom, Kanadčanom, Poljakom in Čehom. Norvežani se bore za svojo domovino; njihov boj postaja boj balkanskih četasev izza osvobodilnih vojn. Poljak sovražni danes Nemca, kakor ni izlepa kateri narod v zgodovini koga sovražil. Isto je s Čehom. Angleži in Francozi morda ne sovražijo tako, ker niso toliko izkusili; zato jim pa voljo jekleni zavesti; da bi poraz na Norveškem ogrozil končno zmago in s tem tudi svobodo njihovih narodov.

Dolgotrajnost vojne na Norveškem ne more biti Nemcem v prid, tudi če bi jo na koncu odločili v svojo korist. Se bolj kakor materialno — švedsko železo! — bi jih nemara zadela psihološko. Kajti nemški narod je vaje hitrih zmag, a iz svetovne vojne mu je ostal temni občutek, da počasne zmage ne pripeljejo v končni triumf.

Observer

Na Norveškem

»Nemška vojska bo poskrbela, da ne bodo skandinavske države ves čas vojne dobile pred oči nobenega Angleža ne Francoza.«

Izjava nemškega zunanjega ministra Ribbentropa 9. aprila 1940. na tiskovni konferenci v Berlinu.

»Angleške čete, izkrcajoče se ali pa že na maršu, smo napadli z bom-

Prejšnji essenski guverner in komisar Porenja Terboven je postal nemški komisar na zasedenem Norveškem. Mož je star 42 let; še pred nekaj leti je bil navaden bančni uradnik.

bami in jih uspešno molili pri izkrcavanju.... Kraje, ki so jih Angleži zasedli, smo obsuli z bombami.... Britansko prodiranje smo za dalje časa zadržali.

Poročilo nemškega poročevalskega urada z norveškega bojišča dne 24. aprila 1940.

Ali ste beali...

...da je angleški vojni minister Stanley izrekel čudno trditev, da bi bilo z nemško zmago konec sleherne človeške civilizacije?

...da predlagajo Turki skupno obrambo vseh balkanskih držav, če bi kateri od njih katera velesila »zaščito« ponudila?

...da v Berlinu izjavljajo, da je Roosevelt s svojo izjavo o pravici malih držav do svobodnega življenja po lastnem okusu, dejansko obsodil politiko Anglije in Francije, češ da politika teh dveh držav vse male države ogroža?

...da se Madžari pripravljajo na odločno akcijo, da dokažejo, da Madžarska nikakor ni primerna za razvoj tujskega prometa (turizma)?

...da so na Švedskem prepovedali tujim turistom potovanje po železnici in obdovanje švedskih naravnih lepote?

...da je po nekem poročilu iz Beograda našla tamkajšnja policija v Stojadinovi-strankarski pisarni veliko Quislingovo sliko?

...da je slavna poljska podmornica Orzel torpedirala več nemških transportnih ladij, polnih vojakov, namenjenih na Norveško?

...da so Turki priredili pravcat lov na tuje izletnike (turiste), ki so občudovali lepote Carigrada in Dardanel?

...da grozi norveški prestolnici Oslu iz nekih tehniških vzrokov lakota?

...da so ob Stojadinovem odhodu na »letovanje« njegove zveste napadalne čete in motorizirani oddelki ostali lepo pri miru tam, kjer so bili?

...da so tuji turisti tako vzljubili Romunijo, da so v Bukarešti izdajali svoj list — list, ki je za čudo pisal samo o politiki, o turizmu pa nič?

...da bosta lutkasti vladi v Mandžuriji in Nankingu druga drugo priznala za popolnoma svobodno in neodvisno?

...da španski generali trde, da se bo Belgija zapletla v vojno z Anglijo in Francijo, če se na belgijskih tleh prijeti kaj podobnega kakor na Norveškem?

...da so turisti v Romuniji najbolj občudovali naravne lepote romunskih petrolejskih vrelcev?

...da veletrgovci z žitom dokazujejo, da je podražitev žita našemu narodu in državi v korist?

...da v Bratislavi zagotavljajo, da bo trgovinska pogodba med Slovaško in Rusijo za obe državi enako velikanskega pomena?

...da so — kakor poročajo iz Bruslja — tuji turisti v Belgiji najbolj občudovali »naravne« lepote tovarniških dimnikov in rudniških jam?

Po zagrebški Novi Riječi

Nizozemski vojaki na straži ob barikadi iz vreč peska v kraju, ki ga lahko vsak trenutek poplavi.

Izjava zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića

Zunanji minister dr. Cincar-Marković je dal te dni beograjski »Politiki« za njeno velikonočno številko tole izjavo o naši zunanji politiki:

»Minulo je osem mesecev, odkar se je začela vojna med tremi evropskimi velesilami. Težke in razburiljive dneve preživljajo ne samo evropski narodi, ki so v neposredni bližini vojnega področja, temveč tudi ves svet. Medtem ko se vojujejo se stranki ogorčeno bojujejo, se nevarne države trudijo, da jih vojna vohra ne potegne v vrtnice.

Naša kraljevina vztrajno in dosledno nadaljuje politiko nevtralnosti in neodvisnosti, ki jo je napovedala v začetku vojne.

Ker se pa vojna vrši tudi na gospodarskem področju, se težkoje današnje mednarodne življenja raztezajo tudi na nevtralne države in tudi na nas. Kraljevska vlada dan za dnem beži nad tem, da odvrne vse te težkote, ki na eni strani zadevajo naše notranje gospodarsko življenje, na drugi strani pa naše gospodarske odnose z obema vojujočima se strankama. Pri tem ima neprestano pred očmi svoj glavni cilj: da ne bi zapletla države v spopad in da bi obdržala korektno in lojalno odnose do vseh velesil, prizadevač se, da tudi v gospodarskih problemih v polni meri ohrani svoje nevtralno stališče in ne ovira svojega neobhodno potrebnega gospodarskega razvoja.

V vrsti vprašanj, ki so se v današnjem mednarodnem položaju pojavljajo tudi na našem področju, zavzema zelo važno mesto vprašanje prometa po Donavi, ki mu kraljevska vlada posveča posebno pozornost. S sporazumom med obrečnimi državami in zainteresiranimi velesilami, ki smo ga te dni dosegli, je tudi to vprašanje srečno rešeno.

Stremeč za tem, da bi ohranila čim boljše razmerje do vseh velesil, je kraljevska vlada zadnji čas sprejela važne odločitve. Dosegla je namreč sporazum z vlado Zveze sovjetskih republik glede pogajanj o zaključitvi trgovinskega sporazuma.

Dosledno se držimo politike nevtralnosti, je pa Jugoslavija hkrati storila vse potrebne varnostne ukrepe, ki jih ji narekuje današnji mednarodni položaj. Vse, kar je kraljevska vlada v poslednjih osmih mesecih storila v gospodarskem, finančnem in vojaškem pogledu, je v največji meri okrepilo položaj naše kraljevine in nam dovoljuje, da mirno gledamo v bodočnost, opirajoč se na današnje popolno, močno moralno edinstvo celega našega naroda.

Rojstni dan Nj. Vis. kneza namestnika

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je v nedeljo, dne 28. t. m., praznoval svoj 47. rojstni dan. Ob tej priložnosti so vsi jugoslovanski dnevniki priobčili njegovo življenjsko pot. V dobi, v kakršni živimo danes, ves jugoslovanski narod čuti svojo dolžnost, da se mu zahvali za njegovo važno vlogo na krmilu naše države.

Ves jugoslovanski narod se pridružuje čestitkam z željo, da bi ga Bog ohranil še dolgo vrsto let, da bi budno čuval naš domovino in mladim kraljem in še dalje tako spretno in preudarno vodil državno krmilo, dokler naš mladi kralj ne zasede svojega odgovornega mesta.

Politični tednik

Vprašanje avtonomne Slovenije je po izjavi ministra dr. Kreka na shodu JRZ v Trbovljah odloženo z dnevnega

Odklonjeni ljubimec ustrelil svojo nekdanjo ljubico

Tragedija mladega dekleta zaradi krivega pričanja v nežni mladosti

Zagreb, aprila.

Nekaterim ljudem življenje ni naklonjeno, pa če si ga še tako skušajo pridobiti z dobrim srcem in s humorjem. Neizbežna usoda jih zasleduje od rane mladosti, dokler jim naposled ne zada poslednjega milostnega udarca... Takšno življenje je bilo menda namenjeno tudi mladi zagrebški uradnici Olgi Čahunovi.

V rani mladosti je Olga pod vplivom svojih staršev storila nekaj, kar je postalo usodno za vse njeno poznejše življenje. Tedaj je imela komaj štirinajst let. Nesrečen slučaj je hotel, da se je zapletla v neko mučno afero, kjer je morala pričati proti nekemu svojemu tovarišu, ki je bil na skrivaj zaljubljen vanjo, proti Armandu Ruterju. In pod pritiskom svojih staršev je dekle krivo pričalo, tako da je moral zaradi njenega pričanja nesrečni Armand za več let na robijo.

Minilo je nekaj let. Dekle je grizla vest, ni več imela mirne ure. Tedaj se je Armand Ruter vrnil iz Lepoglave in poiskal Olga. Spravila sta se, kajti Armand je še zmerom ljubil lepo dekle, čeprav mu je s svojo krivo prisego uničila najlepša mlada leta. Tudi Olga je doumela veličino Armandove ljubezni, saj je niti strašna leta v ječi niso mogla uničiti. Skušala se

je Armandu oddolžiti z naklonjenostjo in prijateljstvom. To pa mladeniču ni bilo dovolj. Hotel je, želel je za svojo žrtev ljubezni tudi plačilo v ljubezni in ne v prijateljstvu.

Tragika usode je pa hotela, da se je dekle med tem časom zaljubilo v nekega drugega, v mladega študenta prava na zagrebškem vseučilišču. Ljubezen teh dveh mladih ljudi je bila tako velika in močna, da se ni skrhal ob Armandovih prošnjah in grožnjah. Olga se je skušala odtegniti svojemu prejšnjemu oboževalcu; njegovo ljubezen je čutila kot nekakšno moro, svojo pa kot dolg, ki ga je dolgovala Armandu.

Pogosto je Armand dejal Olgi: »Olga, nekaj strašnega bi ti moral povedati!«

»Povej mi takoj, zakaj pa oklevaš?«

»Je dekle dekle.«

»Nimam moči.« je zaječal Armand.

»Bojim se, da te ne bi povsem izgubil!«

Lepega dne se je pa Olga odločila, da bo Armandu povedala, naj ne gradi svoje bodočnosti na njeni ljubezni, kajti nikoli ne bo več čutila do njega drugega ko prijateljstvo. To je Armandu pognalo v jezo in obup:

»Olga, zdaj ti lahko povem tisto, kar sem ti tako dolgo prikrival!« je vzkliknil. »Bolam sem, jetečen! Kri-

bruham! In vsega tega si kriva ti, ki si si me poglala na robijo! Maševal se ti bom!«

Od tistega dne Olga ni več imela mirne ure. Trepetala je za svoje življenje, slutela, da te Armandove besede niso bile samo prazna grožnja, temveč premišljen načrt. Slutila je, kaj je zmožen storiti živčno razvrzan človek v skrajnem obupu...

Njena slutnja je bila pravilna. Ko se je lepega dne vsa vesela in razigrana vračala iz menze v urad, jo je na ulici počakal Armand in jo ustrelil. Preden so ga mogli prijeti, je s poslednjim krogom končal še svoje bedno življenje...

Zaman je čakal na Olga njen zaročenec v sosednji ulici. Poltel je po telefonu vprašal v urad, ali je morda Olga bolna.

»Kaj ne veste? Ubil jo je!« mu je med solzami odgovorila Olga's prijateljica.

In tako so se še zanj na lepem tako kruto končale sladke sanje o bodočnosti...

Nikogar ne moremo soditi, ne nesrečnega Armanda Ruterja, pa tudi ne Olge. Glavni krivec je tisti nevidni in veliki režiser, ki v življenju nekaterim sipa veselje in srečo, drugim pa žalost in trpljenje. Ime mu je — usoda...

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 2 - (Hotel Slon)

ZA BIRMO

najugodnejši nakup
švicarskih ur, zlatnine in srebrnine

Nakup vsakovrstnega zlata in srebra po najvišjih cenah!

Če hoče tujec spreminiti svoje bivališče, mora po predpisani polovičiti novo prošnjo na bansko upravo.

Tujec, ki bi brez dovoljenja banske uprave premenil kraj bivanja, bo kaznovan po čl. 3. navedene uredbe z zaporom do 30 dni ali z denarno globo do 1500 din. Poleg tega bo po izvršeni kazni izgnan iz kraljevine Jugoslavije.

Kr. banska uprava dravske banovine.

Prijavljane tuicev

Čl. 2 uredbe ministrskega sveta o bivanju in gibanju tujecemcev z dne 17. aprila 1940 predpisuje, da se mora tuj državljan v roku 12 ur po dohodu v mesto stanovanja, najkasneje pa v 36 urah po prehodu državne meje osebno javiti pri pristojni krajevni policijski oblasti in ji pokazati svoje listine. V istem roku se mora osebno prijaviti tudi, kadar spremeni kraj stanovanja.

V mestih, kjer so posebna policijska oblastva, se mora prijaviti pri teh oblastvih, v drugih krajih pa pri pristojni občinski upravi.

Za majave zobe uporabljajte zdravilno PARADENTIN kremo za čiščenje zob in masiranje zobnega dlesna (sluznice). Glavno skladišče Drogerija Gregorič, Ljubljana.

stojnem občinskem uradu. Daljši, a največ 36 urni rok velja samo tedaj, kadar je od vhodne postaje do kraja bivališča dolga pot.

Če tujecemec med potom kje izstopi za dalj kakor 12 ur, ali kje prenoči, se mora tudi v tistem kraju osebno prijaviti. Bivati sme samo v kraju, za katerega se glasi dohodni vizum, in samo dokler ta dohodni vizum velja. Bivanje preko roka dohodnega viza odobrava po ministrskem pooblastilu ban.

Na isti način se mora osebno prijavljati tudi tujecemec, ki ima dovoljenje za bivanje, a potuje v drug kraj po opravkih, ne da bi sicer spreminil kraj običajnega bivanja.

Vsak tujecemec, ki se ne bi o pravem času osebno prijavil, ali ki bi bival v kraljevini preko roka viza in ni dobil za podaljšanje bivanja posebnega dovoljenja, bo kaznovan z zaporom do 30 dni, ali z denarno globo do 1500 din. Poleg tega bo po izvršeni kazni izgnan iz kraljevine.

Stanodajalci naj tujecemca opozore na te dolžnosti takoj, ko se pri njih nastani.

Kr. banska uprava dravske banovine.

Bivanje tuicev

Po uredbi ministrskega sveta o bivanju in gibanju tujecemcev z dne 17. aprila 1940 sme tuj državljan stanovati samo v kraju, ki je označen v dovoljenju za bivanje. Vsi oni tujecemci, ki imajo veljavna dovoljenja za bivanje, morajo stanovati samo v kraju, kjer so stanovali takrat, ko so vložili prošnjo in ki je označen v njihovem naslovu v dovoljenju za bivanje.

OKVIRJI

za
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE,
KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova 4

Listek „Družinskega tednika“

Strasbourg — mesto smrti

Napisal
Somerset Maugham

Ogledal sem si Strasbourg, ko sem bil na fronti. To je mesto smrti. Od 200.000 prebivalcev je ostalo samo nekaj stražnikov, carinarjev in vojakov, ki varujejo in čistijo mesto.

Tistega dne, ko sem se sprehajal po mestu, je kakor po čudežnem naključju sijalo sonce. Ze davno je minilo poldne, človeka je pa še zmerom obhajal nekakšen čuden občutek, da je o polnoči v mrtvaškem mestu. Zdelo se mi je, da je to mesto podobno mestom iz pripovedk, v katerih so vsi prebivalci okameneli.

Tu in tam, v tej ali oni hiši ali stanovanju je ostalo kakšno okno odprto in nehoti sem moral pomisliti, da za temi okni kdo živi. Zdi se vam, kakor da bi se sleherni trenutek utegnil na njih prikazati kakšen obraz. Kljub temu se mora pa človek spomniti, da v tej hiši ne stanuje živa duša.

Teh sto in sto hiš, ulic in uličic je popolnoma praznih.

Večina trgovin je spustila ruloje. Mnoge so pa tudi brez njih, v njih je še videti razmetano blago.

Zenske kombineze, svilene nogavice, klobuki. Vse to se zdi na pogled zelo čudno. V neki slaščičarni leže kolači in slaščice, razmetane po izložbi.

Ljudje niso imeli dovolj časa, da bi vse to vzeli s seboj, ko so morali mesto evakuirati. Stvari so ostale prav tako, kakor so jih njega dni pustili njihovi lastniki, ko so tisti dan zavezali v cule najpotrebnejše in pobegnili. Morali so pustiti tudi svoje mačke. Zdal jih krmijo vojaki. Brez glave tavajo okrog in žalostno mijavkajo. Tudi jata golobov je ostala. Kadar se pojavi kakšen človek, se zbero okrog njega in čakajo, da bi jim nasl kručne drobtine.

Katedrala rožnato-rdečkaste barve se pne na bledosinjem nebu tega zimskega dne. Vojaki so še imeli opravka okrog nje; oblagali so glavni vhod z vrečami peska. Okna katedrale, okrašena s freskami, so že popoln odstranili in veter je žvižgal skozi nje.

Vse se je zdelo hladno, temno in golo. Katedrala se mi je že takrat zdelo kakor ruševina.

Mesto je čakalo, da ga bodo porušili.

Morebiti ne bo od te katedrale, ki je v srednjem veku veljala za pravo čudo, ostalo niti kamna na kamnu. V tistem trenutku se je, kakor da bi hotel potrditi to mojo grozotno misel, pojavilo visoko na nebu šest letal.

To so bila zavezniška letala. Pozneje sem slišal, da so zasledovala neki nemški »Messerschmidt«. Gledal sem to strašno orožje, vse dokler ni izginilo za oblakom. Na lepem je pa strahovito sirenino tuljenje presekalo neznanstvo tišino. Neusmiljeno je tulila in odmevala skozi prazne ulice, tako da se je zdelo, da prihaja tuljenje od vseh strani. Čeprav sem sirene slišal že večkrat poprej, mi je tista v tem pustem mestu naglala peklenski strah v kosti. Nekaj ljudi je steklo. Tudi sam sem stekel za njimi in se kmalu znašel na policijski stražnici.

Tu nas je bilo okrog dvanajst ljudi: stražnikov, občinskih uradnikov in trije ali štirje vojaki. Vsi so bili razburjeni, toda prišebni.

Eden izmed njih mi je prijateljsko pojasnil, da prihaja to nemško letalo dvakrat na dan v določenem času in da ga po francoskih listih imenujejo »Paris-Midi« in »Paris-Soir«.

Kosil sem z majorjem, debelušnim

človekom odkritega, dobrodušnega obraza. Govoril je francoski z alžirskim naglasom.

Major obožuje svoje mesto. Gleda v bodočnost s strahom, da se ne bi to lepo mesto spremenilo v eno samo ruševino. Ostal je v mestu in z ženo skrbi zanj. Pogumno pričakuje katastrofo, ki se utegne sleherni uro pripetiti.

Skušal sem ga pomiriti in mu dejal, da Nemci mesta morebiti ne nameravajo bombardirati, ker ga imajo še zmerom za svojega.

»Bombardirali so ga leta 1870.« je odgovoril major. »Pripeljali so se z izletniškimi vozmi, da so z drugega brega Rena gledali, kako mesto gori.«

Toda čeprav je mesto vsaj za zdaj rešeno pred grozotami vojne, ga čakajo v majorjevih očel. še težki dnevi.

Opomnil me je, da od sedemdesetih let vojna zdaj že tretjič moti gospodarsko življenje tega mesta. Mnogi tovarnarji so se umaknili v mesta, kjer njihove tovarne ne bodo v nevarnosti. Nikoli več se ne bodo vrnili, razen če bo mir zagotovljen.

»To je mrtvo mesto,« je dejal major.

»Ne,« sem mu odgovoril, »mesto samo spi.«

Vzdihnil je:

»Tudi jaz upam, toda to je spanje, iz katerega se bo težko zbuditi.«

Nekoliko pozneje sem se mudil v okraju Charente, kamor so se umaknili ubežniki iz Alžacije in Lorene. Okraj je zelo siromašen. Steje 300.000 ljudi in 85.000 ubežnikov iz Mozela, porazdeljenih po vaseh in mestih. Življenje in običaji prišlecev so pa na dosti višji stopnji kakor življenje domačinov.

Oblastem ni bilo lahko najti stanovanj za toliko ljudi. V okraju je bilo veliko praznih hišic, toda brez vsakršne opreme. Prišleci so se morali znati, kakor so se vedeli in znali. V silni zno človek jesti tudi na tleh. Spati so morali na slami, včasih celo na tleh ali na hitro pripravljanih posteljah. Oblasti nabavljajo lesene postelje, kakor hitro morejo. Ker pa primanjkuje lesa, je v vojnem času težko pripraviti toliko postelj za takšno število ljudi.

Vendar pa kljub tem neprijetnostim, kljub vsem velikim težočam življenje teče dalje. Splošno zdravstveno stanje je kar dobro. Otroci sinjih oči in rdečih lic so skrbno in čisto oblečeni.

Čeprav nimajo šolskih knjig, vendar hodijo v šole, noseč s seboj nekoliko polen, da zakurijo šolsko sobo. Uče jih nune, kolikor dobro morejo.

Letalski promet med Ljubljano in Zagrebom se bo pričel s 1. majem. Letalo bo poletelo iz Ljubljane ob 10.25 in prispelo v Zagreb ob 11.10, v Zagreb se bo dvignilo ob 13.50 in prispelo v Ljubljano ob 14.35. Letalski promet med Zagrebom in Splitom se bo pa pričel s 1. junijem.

Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Vidmarja na Barju. Ponoči se je nenadno vnelo vse gospodarsko poslopje, ki je tesno prizanjo h gostilniškim prostorom znane Mokarjeve gostilne. Gasilci so prenečeli, da se ni ogenj razširil še na druga poslopja, vendar je kljub temu pogorelo več kmetijskih strojev, več voz sena in veliko raznega kmetijskega orodja, tako da ima posestnik veliko škodo. Ogenj je sicer nastal na doslej še nepojasnjen način, vendar sumijo, da je bil podtaknjen. Posestnik Vidmar ima okrog 150.000 dinarjev škode.

Vsak čitatelj »Družinskega tednika« dobi na zahtevo popolnoma zastonj knjižico o barvanju las z »Imedia« naravno barvo za lase. Pišite še danes na naslov: L'Oreal, oddelek D — Zagreb 1, poštni predal 3.

V Celju so otvorili razstavo slik mojstra Riharda Jakopiča in kipov Franceta Bernkerja. Razstava je v dvorani Celjskega doma; na njej je okrog 70 slik s štirimi Bernkerjevimi kipi in Gasparijev ribo Jakopiča. Vsa razstavljena dela so last Celjanov.

Strela je udarila v 40letno posestnico Heleno Trafelovo iz Pušencev pri Ormožu. Popoldne je delala na njivi, ko se je nenadno ulila ploha in je začelo treskati. Strela je po nesreči udarila vanjo prav v hipu, ko je tekla s polja domov. Bila je na mestu mrтва.

Kinin sta odkrila dva francoska kemika

V vseh državah na svetu opazimo željo ljudi, izraženo na različne načine, željo, da izkažejo spoštovanje tistim, katerih imena so zapisana v njihovi zgodovini. Način pa, kako dela teh »velikih ljudi« cenijo, zavisi od veličine področja, na katerem so se izkazali. Tako vidimo, da postavljajo spomenike, da bi ovekovečili spomin vojskovodij, vladarjev, raziskovalcev, državnikov, izumiteljev in učenjakov. Širok sveta je toliko mavzolejev kakor spomenikov; impozantna in slova postavlja, ki so jo Francozi v Parizu postavili Napoleonu, je pa eden najboljših primerov. Ne daleč stran pa bo popotnik našel spomenik na enostavni učenkoma, ki sta zbudila manj pozornosti kakor Napoleon, ki sta pa nedvomno za človeštvo več storila.

Spomenik, postavljen na Boulevardu Saint-Michelu, slavi spomin na dva kemika, Pelletierja in Caventouja, ki sta septembra leta 1820. iznašla nekaj, s čimer sta rešila in še rešujeta življenja tisočev ljudi. Pred letom 1820. kinina niso poznali v današnji obliki, še manj je bilo pa govora o njegovi uporabi proti najstrašnejši bolezni, ki grozi svetu, proti malariji. Svet se ima tema dvema Francozoma zahvaliti za uporabo tega naravnega zdravila proti malariji, zdravila, čigar važnost je iz dneva v dan večja.

Odkar je komisija Zveze narodov za pobiranje malarije objavila svoje zaključke, po katerih je znanstveno ugotovljeno, da je doza 40 centigramov na dan dovolj velika za zaščito proti malariji v tistih predelih, kjer grozi malarija, to zdravilo vse bolj in bolj cenijo. In to je prav zanesljivo več vredno kakor spomenik!

Za zdravljenje v primeru obojenja za malarijo pa komisija Zveze narodov predpisuje dnevne doze od 1 do 1.30 grama kinina na dan skozi pet do sedem dni.

To so veseli, dobro vzgojeni otroci. Diven je duh tega naroda, ki odtrgan od svojih udobnih domov, na prav redek način prenaša svoj križ. Ogledal sem si hleve pod nekim gradom. Razdeljeni so bili v šest pregrad. V vsaki pregradi je bila na tleh po ena slamnjaka, brez rjuh. Na vsaki slamnjaki sta spala po dva človeka.

Majhna soba na enem koncu hleva — nekoč je bila konjarjeva soba — je za te ubežnike predstavljala dnevno sobo, v kateri so preživeli ves dan. V njej je bilo veliko ognjišče z velikim kotlom.

Neko žensko sem vprašal, ali je kdo v dvorcu.

»Ne, lastniki prihajajo samo čez poletje,« je odgovorila.

Nasmeh je spreletel njena zdrava lica:

»Lepo bi bilo, če bi nam dovolili spati v sobi za služinčad. Spati v hlevu? Tudi naš Rešitelj se je rodil v njem!«

Ubežniki delajo v tovarnah in na njivah, kajpak za primerno meздо. Nezaposleni dobivajo od države po 12 dinarjev za odrasle in po 7 dinarjev za vsakega otroka izpod 13 let.

Ubežniki navadno nimajo velikih družin. Zato se jih po večini zbere več skupaj, da si pripravijo čim bolj-šo in okusnejšo hrano.

(News of the World, London)

Most se je podrl pod tovornim avtomobilom, ki je peljal čezenj, v vasi Borojevičih na Hrvaškem. Tovorni avtomobil, ki je bil naložen s težkim tovorom, je padel šest metrov globoko v vodo. Na srečo so pa trije delavci, ki so bili na avtomobilu, pa tudi šofer odnesli le lažje poškodbe, avtomobil je pa popolnoma razbit.

Polovično vozino je odobrila železniška uprava vsem udeležencem letošnjega rednega obnega zbora Tuj-skoprometne zveze v Mariboru. Ugodnost polovične vozine do Maribora velja za prihod v Maribor od 28. do 30. aprila in za povratek od 30. aprila do 2. maja. Vsak udeleženec mora imeti tudi železniško legitimacijo K-13.

Svoja dva sinova je nevarno ranil 60letni bogati posestnik Josip Schönfeld v vasi Odošu v murskosobotskem okraju. Posestnik se je hotel vnovič poročiti in se je zato že večkrat prepiral s svojima dvema sinovoma. Te dni je pa prišel nekoliko vinjen iz svoje zidanice domov in spet začel prepri s svojim 20letnim sinom. Med preprirom je oče segel po nož in ga je zasadil sinu Dragutinu v prsi. Svojemu bratu je priskočil na pomoč še starejši sin, toda oče je tudi tega nevarno ranil, sebi pa prerezal trebuh.

Tri in pol milijona dinarjev bo stala modernizacija ceste skozi Kranj, ki bo gotova konec junija. Vso modernizacijo betonske ceste Ljubljana-Podkoren delajo v dveh odsekih. Letos modernizirajo pred vsem cestišče od savskega mostu skozi mesto Kranj do Kranjskega polja. Novo cestišče bo imelo različne širine. Na Jelenovem klancu bo cesta široka 6 m, na ovinku 8 m, na Vidovdanski cesti 9 m, potem bo pa spet normalno široka, to je 6 m. Ob straneh ceste bodo napravili še 75 cm široke pasove za pešce.

Skozi okno je ustrelil neznan zločinec 39letnega učitelja Milana Eskarja iz Dolnje Lendave. Učitelj je pri oknu poslušal radio, ko ga je nenadno zadela krogla v glavo, da se mu je izhilo desno oko. Neznavec je streljal iz lovske puške. Učitelja so seveda prepeljali v čakovsko bolnišnico, vendar je njegovo stanje zelo resno.

Spomenik našega kralja Zedinitelja bodo postavili v Zvezdo in ga odkrili že na letošnji Vidov dan. Spomenik mora stati na takšnem prostoru, da se bodo pred njim lahko vršile proslave in defileji. Ta prostor bo zdaj izbrala mestna občina sporazumno z odborom in razsodiščem za postavitev spomenika. Vse priprave bodo izvršili kar najhitreje, tako da bo odkritje spomenika že na Vidov dan.

Čakovec dobi svoj muzej v starem gradu Zrinjskih. V njem bodo spravljali vsi zgodovinski dokumenti iz Čakoveca in vsega Medjimurja. Grad je last Društva hrvaških obrtnikov, ki ga je prepuščilo mestu. Muzej bo upravljalo Medjimursko prosvetno društvo v Zagrebu.

Za vse žene in dekleta! Zakaj kupujete drage kuharske knjige, ko pa dobite za din 10 — zbirko preizkušnih receptov, ki jih je spisala poklicna kuharica po lastnih dolgoletnih izkušnjah? Razne juhe, navadne in pikantne omake, od navadne pečenke do najfinjše mesne specialitete, od navadne močnate jedi do najfinjše torte, razno pecivo za vse prilike, razne likerje in barske pijače ter razne druge domače in tuje specialitete lahko skuha po tej knjigi okusno vsaka žena in dekle! To vam jamči pisateljica knjige, ki je kuhala v prvostopsnih restavracijah in hotelih in ki je prebivala že pol sveta. Kuhajte po teh receptih in vaša družina bo z vašo kuhinjo zadovoljna. Nakažite din 10 — na račun Pošne hranilnice št. 14.259 ali pa pošljite v znakmah na spodnji naslov in pošljem vam knjižico poštuno prosto. Deziderij Mizerit, Zidani most št. 6.

Plačo bodo dobivali zdravniki stazisti in volonterji, in sicer že od 1. aprila t. l. dalje. Poleg tega bodo zdravniki stazisti uživali na državnih železnica 50odstoten popust, prav tako kakor vsi drugi državni uradniki.

Za pet milijonov škode je povzročila povodenj v Somboru. Poškodovanih je 400 hiš, od katerih je 172 popolnoma porušeni. Dolej prijavljena škoda znaša 4.656.000 din, cenijo jo pa na pet milijonov, ker še niso do spele vse prijave. Najprej bodo pomagali tistim, ki jim je voda porušila hiše, poleg tega bodo pa prosili finančno ministrstvo za dolgoročno posojilo.

V dveh urah sta umrla žena in mož v Krčevini pri Pljuju. Pretekli ponedeljek je ob 7 zjutraj umrla 68letna Marija Klingerjeva, ki je bila že doli časa bolna. Čez dve uri je pa umrl še njen mož v starosti 74 let, ki je bil še do zadnjega krepak.

Sin regenta Horthyja v Borovu in Našiceh; priletel je s svojim športnim letalom v spremstvu svoje zaročenke grofice Julije Pejačević. Nikolaj Horthy je predsednik madžarskega Aerokluba. Na letališču so ju sprejeli naši predstavniki. Iz Borova se je mladi par odpeljal v Našice, od koder je Horthyjeva zaročenka doma. Zvečer sta pa že odletela nazaj na Madžarsko.

90letni starec je mislil, da je smrt pozabila nanj, zato si je sam končal življenje. V vasi Njivčanih je živel 90letni Taško Nikolović, ki je bil že naveličan življenja. Na podstrešju svoje hiše se je obesil in se je na ta način rešil življenja.

Pozor!
Pozor!

Berite naš novi ljubezenski roman

na

11. in 12. strani!

Sušski šoferji so pričeli stavkati, da bi tako dosegli povišanje svojih prejemkov sprito naraščanja draginje. Ker v zadnjih 14 dneh šoferji niso mogli priti do sporazuma s svojimi delodajalci, so pričeli stavkati.

Zloglasni sremski razbojnik padel od roke kmečkega fanta v vasi Divoši pri Sremski Mitrovici. Razbojnik Milorad Kolarović je že dalj časa strahoval ljudi po Sremu in je bil član več roparskih tolp. Imel je pa tudi ljubezensko razmerje s kmetico Marijo Suhanijevo, ki mu je večkrat dajala denar. Ko je pa te dni prišel k njej po denar, ga je ta zavrnila. Kolarović se je od nje poslovil, vendar ni odšel iz hiše, pač pa se je skril na podstrešju. Ko je zvečer prišel sin Suhanijeve domov, je njegova mati zaslišala nekakšen ropot na podstrešju in nanj opozorila svojega sina. Ta je odvezal dva huda psa in odšel z njima na podstrežje. Kolarović je skušal pobegniti, a ko je bežal čez dvorišče, sta nanj navalila oba psa, sin ga je pa z nožem zabodel v vrat.

Za ločitev kitajsko-srbskega zakona je vložila tožbo Beograđanka Danica Co Cing Pojeva. Pred leti je prišel v Beograd gospod Co Cing Po samo zato, da bi se poročil z lepo Danico. Baval se je s trgovino in je tudi lepo uspeval. V srečnem zakonu se mu je rodila hčerka. V zadnjem času je njegova trgovina nazadovala in je tu-

KVALITETNA
cikorija

di večkrat izostajal od doma. Nedavno je pa izostal kar štirinajst dni; ko se je pa vrnil domov, je odvedel s seboj svojo 6letno hčerko in izginil. Gospa Co Cing Pojeva je vložila tožbo za ločitev zakona in za vrnitev svoje hčerke.

V soboto so svečano odprli v Zagrebu velesejem. Pri otvoritvi so bili zastopnik Nj. Vel. kralja, polkovnik Pejić, zastopniki generalitete, zagrebski konzularni zbor, višji uradniki banske oblasti in zastopnik nemškega gospodarstva prof. dr. Hunke.

O prehrani. Vitamini uravnavajo delovanje žlez in so potrebni za zelo važne fiziološke razvojne funkcije. Vitamini preprečujejo bolezni in obnavljajo tkivo. — V »BRACI«, mlečni moki, se je posrečilo ohraniti občutljive vitamine mleka in kalečega jed-mena v naravnem stanju.

Osebnosti

Poročili so se: V Celju: g. Ciril Grešak, blagajnik Spodnještajerske ljudske posojilnice, in gđ. Alojzija Bauerheimova, hčerka trgovca iz Hrastnika. V Mariboru: g. Janez Jakše, obratovodja mestnega električnega podjetja, in gđ. Ruška Ogrinjeva iz Pragerskega; g. Vekoslav Kralj, carinski uradnik, in gđ. Marija Gerčarjeva; g. Emil Ozmeč, šolski upravitelj, in gđ. Antonija Sadovnikova; dr. Ivan Cerkenič, odvetnik pri pripravi, in gđ. Jurina Cerkeničeva. V Sarajevu: g. Joško Rotar, poslovodja »Pekovec« podružnice, in gđ. Ančka Brzinova, hčerka inspektorja rudarske direkcije. Bilo srečno!

Umrli so: V Ljubljani: 51letna Gizela Knezova, upokojenka tobačne tovarne; Ivan Krašnja, narednik vodnik v pokoj; Jurij Fajfar, sodni svetnik v pokoj; Matija Tomšič; Josipina Rovanova; Nežika Stojanova. V Celju: 62letni Anton Kriznik, posestnik; 19letni Frane Potonik, diinar; Jakob Kovač, krojaški mojster in hišni posestnik. Na Mleščevem pri Stični: Frančiška Markovičeva. V Koviljači: Dušan Golob, dijak iz Novega mesta.

V Rogaški Slatini: Roza Plevčakova, posestnica. V St. Vidu nad Ljubljano: 83letni Anton Belec, kleparski mojster in veletni župan. V Pljuju: 57letni Vincenc Polane, posestnik; 65letna Elizabeta Černelezoza, zasebnica. — V Domžalah: Rajmond Oberwalder, tovarnar slaminikov in klobukov. V Devici Mariji v Puščavi: 24letna Jožica Lamprehtova. V Mariboru: 58letni Josip Mastnak, kavarar; 68letni Franjo Belle, bivši trgovec in trafikant. V Kamniku: Frančiška Schleicherjeva, posestnica. Na Vrhniki: Jakob Kunstelj, posestnik. V Gornjih Petrovcih: Anton Cirič, župnik. V Grosupljah: 70letna Marija Zorčeva. Naše sožalje!

ZRCALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

»Jernej, kakšen pa si?!«

V sedanjih časih res ni nikogar več sram beračiti. To vem, ker sem sama doživela tak primer. Nekega popoldneva se je oglašil pri nas neki raztrgan berač in prosil za kakšno »kronco«. Moja mama mu je res dala, ker je bil videti prav reven. Med tem časom pride k mojemu očetu neki kmet ponujat drva. Ko zagleda berača, ga pogleda in reče: »Križi božji, Jernej, kakšen pa si?!«

A berač ga niti ne pogleda in jo hitro pobere z dvorišča. Kmet se pa obrne in pove mojemu očetu, da je ta berač njegov sosed, največji posestnik v tistem okraju. Navzoča.

PFAFF ŠIVALNI STROJI

IGN. VOK. TAVČARJEVA 7

Posnemanja vredno!

Poznam v sosednji vasi kmetisko vdovo z dvema otrokoma. Lastnica je majhne hiše. Dohodkov nima nobenih. Svojo družinico preživlja tako, da sosedom in premožnejšim ljudem pridno krpa in šiva strgane rjuhe in perilo.

Sama živi zelo skromno, pa tudi otroka sta zdrava, čeprav skromno živita. In pri vsem tem svojem zaslužku — največkrat znesa na dan 20 do 30 din — preživlja in hrani že več let ubogo siroto, 16letno dekle. Zanj ne prejema od nikogar nobenega plačila. V svoji plemenitosti je tako skoraj brezplačno vzgojila že osem takšnih sirot. Sama si ne privoščiti niti mleka, za sirote ga pa kupuje, če ne, jim da pa domačega, kozjega. Ko bi bilo več takšnih žena po svetu, bi ne bilo treba nobenih zavetišč za sirote. In še marsikaj bi bilo drugače in boljše na svetu.

Deželanka.

V nasvet modernim mamicam!

Čemu imamo zrcalo, to vsakdo ve. In v »Zrcalu naših dni« naj se ogledajo tiste mlade, elegantne mame, ki jim je oprema vozička bolj pri srcu kakor pa skrb za male nebolj-ljenčke.

Pred neko izložbo na Miklošičevi cesti stoji lep in okusno opremljen voziček; v njem leži dojenček. Opoldansko sonce mu sije naravnost na obrazek, očke ima zaprte, čeprav ne spi in nemirno premika glavo. Stopim pred izložbo, tako da zasenčim otroka, in glej, malček takoj odpre očke!

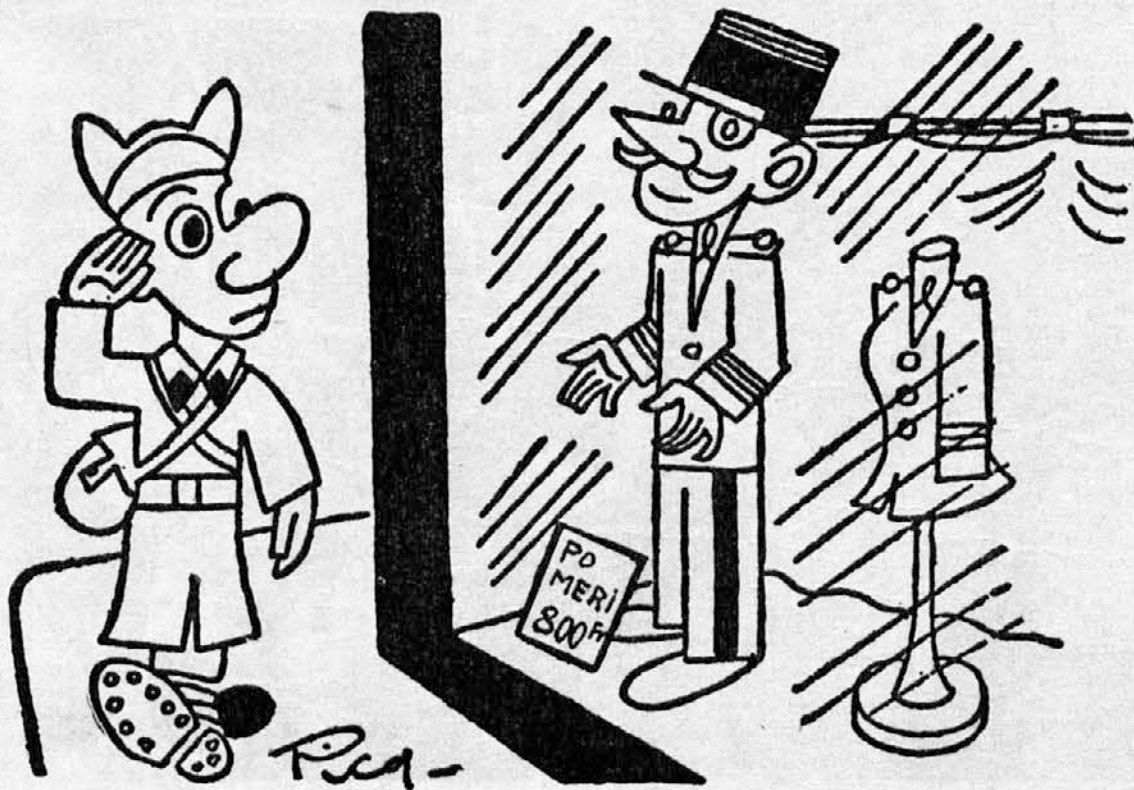
Navidezno zatopljen v izložbo ostanem še nekaj časa na mestu, a mlada mati stoji v trgovini in izbira...

Otroci so naš zaklad, pravimo, in zaklada vendar ne bomo puščali na cesti, na soncu, same pa šle izbirat tenčične nogavice?!

Nekaj dni pozneje srečam v predmestju revno mater s kopico otrok; najmlajši je spal v starem vozičku, obrazek skrbno zasenčen...

M. G.

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

Na prvem dopustu

Canard, Pariz

Liubezen premaga vse ovire

Moderni Boccaccio

Romantična zgodba z realističnim koncem

Milano, aprila.

Ljubavna dogodivščina, ki se je te dni odigrala v mestu Piacenzi v severni Italiji, zanesljivo bolj sliči zgodbi iz »Decamerone« kakor dogodka iz današnjih mračnih dni.

Mlad mož iz tega mesta se je zaljubil v lepo deklico. Sicer njegova gorečnost ni bila zaman, ker je bilo videti, da tudi deklici mladenič ni deveta briga; vendar sta si mlada človeka svojo ljubezen izkazovala samo v pogledih, ker je imela deklica prestroke starše. Njeni starši so bili namreč v mestu zelo znani in vplivni, zato nikakor niso mogli dopustiti, da bi njihova hčerka hodila po mestu z mladim moškim. Kakor hitro bi torej za to izvedeli, bi deklica ne smela več sama iz hiše; to sta oba zaljubljenca dobro vedela.

Ljudje so deklico že nekaj tednov videli zmerom v spremstvu mlade ele-

gantne dame visoke postave in krasnih plavih las. Vsakdo, kdor ju je srečal, si je mislil, da sta to mati in hči ali pa teta in nečakinja. Zanesljivo sta bili druga na drugo zelo navezani in ju je vezalo najožje sorodstvo, ker sta se sprehajali pod roko; kadar so se pa njune oči srečale, je v njih zagorela iskrena ljubezen.

Nekoč sta spet sedeli v kinu. Nenadno se je teta lepe deklice sklonila čisto k dekličinemu obrazu in je pri tem tako nesrečno zavrtela glavo, da so plavi kodri odrfotali in se je pod njimi pokazala moška glava s črnimi kodri. Seveda je vsa stvar prišla na uho policiji in je bilo ljubezenske idile konec. Lepe deklice nikdar več niso videli v mestu; zaman je jadikoval Romeo. Zanesljivo bosta pa zdaj goreča zaljubljenca kmalu spet našla novo srečno zamisel, ki jima bo spet omogočila ljubezenske sestanke.

81 letna pevka je postala filmska igralka

Pariz, aprila.

Po vsem svetu znana francoska pevka Ema Calvejeva je nedavno slavila svoj 81. rojstni dan. Te dni se je namenila, da bo zletela z letalom čez Ocean v Ameriko, kjer bo prvič v svojem življenju filmala.

Nekemu podjetnemu filmskemu producentu, ki je prišel na idejo, da bi

Da zna tudi ženske loviti divje zveri, dokazuje gospa Osa Johnsonova, žena ameriškega lovca na divje zveri Martina Johnsona; gospa Johnsonova bo nadaljevala delo svojega moža, in pripravlja novo veliko filmsko odpravo za Afriko. Na sliki jo vidimo zraven merjasa, ki ga je sama ustrelila.

Calvejevo »odkril« za film, ni bilo prav nič težko, da jo je nagovoril, kako bi ona lahko začela novo karijero. Toda zelo težko jo je bilo pregovoriti, da bi prevzela vlogo starejše dame. Takoj v začetku je Calvejeva izjavila, da je ona v svoji gledališki karijeri igrala zmerom samo mlade vloge in da se ne more odločiti, da bi kar naenkrat odstopila od tega svojega načela. Toda, ko je sprevideala, da bo imela dovolj prilike, da bo v tem filmu lahko nastopila v celi kopici različnih oblek, je pristala in ponudbo sprejela.

Po 24 letih sta se spet srečala

Kairo, aprila.

Po 24 letih sta se srečala neki Armejec, častnik francoske Tujske legije, in angleški polkovnik, ki poveljuje angleškim četam na bližnjem Vzhodu. Zadnjikrat sta bila oba moža skupaj na Bavarskem, kjer sta za kosilo jedla surovega ježa in nekuhano žito. Toda tega malega praznika nista mogla v miru praznovati, kajti približali so se jima nemški policisti, ki so preiskovali gozd, v katerega sta se bila moža skrila.

V resnici sta bila pobegnila iz vojne ujetništva in sta skušala za vsako ceno doseči švicarsko mejo. Njuna pot je bila polna različnih dogodkov. Od takrat, ko se je njuna pot ločila, se nista nikdar več videla. Spet sta se pa srečala po 24 letih pred nekaj dnevi oba že nekoliko osivela, v veži nekega hotela v Kairu.

Plavalasi ljudje so najboljši piloti-lovci

London, aprila.

Zdravniki britanskega letalstva so našli s pomočjo izkušnje nov način pri odpiranju pilotov-lovcev. Najzanimivejšje je pa dejstvo, da so prišli do zaključka, da imajo najboljši piloti-

lovci modre oči. Vsi piloti se morajo podvreči najstrožjemu pregledu. Najbolj se pa pazi na to, da kandidat razloči barve.

Imajo neki poseben stroj, pred katerega postavijo kandidate v treh skupinah. Često člani izpitne komisije sepečejo na razdaljo 20 metrov, kandidat mora pa povedati, koliko je slišal in razumel. Šepet Dobri piloti-lovci se morejo razlikovati po zunanosti, po velikosti, po prsni širini in po čisto fizičnih okoliščinah. Toda vendar imajo nekaj skupnega; to je tista prirojena fizična in umska vzdržnost. Dobri zdravniki lahko takoj ugotovijo, ali je kandidat dober za pilota-lovca, po njegovi hoji, po hitrosti njegovih oči in po brzini refleksov.

Zdravniki se zmerom z dvomom gledajo na barvo oči, kadar odbirajo pilote. Med tem ko kostanjeva in zelena barva oči označujeta čisto simpatičen značaj, so modre oči znak nezavisnih in borbenih ljudi. Zato imajo kandidati z modrimi očmi največ možnosti, da postanejo dobri piloti-lovci.

Kitajsko »mrtvo mesto«

Berlin, aprila.

Kadar umrje Kitajec, njegovega trupla ne pokopljejo takoj v zemljo ali v grobnico, kakor je to pri nas navada, ampak krsto s truplom peljejo v »mrtvo mesto«. Ljudje verujejo, da mrtvečeva duša, dokler je v tem mestu, koleba v nekem kraljestvu, ki leži med živim in popolnoma mrtvim svetom. Torej Kitajec takrat ni živ, pa tudi mrtvim še ne pripada. Mrtveca lahko obiskujejo njegovi sorodniki in mu prinašajo vse, kar je imel v življenju najrajši. Tako nosi žena svojemu mrtvemu možu opoldne kosilo in ga postavi pred njegovo krsto v zavesti, da je duši umrlega napravila veliko ugodje. Zvečer potem jed odnese, ker se je duša že naučila dišav, in jed sama povečerja.

Ta globoka vera, ki so jo imeli že pradedni predniki današnjih Kitajcev, zanesljivo ne bi našla nikjer na svetu ugodnejših tal. Na Kitajskem pa še danes tvori veliko vez med živimi in njihovimi mrtvimi prijatelji. Takšno »mrtvo mesto« je videti približno takole:

V mestu najamejo sorodniki umrlega hišo, v kateri potem postavijo krsto na mrtvaški oder. Takšno »mrtvo mesto« leži zmerom na kakšnem griču in je obdano z visokim zidom. Straži ga

poseben stražar. V mestu so ulice, prav tako kakor v katerem koli drugem mestu na svetu. Ob cesti stoje pa hiše, v katerih leže samo mrtveci. Sobe teh hiš so zmerom razsvetljene, po stenah so napisani razni prastari izreki, kakor na primer: »Peljemo te

Železna pljuca so med najnovejšimi izumi, in so marsikomu rešila življenje. Na sliki vidimo neko dekle iz Baltimora v Združenih državah; zadel jo je pljučni mrtvoud. Časilci in strazniki so jo tako dolgo ohranili pri življenju z umetnim dihanjem, dokler niso pripeljali železnih pljuč, ki so dekletu rešila življenje.

v kraljestvo najvišje sreče!« Krsta sama stoji na dveh klopeh, poleg nje so pa razpostavljeni vsi predmeti, ki jih je umrli v življenju ljubil. Tam lahko vidite otroške igrače, jedilni pribor, lepilne pripomočke. Če je bil mrtvec bogat, stoje ob njegovi krsti papirnate

lutke, ki nadomestujejo služabnike in služabnice. Umrlemu ne pozabijo dati na pot tudi skledo z rižem, da bi se z njim lahko krepčal.

Sele po nekaj mesecih, včasih celo po enem letu krsto prenesejo iz »mesta mrtvih« in jo pokopljejo.

Živa bo prišla v zgodovinski muzej

Hollywood, aprila.

Ann Sheridan, najlepša ameriška filmska igralka, je prva ženska, ki še živi, pa jo bodo kljub temu že dali v muzej. To se vam bo zanesljivo zdelo nekoliko čudno. Poslušajte:

Ta velika filmska zvezdnica se je rodila v mestu Dentonu v Združenih državah. Njeni starši so jo šolali in postala bi učiteljica, da ni usoda hotela drugače. Ze v šoli so vsi občudovali njeno krasno postavo in izredni obrazek. Tako je prišla njena slika tudi v časopis in so jo kar kmalu pozvali v Hollywood. Tu so kmalu odkrili njeno nadarjenost in so ji najprej spremenili njeno dekleško ime. Clara Lou Sheridan je postala Ann Lou Sheridan in pozneje tudi samo Ann Sheridan. V šestih letih je bila že slavna igralka.

Zdaj bodo vse njene osebne podatke z mnogimi slikami iz njene najnežnejše mladosti shranili v Mac Cordovem muzeju, ki je največji muzej filmskih in gledaliških arhivov na svetu in stoji v mestu Dallasu (USA). Ker pa navadno v ta zgodovinski muzej pridejo podatki slavnih igralcev in igralk šele po njihovi smrti, bo pač Ann Sheridan prva ženska, ki bo živa prišla v muzej.

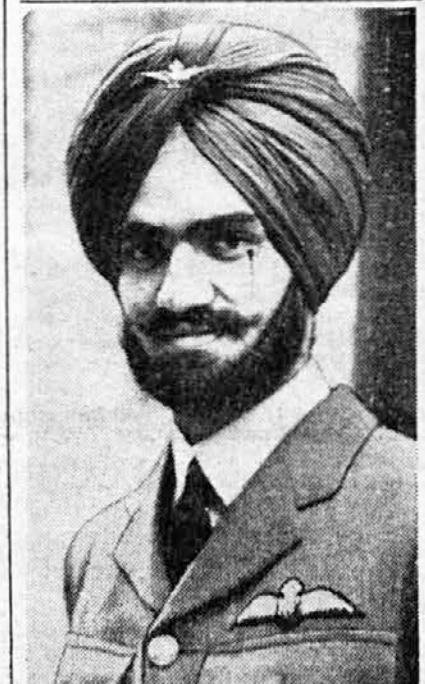
Slamnate strehe na angleških hišah

London, aprila.

Vojna je prinesla mnogo nepričakovanih pojavov. V Britaniji se na primer spet opaža ožvljenje najstarejše obriti, kritja strehe s slamo. Ceneni prevoz, prikladnost in cenenost gradbenega materiala so imeli za posled-

dico, da so polagoma izginjale zgradbe pokrite s slamo, ki so bile nekdanj tako značilne za angleško podeželje. Otežkočene transportne razmere zaradi vojne so prisilile kmete, da uporabljajo material, ki mu je najbližje pri roki.

Angleži so že za časa Cezarja sloveli zaradi svojih slamnatih streh. Ta njihov običaj se je pa tudi zelo dolgo

V angleški armadi pogosto srečamo kakšno izredno postavo; tako nam gornja slika kaže nekega indijskega letalskega častnika, ki sme izjemno namesto letalske čepice nositi turban.

ohranil. Sredi preteklega stoletja je prišlo do nenadnega preobrata, in slamnati krov je veljal za znak siromaštva. V Norfolk, kjer so bile tudi cerkve pokrite s slamo, so na hitro izmenjali slamnati krov za krov iz ploščic in strešne opeke. V neki vasi je bila dolgo cerkev na strani proti cesti prekrita z opeko, na drugi strani je pa bila streha še zmerom iz slame.

Vendar se je pa slamnati krov ohranil do današnjih dni, še prav posebno v pokrajinah Essexu in Suffolku. Najboljši krov se naredi iz trstike, ki raste v tamkajšnjih močvirjih. Slamnate strehe so cenejše, trajnejše, poleti hladne, pozimi tople, toda imajo pa tudi svojo slabo stran; kajti srake zelo rade gnezdiijo po takih strehah. Da bi se pa to preprečilo, so strehe preprekli z žično mrežo, ki je obenem tudi najboljša antena.

Ameriški senatorji med seboj

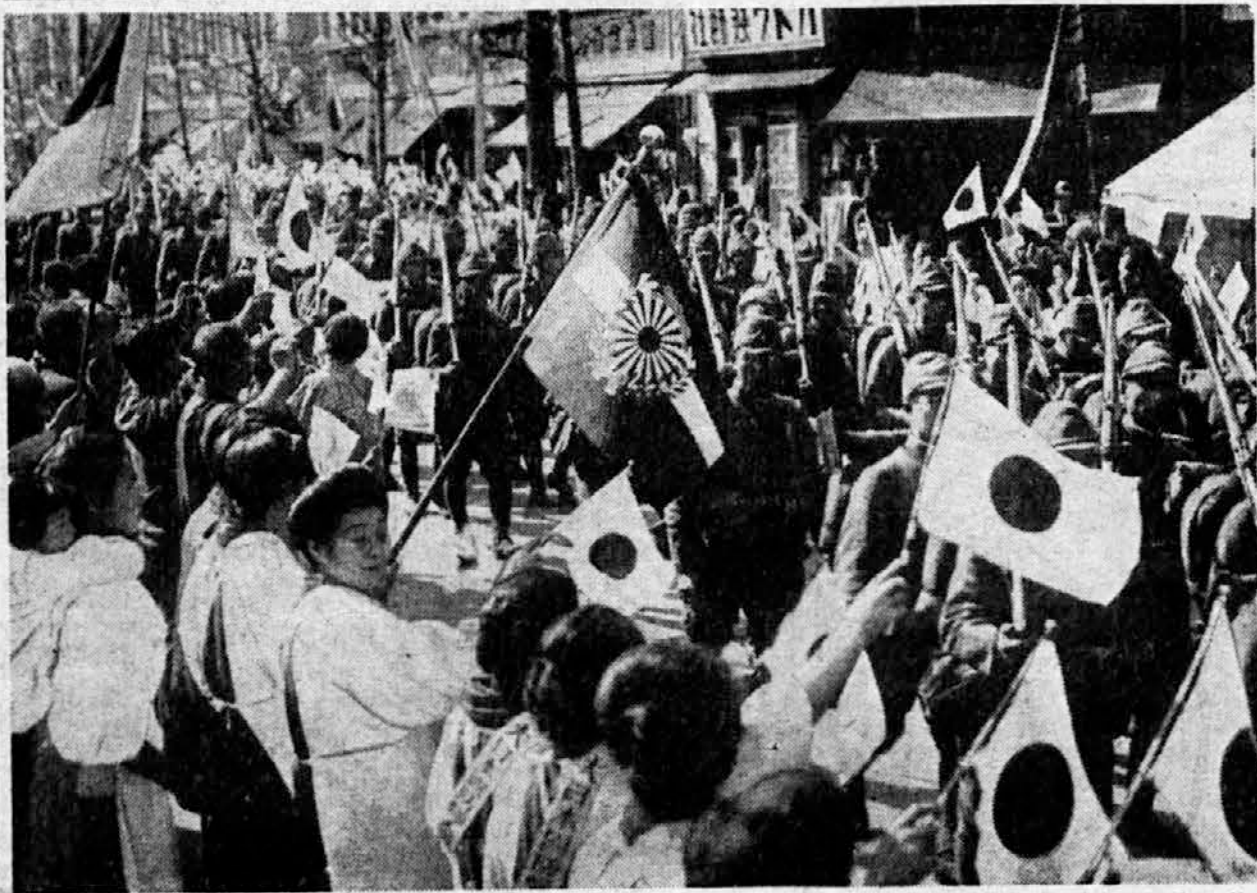
Nedavno umrli ameriški senator Borah je hodil, ne samo v politiki, ampak tudi v svojem zasebnem življenju svoja pota. Na svojo zunanost ni posebno pazil, in se še malo ni potrudil, da bi bila njegova obleka, če že ne brezhibna, pa vsaj zmerom zlikana in čedna. Zato so se njegovi tovariši v parlamentu večkrat norčevali iz njegove zanikarnosti. Lepega dne se je Borah vrnil s senatske seje domov in je prav začuden pričel pripovedovati svoji ženi:

»Pravkar me je neki senator prepričeval, da sem najboljši oblečen moški v vsem Washingtonu.«

»Ze vem, o kom govoriš,« mu je rekla žena, »to je bil prav gotovo senator Gore.«

Senator Gore je bil namreč slep.

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku«!

Vojna na Kitajskem traja že tri leta, in vendar se ni pričakovati konca. Japonci pa kljub temu, da niso še dosegli posebnih vojaških uspehov, slave svoje vojake, vračajoče se s fronte, kakor prave zmagovalce.

Moderni Ahasver

Novinar, bohem in zbiralec starin

Glavni urednik sofijskega „Utra“

Sofija, aprila.

Stefan Tanev je glavni urednik sofijskega informacijskega lista „Utra“ in zanesljivo eden najbolj simpatičnih ljudi v Sofiji. Ta mož ni zgolj novinar, temveč je tudi svetovni popotnik, ki je videl že pol sveta in se osebno pozna skoraj z vsemi evropskimi vladarji. Obiskal je vse evropske prestolnice. Tako je videl: Ankaru, Atene, Tirano, Beograd, Pariz, Rim, London, Berlin, Stockholm in Madrid. V njegovi delovni sobi doma pa vise slike skoraj vseh evropskih vladarjev iz lastnoročnih podpisov.

Stefan Tanev je po postavi majhen in debelusen. Kljub temu je pa zelo delaven in včasih, ko se po svetu dogaja kaj važnega in mora za svoj list sprejemati zanimivosti, ostane celih 24 ur v uredništvu in to ne da bi šel spat. Sam piše na pisalni stroj in ima neprestano telefonske pogovore z inozemstvom ali se pa pogovarja z dopisniki iz vseh krajev sveta. Stefan Tanev je navdušen za svoj posel. Kadar gre za senzacijo, ki jo bo priobčil v svojem listu, ne pozna utrujenosti. Čeprav je v svojem poklicu delaven in miren, je pa v družbi pravo našprotje samemu sebi.

Kadar pride v družbo svojih prijateljev, včasih veseljači tudi po 48 ur nenehoma. Svoje veseljačenje navadno začne v restavraciji »Bolgarije«, potem pa zmerom obiskuje samo takšna nočna zabavišča, kjer točijo dobra vina in igra godba. Nekako proti jutru je navadno v ciganskem baru, kjer mu posebno ugaja, kadar cigani prepevajo srbske pesmi. Ko se okrog polnočnega povrne domov, s tem še nikakor ni konec veseljačenja. Svoje prijatelje je med tem še zanesljivo trikrat izmenjal, ker mu niso mogli biti kos. Vse to pa Stefana Taneva prav nič ne moti, da ne bi doma še dalje veseljačil. Včasih ga pa kar sredi noči iz veselje družbe pokliče telefon v uredništvo lista. Takrat na začudenje vseh, mirno vstane in odide na delo. Pri tem se v trenutku popolnoma odtrga iz veselja razpoloženja in spet je samo sušen svojega dela.

V svoji vili hrani ta nenavadni mož cele zbirke samih umetnin. Največ umetniških slik ima seveda od svojega brata, ki je svetovno znan umetnik. Poleg umetniških slik pa hrani tudi druge redke dragocenosti, ki jih je po večini prinesel za spomin od svojih številnih prijateljev. Zbiralec teh dragocenosti je pa zelo ljubezniv in gostoljuben in pokaže svoje zbirke vsakomur, kdor ga obišče. V svoji vili ima pa preskrbljeno seveda tudi za veselo stran življenja. Stefan Tanev ima namreč v svoji kleti lasten bar. Ta bar je čisto njegova zamisel. Kadar koli povabi svoje prijatelje na večerjo, vselej se ta večerja konča v baru. Bar Stefana Taneva je urejen kakor najboljši bar v Parizu ali v drugih evropskih velenostih. Gostje sede na visokih stolčkih, gostitelj sam jim pa toči najboljšo pijačo. V svojem baru gostitelj lahko zadovolji tudi najbolj razvajene okuse svojih gostov. Navadno Stefan Tanev v tem baru gosti svoje najboljše prijatelje, ki so pa tudi najodličnejše osebnosti Sofije. Poleg vsega tega pa lahko trdimo, da je ta nenavadni mož izreden slavofil. Zelo priljubljen je v našem poslani-

štvu in ima z vsemi člani prijateljske zveze. Večkrat je bil v gosteh pri tujih poslanikih, je pa zmerom odkrito priznal, da nihče ne zna gostov tako ljubezljivo sprejemati kakor njegovi jugoslovanski prijatelji. »Kadar sem med Jugoslavo«, je sam nekoč dejal, »takrat takoj občutim, da smo bratje«.

Na žalost je zadnje čase zdravje tega vrliga Bolgara nekoliko opešalo. Videti je, da njegovo telo ne more prenašati vseh naporov, ki mu jih nalaga njegov gospodar. Zdaj mu je umrla še žena, in njena smrt ga je silno užalostila. Zdravniki so mu strogo prepovedali preveč jedi, prav tako mora biti tudi v pijači zmeren. Seveda se pa Stefan Tanev te prepovedi popolnoma ne drži. Iz tega vzroka je postal zdaj nekoliko bolj zaprt sam vase, njegovi prijatelji pa pravijo, da je začel novo življenje.

Otok za novoporočence

New York, aprila.

Tudi stvarni in suhoparni trgovci utednejo biti velikodušni in romantični. To je dokazal neki newyorški veletrgovec, praznujoč svoj 41. rojstni dan: podaril je novoporočencem majhen otok v Mehikanskem zalivu.

»Medeni tedni«, pravi velikodušni trgovec, »bi morali biti za slehernega človeka najsmrenejši in najlepši čas življenja. In da omogočim to srečo tudi tistim, ki nimajo toliko denarja, da bi se odpeljali na poročno potovanje, v daljne dežele, jim podarim ta otok. Mladi novoporočenci bodo lahko preživeli nekaj srečnih tednov na tem otoku, kjer bo vse urejeno nalašč zanje. Na peščini bom dal urediti radijske zvočnike, da bodo parčki lahko ob mesečini plesali ob morskobali...«

Sloviti otok leži komaj 25 milj od Floride, tako da se bo lahko marsikdo odpeljal tja, kajpak če bo imel s seboj šotor in spalne vreče. Edini nedostatek »otoka za novoporočence« je namreč, da na njem ni še nobene hiše in nobenega hotela...

Kače uničujejo strupene kače

Rio de Janeiro, aprila.

Kače veljajo sploh za škodljivce, ki bi jih morali zatreti. Toda vendar se so neke kače, katerih razmnoževanje je pravi blagoslov za človeštvo. To je kača »masurana«, ki živi v Braziliji, domovini preko 4000 različnih vrst kač. V Braziliji so začeli veliko borbo proti strupenim kačam.

Povsem slučajno so odkrili sredstvo, s katerim mislijo priti plazilcem do živca. Na znameniti kačji farmi v Butantanu v Sao Paulu živi velika, nestrupena »masurana«, ki je nekega dne zašla v pregrado, kjer imajo strupene kače. Pazniki so močno osupnili, ko so opazili, kako je kača napadla neko zelo strupeno kačo in jo z glavo vred pogoltnila. Takoj se je obrnila proti drugi kači in se ni prav nič zmenila in pazila na njene strupene ugrize, in jo je prav tako pogoltnila. Strupeni kačji ugrizi ji niso prav nič škodovali.

Nato so prinesli še druge kače iste vrste »masurane« k strupenim kačam in so doživeli isto igro. S pomočjo tega odkritja so rešili življenje tisočom prebivalcev Brazilije.

Vlada je odredila, da se morajo gojiti kače »masurane«, da jih bodo potem v vseh notranjih predelih Brazilije naselili, kjer bodo lahko svojo lakoto po mili volji tešile s strupenimi kačami v velik blagoslov prebivalcem. Domenili so se že, da bi te kače naselili tudi v Indiji, kjer izgubi vsako leto mnogo ljudi življenje zaradi kačjega ugriza, in da bi jih tu gojili v velikih množinah.

Če verjamete ali ne

Pred kratkim je v Splitu umrla 72letna Marjeta Goldova. Če verjamete ali ne, če nikomur, njej se je izplačalo biti debela. Pred dvajsetimi leti je še živela v Ameriki, kjer je uživala nenavadno prvenstvo, namreč »najdebelejša ženska na svet«. Ali si morete predstavljati, kaj pomeni takšno prvenstvo v Ameriki, deželici vseh mogočih rekordov? Gospa Goldova je bila dolgo časa najbolj privlačna točka vseh letnih sejmov. Pred dvajsetimi leti je odšla v »pokoje«. Naselila se je v neki državi; vsa ta leta se ni odrekla zemeljskim užitek in je še kljub temu — reci in piši! — zapustila svojim dedičem za več ko pol milijona dolarjev ameriških vrednostnih papirjev, v našem denarju približno za 28 milijonov!

Najmanjši obljubljeni otok na svetu je otok Seal, na skrajnem jugu Južne Afrike. Pusti in nerodovitni otok ni večji od ene njive. Seveda je pa vzrok, zakaj je ta samotni otok obljubljen: na njem je namreč bogato ležišče gmana, odpadkov in trupel morskih ptic in rib. Edino pravico za zbiranje teh odpadkov, ki služijo za izdelovanje umetnega gnojila, ima neka ženska, ki je to pravico podedovala po svojem očetu.

Nedavno smo izvedeli, da se je v Čikago poročila 15letna Alice Jean Mac Hanlyjeva iz Omahe v severnoameriški državi Nebraska. To še ni nič nenavadnega; bolj nenavadno je pa to, da je imela to dekle še pred petimi leti želodec v prsih in ne na pravem mestu. Leta 1935, je dekle postalo znano prav zato, ker so ji z uspešno operacijo vrnilo želodec tja, kamor spada. Želodec je imela na levi strani prsnega koša, prav pod ključnico. Neki trgovec iz Omahe je prevzel stroške za operacijo, sam je hotel ostati pa brezimen. Čez leto dni se je deklele zredilo na dvakratno svojo težo in je zrastle za tri palce. Zdaj, v svojem petnajstem letu, se je pa poročila.

Orel na svatbi

Riga, aprila.

V letonski vasi Ladusci je močno prestrašil svate ogromen orel, ki je bil priletel iz Rusije. Svatje so bili zbrani v veliki dvorani in so praznovali po-

roko nekega mladega para. Orel je napadel goloba, pri tem se je pa zaletel v okno, razbil sipo in padel, v veliko presenečenje vseh gostov, v dvorano.

Vse zbrane goste je popadel paničen strah. Nekateri so se poskrili pod mize, drugi so zbežali in si poiskali zavetja v kletih. Orel, ki si je bil na razbiti šipi ranil perot, je ves razjarjen planil v dva gosta in potem še na mladega moža. Vse tri je s kljunom in s kremplji spraskal in ranil po obrazu in po rokah. Na vik in krik so prišli sosede na pomoč, toda šele po dolgi borbi z veliko ptico roparico se jim jo je posrečilo ubiti. Tudi veliko drugih kmetov je odneslo praske po rokah in po obrazu. Mlada žena je pa s hudim živčnim napadom obležala pod mizo.

Svetovni rekord v previjanju dojenčkov

New York, aprila.

Amerika ima najbrže monopol na svetovne rekorde. In s ponosom si je te dni prilastila naslov svetovnega rekorderja v — previjanju dojenčkov. Motijo se tisti, ki se pomilovalno smehljajo, češ: »Kaj je pa to? Ali je to kaj važnega?« Ameriške matere in — o strmite! — tudi ameriški očetje so mnenja, da je zelo važno, ali je otrok v mokrih ali — uhih plenicah. V Kansas-Cityju v državi Missouri so imeli pravo, pravcato tekmovanje v previjanju dojenčkov. Udeležile se ga pa niso samo matere, temveč tudi očetje in celo samci. In na veliko presenečenje vseh to pot ni zmagala kakšna mlada mamica, temveč 30letni samec, inženir Edward Möller. Previl je dojenčka v 1,02 sekunde in je s tem postavil svetovni rekord v tej nenavadni športni panogi.

Inženir Möller kajpak najbrže še nikoli ni držal v rokah pravega jokalčega dojenčka; vendar je dosegel takšen uspeh, in sicer s svojim izumom: s povojčki na patentno zadržgo. Izjavil je, da mu bodo matere in očetje še hvaležni za ta izum, kajti če bodo odslej uporabljali povojčke na zadržgo, bodo spali dojenčki vsako noč vsa, eno uro več kakor bi sicer.

Dosedanji rekord je imela neka mati, gospa Helena Arthurjeva iz države Teksasa. Previla je otroka v 6,5 sekunde in je spela povojčke s sponko. Drugi letošnji najboljši čas je dosegla tudi neka mlada mati, in sicer s 4,5 sekunde. Povila je otroka z navadnim povojem in ga zavezala.

Ka'bo so se dojenčki počutili pri tej tekmi, o tem pa ameriški časopisi nič ne poročajo...

24 let je nosil kroglo v srcu

Milano, aprila.

Italijanski listi obirno pišejo o nenavadnem slučaju, ki so ga nedavno odkrili italijanski zdravniki pri nekem 44letnem pacientu.

44letni knjigovodja Felice Galli, doma v nekem lombardijskem mestu, je v srcu začutil čudne bolečine. Preiskava z Röntgenovimi žarki je pokazala, da ima knjigovodja v desnem srcnem prekatu kroglo. Vsa stvar se je bila pripetila takole:

V svetovni vojni je bil 20letni Felice Galli v neki bitki ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico. Zdravnik, ki ga je pregledal, je bil trdno prepričan, da je krogla, ki ga je zadela v prsi, izstopila na hrbtne strani, kjer je imel rano. V resnici je pa krogla

Bilo kuda Kiki svuda!

Proizvaja UNION, Zagreb

ostala v srcu, rano na hrbtu mu je pa napravila kost, ki je izstopila. Mladenič je potem kmalu ozdravel in je odšel domov. Od tedaj ni čutil nobene bolečine več, čeprav se je vsak dan vozil s kolesom več kot 12 km v službo. Če ga ne bi bilo zdaj tako nenadno začelo boleti srce, bi bil morda s kroglo vred nekega dne umrl, ne da bi se zavedal, kakšno težo je nosil skoraj vse življenje v srcu.

Kako so iznašli razglednice

Berlin, aprila.

V mestu Osterode v gorovju Harzu v Nemčiji je nedavno umrl 88letni nekdanji pastor Ludolf Parisius, ki je iznašel razglednice.

Ko je bil Ludolf Parisius še dijak, mu je oče nekega dne naročil, naj vošči svoji teti za god. To je bilo leta 1871. Mladenič bi svoji teti silno rad pismeno čestital; toda karte, ki jih je uvedel glavni poštni ravnatelj, so dotle uporabljali večinoma za poslovna sporočila. Kmalu je pa dijak prišel na prav zanimivo zamisel. Bil je nadarjen risar in se je zato odločil, da bo svoji teti za god na navadno karto narisal lepo risbico in ji jo bo poslal. Ko ga je neki mlad inženir slučajno videl pri tem delu, mu je takoj nasvetoval, naj nekaj takšnih naslikanih kart pošlje kakšni prodajalnici umetnin v tisk. Mladenič je res naslikal d' najst takšnih risbic in jih poslal lastniku neke trgovine s papirjem v prodajo. Te razglednice so ljudem takoj ugajale in leta 1872, so jih že prodajali v lesorezu.

V poštne muzeju v Berlinu si nekaj teh prvih razglednic še danes lahko ogledate. Isto leto je neki trgovini prinesel v prodajo podobne razglednice tudi nürnbergski jeklorezec Rorich. Te razglednice so bile jeklorezi. Zato še do danes niso rešili spora, kdo je iznašel razglednice, jeklorezec Rorich ali Parisius.

Podgane so napadle mladega ptičarja

Budimpešta, aprila.

Nekemu gimnazijcu je še nedavno v budaorskem gozdu nedaleč od Budimpešte pripetila nevsakdanja dogodivščina. S flobertovko je hotel na divje golobe in na druge ptice. Kar nenkrat ga je pa napadla ogromna množina podgan, ki so prišle iz neke jame.

V zmedu je pričel otepati s kopitom svoje puške po podganah, ki jih je nekaj pričelo gristi po nogah. Pri tem se mu je pa orožje sprožilo in naboj ga je zadel v nogo. Na srečo so prišli mimo še drugi turisti, ki so na njegove klice na pomoč prihiteli in ga rešili iz mučnega položaja.

Novela „Družinskega tednika“

ODPRTA VRATA

Anglaški napisal H. H. Munro

»Moja teta se takoj vrne, gospod Nuttel!« je rekla neka zelo samozavestna mlada dama kakšnih petnajstih let, zmed tem se boste morali pa zadovoljiti z mojo družbo.«

Frank Nuttel se je zelo potrudil, da bi našel pravi odgovor, s katerim bi se prikupil mladi nečakinji, ne da bi se s tem približal teti, ki naj bi kmalu prišla. Pri tem je pa na tistem premišljeval, ali so ti čisto vladnostni obiski pri celi vrsti tujcev koristni zanj, ki si je hotel pozdraviti svoje razrvane živce. To je bil namreč namen njegovega bivanja na deželi. Toda njegova sestra je že pri njegovih prvih pripravah, ko se je nameraval umakniti v svojo podeželsko samoto, ogorčena vzkliznila:

»Oh, te vrste zdravilo že poznam! Zakopal se boš nekje in ne boš z živo dušo spregovoril niti besedice in boš tako že svoje itak slabe živce popolnoma uničil. Ne, dragi moj! Dala ti bom s seboj nekaj priporočil za ljudi, ki jih tam poznamo. Nekateri izmed njih so, vsaj kolikor se spominjam, zelo prijetni ljudje.«

Frank Nuttel je zdaj ravno preudarjal, ali spada tudi ta gospa Sappletonova, ki jo je ta trenutke pričakoval, v vrsto »zelo prijetnih« ljudi.

»Ali poznate veliko ljudi tu v bližini?« ga je vprašala njena nečakinja,

ko se ji je zazdelo, da sta že dovolj dolgo molčala.

»Žive duše ne,« ji je odvrnil Frank. »Moja sestra je pred štirimi leti nekaj časa tukaj živela in mi je dala s seboj nekaj priporočil.« To je povedal z rahlim obžalovanjem.

»Saj potlej prav za prav tudi ničesar ne veste o moji teti?« je nadaljevala samozavestna mlada dama nekoliko prestrašena.

»Nič drugega kakor njeno ime in njen naslov,« je pritrdil obiskovalec. In res ni vedel niti, ali je gospa Sappletonova poročena ali ovdovela.

»Nesreča se je torej zgodila pred tremi leti, potlej ko vaše gospe sestre ni bilo več tukaj,« je dejala mala nekoliko potrta.

»Nesreča?« je vprašal Nuttel nekoliko presenečen. Samega sebe je pa na tistem vprašal, čemu je bilo treba vsega tega njemu, ki ima že tako in tako bolne živce.

»Tja!« se je izvil iz nje kakor vzdih. Pokazala je na široko odprta vrata in preudarno nadaljevala. »Morebiti se boste čudili, zakaj imam poznooktorskega popoldne vrata še na stečaj odprta?«

»No, danes pa za oktobrski dan še ni ludo mrzlo; ali pa ima to morebiti kakšno zvezo z nesrečo vaše gospe tete?«

»Skozi ta vrata so korakali natanko pred tremi leti — danes je namreč obletnica — moj teta in njena mlajša brata. Odhajali so na lov na ključače in se niso nikoli več vrnili. Da so prišli do svojega priljubljenega lovišča, so morali iti čez barje; bilo je tistega deževnega poletja, saj se spominjate? In na mestih, kjer si sicer gladko šel čez, so tla na lepem popustila — očitno so zašli v močvirje; njihovih trupel niso nikoli več našli in to je pri vsem tem najstrašnejše.«

Pri teh besedah se je zazdelo, da je otroku, čeprav je bil sicer tako samozavesten, kar glas odpovedal. Čez nekaj časa je žalostno se smehljaje nadaljevala:

»Uboga teta zdaj pač še zmerom misli, da se bodo vrnili, vsi trije, z bolonjskim psičkom, ki so ga vzeli s seboj in da bodo vstopili skozi ta vrata, kakor so navadno storili. Zato ostanejo vrata odprta kolikor mogoče pozno. Uboga stara teta, kolikokrat mi je pripovedovala, kako so vsi trije odšli, mož z belim površnikom čez komolec; in Ronnie, njegov mlajši brat, je zmerom dejal: »Poljubljam vam roko, madame,« ker tega ni mogla slišati, in ker jo je hotel vselej nekoliko ujeziti. »Veste, ob tihih, mirnih večerih, kakršen je na primer današnji, mi postane kar tesno pri srcu, če zmerom znova začne pripovedovati o njih, in nazadnje sama mislim, da jih vidim prihajati skozi vrata.« Zdelo se je, da je kar groza spreletala njene ude in Frank se je olajšano globoko oddahnil, ko je naposled vstopila teta, glasno se opravičujoč, ker je tako pozno prišla.

»Upam, da ste se med tem časom z Vero dobro zabavali?«

»Da, hvala, bilo je zelo zanimivo.«

»Upam, da nimate ničesar proti temu, če vrata ostanejo odprta,« je na lepem začela gospa Sappletonova. »Moj mož se bo namreč kmalu vrnil s svojima bratoma z lova in potlej zmerom vstopijo tukaj skozi. Tam doli na barju so streljali ključače; no, že zdaj se veselim nereda, ki ga bodo napravili — moja uboga preproga! Moški so pač malo obzirni, kajne?«

Tako je kar naprej čebljala, o lovu, o tem, kako ptiči postajajo redki in kako bo pozimi z racami.

Za Franka je bilo vse to grozno in zaman je nekajkrat poskušal, da bi prekinil razgovor o tej skrivnostni zadevi.

Ker mu ni nič boljšega šinilo v glavo, je začel govoriti o sebi in o svojih slabih živcih in da je prišel sem, da bi si nekoliko opomogel. Vendar je opazil, da mu dama ne posveča bogve kakšne pozornosti in da zmerom znova pogleduje skozi vrata na presto, na travnik, ki se je razprostiral pred hišo. To je bil prav gotovo nesrečen slučaj, da je moral priti na obisk ravno za to žalostno obletnico.

»Zdaj prihajajo!« je na lepem vzkliznila domača gospa vsa vzneta. »Ravno za čaj; no, samo pogledjte, kako so umazani in do vrha oškropljeni!«

Franka je spreletel rahel trepet: obrnil se je k nečakinji, da bi vsaj z njo izmenjal pomenljiv pogled. Toda otrok je zrl z neizrekljivo grozo skozi vrata, s široko razprtimi očmi — to je bilo za Franka preveč. Obrnil se je na svojem sedežu in poskušal tudi sam pogledati skozi odprta vrata. V

mraku je zagledal, kako so korakali čez polje tri postave; bližale so se vratom. Vsi trije so nosili puške, eden izmed njih je imel bel plašč ognjen čez ramena; majhen, iznučen pišček je racal za njihovimi petami. Molče so se približali hiši, ki je na lepem iz poltme na njihova ušesa udaril hripav glas mladega moža: »Poljubljam vam roko, madame.«

Frank je zgrabil svoj klobok in palico. Predsojbe, vhodna vrata, s peskom posuta stezica pred hišo, vrtna vrata — vse to so bile samo mimobežeče slike, ki se mu pri njegovem naglem begu niso prav vtisnile v zavest. Neki kolesar, prihajajoč ravno po cesti, je moral hitro zavoziti v grmovje, če je hotel preprečiti trčenje. »Tako, zdaj smo spet tukaj, draga moja,« je rekel mož z belim plaščem, ko je stopal skozi odprta vrata. »Kdo je bil gospod, ki je pravkar dirjal ven?«

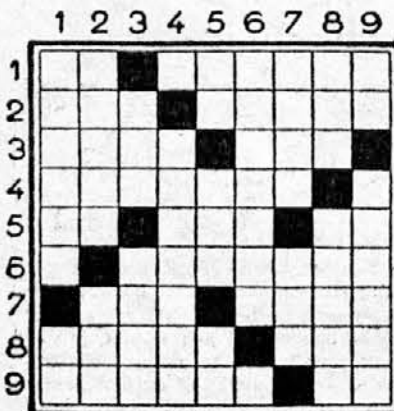
»Neki zelo čuden svetnik, neki gospod Nuttel,« je odgovorila gospa Sappletonova. »Ničesar drugega ni govoril ko o svojih živcih in na lepem je odšel, ne da bi se opravičil, ravno ko ste vstopili, kakor da bi ga duh preganjal.«

»Očitno se je bal našega psička,« je mirno odvrnila nečakinja. »Pripovedoval mi je namreč, da se psov boji. Nekeč je bil ob Gangi. Zasedovala ga je cela tropa podivjanih psov in pred njimi se je zalekel na kopališče. Tam je moral prebiti celo noč v nekem sveže izkopanem grobu, živeli so pa vsi noč rezale in lajale vau s penečimi se gobci. To je pač dovolj velik vzrok, da so mu živci popustili.«

Mlada damica je imela pač več ko nagujenje do romantike.

UGANKE?

KRIZANKA

Pomen besed.

Vodoravno: 1. kemijski znak za praezoidim; del živalske noge. 2. evropska prestolnica; del kolodvora. 3. rimski pesnik; sportna disciplina. 4. mesto na Koroškem. 5. kemijski znak za erbij; slovenski zgodovinar; oblika pomožnega glagola biti. 6. moško ime. 7. ljubljanska četrt; račun. 8. zgodovinsko dalmatinsko mesto; naslov mongolskih vladarjev. 9. cestni vzpon; egiptski bog sonca.

Navpično: 1. pravda; sportna kratica. 2. reka (angleško); domača žival. 3. drag; bajno bitje. 4. živi v rojstnem kraju. 5. kratica za skladbo; naselbina; nikalnica. 6. domača žival. 7. prebivalec Anglije; srednjeveško orožje. 8. struja; obrtnik. 9. zamek; otok skaderskega jezera.

ENACBA

$$(a-b) + (c-d) + (e-f) + (g-h) = x$$

a = novinar
b = prislov
c = gozdna žival
d = zanikrn
e = ni vse to, kar se sveti
f = kazalni zaimsek
g = dan
h = pregovor
x = pregovor

PREMIKALNICA

NADUTEZ
KALININ
NABOZEN
NEVENKA
CITRATI

Besede premikaj tako, da dobiš navpično tri nove besede, ki pomenijo miroljubnega prebivalca evropskega polotoka, azijsko višavje in husitskega vojskovodjo.

POSETNICA

ZVONE ŽIVIC

o. Trg

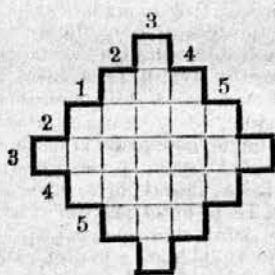
Kaj je ta oseba?

ČAROBNI KVADRAT

1. a a a a a
2. a c c c c
3. c c c c c
4. i k m n i
5. n o o s s

Pomen besed, navpično in vodoravno: 1. postrežek, 2. red, 3. vas v Beli Krajini, 4. žensko ime, 5. mesto v drinski banovini.

ČAROBNI LIK

Pomen besed navpično in vodoravno: 1. reka v zahodni Aziji, 2. reka v Hrvaški banovini, 3. faza sedanje vojne, 4. žensko ime, 5. žensko ime.

Rešitve ugank iz prejšnje številke

REŠITEV KRIZANKA

Vodoravno po vrsti: 1. sv. Ilmona, 2. pes, notar, 3. osel, log, 4. velotok, 5. el, prt, ž. 6. d. negotin, 7. sen, veža, 8. sloka, akt 9. karada, aa.

Rešitev dopolnilnice: Ljubljanski Zvon.

Rešitev čarobnega kvadrata: 1. Agron, 2. greda, 3. red, 4. odelja, 5. nakar.

Rešitev poselnice: Občinski delavec.

Rešitev enačbe: a = jesen, b = sen.

c = Sedan, d = dan, e = Nikola, f = Kola.

g = Cetinje, h = Tinje, x = Jesenice.

Rešitev stopnice: 1. B, 2. bo, 3. bor, 4. hora, 5. labor, 6. rabota.

Rešitev premikalnice: kolač, Razor, narod.

»SAJ TI ŽELIM SAMO DOBRO...«

Po svetu hodijo ljudje, ki v današnjih časih kljub težavam in nadlogam žele svojim bližnjim samo dobro, in sicer navadno tedaj, kadar morajo s to frazo zabrisati kaj neprijetnega. Čeprav se zdi, da veje od takšnih ljudi sama dobrot, se jih moramo izogibati, če hočemo ostati mirni in samostojni.

»Samo, ker ti dobro želim,« vam bo dejala prijateljica, ko vam bo povedala kaj neprijetnega o vašem možu ali zaročencu. Morda kakšno nepomembno malenkost, ki zanjo nikoli ne bi izvedeli in ki vas sploh ne bi pekla, ker je pač ne bi vedeli. Toda, dobra prijateljica bo že poskrbela, da jo boste pravi čas izvedeli, kajpak samo zato »ker vam želi dobro«.

Ljudje, ki žele svojim bližnjim samo dobro, se navadno tudi hvalijo, da govorijo zmerom in povsod resnico. Po navadi to tudi drži, samo, da so te resnice pogosto neprijetne in takšne baže, da jih človek težko sliši.

In če je tisočkrat resnica, sleherni ženska jo težko sliši: »Joj, kako si se izpremenila, komaj sem te spoznala!« Ali pa: »Že štiri leta ima vaš sinček? Šibak je, komaj tri leta bi mu prisodila!«

Oh, kako te resnice peko! In kakor peko tebe, tako peko tudi druge. Zato jih nikar ne pravi svojim bližnjim, če hočeš, da bi te radi vabili v družbo.

In kadar ženska skriva zlobo za reko: »Saj ti želim samo dobro,« tedaj je ta zloba dvakrat strupena. Ljudi, ki žele vsakomur dobro in govorijo slabo, se v bodoče izogibajte!

Nekatere ženske imajo podobno, prav tako grdo razvado. Neverjetno rade opravljajo, toda odgovornosti za obrekovanje nikakor nečje nositi. In da bi se njih besedičenje ne zdelo zlobno, priložno navadno takole:

»Ne da bi hotela kaj slabega reči o njej (ali o njem), toda to je pa že... itd.«

Če govoriš o svojem bližnjem slabo, hote ali ne hote, govoriš pač slabo in ne dobro. Zato je bolje in vse bolj okusno, da takšne opravičevalne fraze rajši opustiš, ali pa — kar bo še najbolje — molčiš o zadevah drugih.

Toliko malenkosti je, ki lahko človeka prikupijo, pa tudi odbijajo. In prav zaradi takšnih na videz nepomembnih malenkosti so nam nekateri ljudje simpatični ali pa zoprni. Včasih se še sami ne zavedamo, zakaj rajši govorimo z nekaterimi ljudmi kakor z drugimi. Toda ali ni bolj prijetno, če vam nekdo veselo pravi: »Danes je pa res lepo, kar vroče je sije sonce,« kakor če nekdo čemerno meni: »Danes je pa soparno, še dež bo.« In čeprav je morda poslednje resničneje in verjetneje od prvega, boste rajši govorili z vedrogledim kakor s črnogledim človekom.

Saska

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Goveja juha z drožbom, krompirjev pire, špinača. Zvečer: Govedina od popodne v solati, kava.

Petek: Prežganka, krompirjevi emoki, marmeladna omaka. Zvečer: Mlečna kaša.

Sobota: Srce v omaki, vodni ptički, solata. Zvečer: Krompirjev golaž.

Nedelja: Zelenjavna juha, nadevana telečja pečenka, krompir v kosih, solata. Zvečer: Ocvrta jajca.

Ponedeljek: Goveja juha s krpicami, dušeno zelje, krompir v kosih, govedina. Zvečer: Polenta z mlekom.

Torek: Krompirjeva juha, praženec, kompot. Zvečer: Jetrta v omaki.

Sreda: Kislo zelje s kranjsko klobaso, zabeljen fižol. Zvečer: Fižolova solata, čaj.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Golaževa juha, čebulna omaka, krompirjev pire, riževi kolački s čokolado. Zvečer: Ješprenjev puding.

Petek: Lečnata juha, ocvrte sardele, krompirjeva solata, praženec, kompot. Zvečer: Špageti, solata.

Sobota: Zelenjavna juha, polpeti, pražen riž, solata. Zvečer: Francoska češpljeva jed.

Nedelja: Kruhova juha, nadevane telečje prsi, tirolski emoki, mešana solata, piškotni zvitek s smetanovim nadevom. Zvečer: Svinjski jezik v solati, čaj.

Ponedeljek: Krompirjeva juha, ocvrta jetra, solata, kremove rezine. Zvečer: Telečji golaž.

Torek: Goveja juha, krompirjevi ocvrti roglički, svinjska glava, solata. Zvečer: Rižev narastek, čokoladna krema.

Sreda: Prežganka, goveji zrezki v omaki, krompir v kosih, solata. Zvečer: Makaronova potica.

Pojasnila:

1. Ješprenjev puding: Pol kile ješprenja skuhaite do mehkega v litru mleka. Primešajte 10 dek presnega masla, 20 dek sladkorja, sok in nastirano lupinico ene limone, nekoliko cimeta, nekaj olupljenih nastiranih mandljev, nekoliko soli, tri rumenjake, 2 žlici belega zdroba in 12 dek očiščenih rozin. Naposled primešajte še trd sneg iz treh beljakov. Model za puding ali kakšen drug primeren model dobro namažite s presnim maslom in posipajte s krušnimi drobtinami, stresite vanj maso za puding in posodo zaprite. Kuhajte v vroči vodi dobro uro. Puding zvrnite na krožnik in ga dajte na mizo s kompotom ali kakšnim sadnim sokom.

2. Francoska češpljeva jed: Vzemite 1 kilo suhih sliv, ki ste jih dan poprej omehčali v vodi. Drugo jutro slive skuhaite do mehkega in jih vzemite iz vode. Odstranite jim peške. Zmeljite jih v mesoreznici. Dodajte jim dva kozarca rdečega vina in kozarec konjaka, češnjev soka ali nekoliko ruma. Poleg tega 5 dek olupljenih in zrezanih mandljev in približno 4 do 5 žlic sladkorja. Ko je vse dobro zmešano, razpustite v mlečni vodi 5 lističev želatine in jo dodajte ostali masi. Neprestano mešajte. Maso stesite v model, ki ste ga poprej splaknili z mrzlo vodo. Če jed napravite zjutraj, bo do večera trda. Zvrnite na pladenj in ji dodajte 3 dl stepene sladke smetane, potresene s kristalnim sladkorjem. Nadevajte jo v sredjo pogačo.

3. Piškotni zvitek s smetanovim nadevom: Mešajte 12 dek sladkorja s štirimi rumenjaki, da nekoliko naraste. Po-

tlej dodajte 6 dek moke in takoj nato trd sneg štirih beljakov. Specite na dolgi pekači, ki ste jo poprej dobro namazali z maslom ali mastjo in posuli z moko. Testo ne sme biti razvlečeno preveč na tanko, ker se potlej rado zlomi. Hitro specite, in še toplo odstranite s pekače. Ko se ohladi, namažite s stepeno sladko smetano in zvijte; povrhu po možnosti namažite s čokoladnim ledom.

Kitajsko pecivo: 75 gr presnega masla zmešajte s 125 grami sladkorja v prahu, nato dodajte ščepec v žlici vode raztopljene jedilne sode, nekoliko vaniljevega sladkorja in naposled 125 gr moka. Iz testa oblikujte kroglice in jih polagajte v precejšnji razdalji drugo od druge na dobro pomaščeni pekač in jih nato v nekaj minutah zlatorumeno specite v zelo vroči pečici.

Mrzla čokoladna krema: Razpustite 4 tablice čokolade, zmešajte z 2 žlicama tople, toda ne vrele vode, dodajte 4 rumenjake, 2 žlici vaniljevega sladkorja med neprestanim mešanjem pa trd sneg iz 4 beljakov. Krema pripravite dan pred uporabo.

Vzgoja dojenčka

Da, da, res mislimo govoriti o vzgoji dojenčka. Vzgoja v tej nežni mladosti ni samo mogoča, temveč je tudi potrebna. Če dojenčku lahko izbijemo iz glave navade, ki jih je pozneje težje odpraviti. Pri tem je treba pa podariti, da se pri dojenčku telesna in duševna vzgoja ne moreta ločiti. Dojenčka utegnemo navaditi na red, čistost, poslušnost, na odpornost nasproti zunanjim vplivom in na vedrost življenja; varovati ga moramo pa slabih navad, kratkaja, navaditi ga moramo na način življenja, ki koristi njegovemu razvoju, tako da se bo s svojim življenjem lahko prilagodil življenju družine.

Vzgoja smisla za red naj se prične že prvi dan otrokovega življenja, in

Zelen poleten komplet, model dvodelnega letnega plašča. »Plašč« obstaja iz ogrinjala in spodnjega dela s pasom. »Plašč« je napravila ena izmed pariških modnih hiš, vprašanje je pa, ali bo z nenavadnim krojem prodr.

Moderna kazaska obleka preproste kroja. Vsa privlačnost modela je osredotočena na gornjem delu života, kjer so na gosto posade cvetlice, proti pasu so pa vse manjše in vse redkeje. K tej lepi obleki spadata še ljubek pomladanski klobuček iz cvetlic in bele rokavice.

sicer z reguliranjem števila dnevnih obrokov hrane. Zdravi dojenčki morajo jesti petkrat na dan, slabotnejši šestkrat, zmerom pa v rednih časovnih presledkih. Mati, ki svojega otroka ni navadila na redno osemurno nočno spanje, bo to razvado drago plačala s svojimi neprespanimi nočmi. Razen tega bi veljalo poskusiti otroka navaditi na to, da ga okoplje sleherni dan ob isti uri, da ga sleherni dan ob istih urah previjete in da čez dan zmerom spi določene ure.

Po vsakem obroku hrane je treba otroku premenjati perilo. To je prvi korak navajanja k snažnosti. Že od četrtega meseca dalje morate otroka navajati na nočno posodo. Posodo pa pred uporabo nekoliko ogrejte; to storite tako, da vanjo vlijete nekoliko tople vode. Po večini zelo dolgo traja, preden se otroci res privadijo nočni posodi in sprevidijo njeno korist. Ko

Velika izbira svile

za pomlad in poletje

Vzorci moderni

Cene nizke

MODNI MAGAZIN

Ljubljana, Prešernova 5

bodo pa otroci to sami spoznali — nikar ne mislite, da tega ne zmorejo — bodo že kmalu sami prosili.

Navajanje k poslušnosti se bo marsikomu zdelo pregodnje za otroka v nežni mladosti. To pa nikakor ni res. Nikar ne mislite, da otrok nima volje in želje, da bi prodril s svojo voljo. Tudi kar najmanjši dojenčki imajo svojo voljo in pamet. Niti misliti si ne morete, kako si otrok zapomni, da je nekoč dobil z neusmiljenim kričanjem cucelj in da ste ga, morebiti celo sredi noči, dvignili iz postelje in ga vzeli v svojo posteljo. Drugo noč bo hotel, da se to ponovi. Posebno je treba pa poudariti, da otroka ne navajate na kakšno usipavalo ali mamilo, ki škoduje zdravju in vzgoji.

Zelo zgodaj velja tudi navajati otroka na odpornost. Vendar pri tem ni treba mučiti otroka z vsemi mogočimi postopki z mrzlo vodo. Svež zrak je otroku potreben, vendar je spanje pri odprtem oknu zlasti v hladnem in meglenem vremenu silno nevarno, ker se otrok ponoči lahko odkrije. Da bi pa vozili otroka na sprehod z dvignjeno streho na vozičku in skoraj neprodušno zastrtim okencem, je pa prav tako nesmiselno. Sonce vsakemu otroku samo koristi, seveda če ne pretiravate. Nekateri dojenčki so silno leni. Nikoli ne pobrcajo in se prav nič ne zganajo. Takšne je treba razgibati z gimnastičnimi vajami za dojenčke. Zivahnim otrokom — in taki so po večini, če so zdravi — pa ni treba gimnastike.

Ne smete pa misliti, da imamo za idealno vzgojo dojenčka drugo skrajno metodo vzgoje ali boljše nevzgoje, namreč takšno »vzgojo«, ko se z otrokom sploh nihče ne bavi razen pri hranjenju in gimnastiki in ko ga puščaj v razkuženi otroški sobi ležati na hrbtu v košari, ko ga redno previjajo in preoblačijo in vozijo na sprehod in ko ga samo zdaj pa zdaj mati pride pogledati.

dat. Ne, tega nismo hoteli reči. Take-mu dojenčku manjka nekaj, kar otroček tako neobhodno potrebuje: namreč materine ljubezni, ljubezni očeta, bratcev in sestrice, ki vzbujajo v njem občutek pripadnosti k rodbini. Vsak otrok ima pravico do tega, da ga mamička kdaj pa kdaj ljubežuje; ne sme se pa pretiravati.

Rana ura - zlata ura

Verjemite mi, prve jutrnje ure so najboljši del dneva; takrat smo najbolj spočiti, najbolj sveži. Zato ne bi smele v prvih jutrnjih urah občutiti takšnega odpora pri vstajanju in ne tako vzdihovati. Treba se je truditi, da dan začnemo čim veseleje, ker pogosto ravno prva jutrnja ura odloča o tem, kako bo potekel ostali del dneva.

Kaj naj pa storimo, da bomo prvo jutrnjo uro čim veseleje preživele? Predvsem mora biti naša prva ura pravi doživljaj in ne ena sama naglica. Pogoj zato je kajpak in vrhovni zakon ustvarjanja dobrega razpoloženja, da dovolj zgodaj vstanemo! Da nam bo to uspelo, moramo imeti vselej, kadar koli nam vreme dopušča, na stečaj odprta okna, da pred njimi mirno in veselo vdihnemo svežega zraka in napravimo nekaj gimnastičnih vaj. Za to potrebujemo toliko časa, da se lahko mirno oblečemo in da kljub temu ne zamudimo. K temu spada tudi pazljivo pogrnjena miza z zajtrkom in šopkom pisanih cvetlic, kajti očem neznanstvo prija, če v prvi jutrnji uri zagledajo pred seboj nekaj pisanege. Potlej morate imeti čas in mir za zajtrk. Možno in otroci ne smejo teči v urad odnosno v šolo, pa čeprav ne vedo veliko. Vsakemu železcu ni dano, da bi že v jutrnjih urah pojedel za pol kosila velik delež; kljub temu jim moramo pa vse tako urediti, da v kar največjem miru in brez naglice pojedjo svoj zajtrk. Iz tako vesele okolice vsak rajši odide na delo in vsa družina je veselo razpoložena, če ne letajo po sobah živčne osebe s pogledom, neprestano uprtim na uro.

Tudi obleka nam utegne napraviti veselje. Zato se moramo že zgodaj zjutraj skrbno obleči; lepa jutrnja obleka ali jutrnja jopica bo prav zanesljivo dobro učinkovala na razpoloženje, boljše kakor pa kakšna izmalicena improvizacija. Vsekako bo ne samo gospodinji, temveč tudi ostalim članom družine boljše delo, če se gospodinja ne bo že navsezgodaj zjutraj pojavila z velikim kuhinjskim predpasnikom in strahovito nasršnim in poslovnim obrazom. Med čisto delovno obleko in svečanim oblačilom je še neka srednja

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

LJUBLJANA, Františkanska ulica
nasproti Unione

Vezanje perila, predtisk ženskih
ročnih del

POZORI

PRIHODNJIČ

PLETENE POMLADNE
ROKAVICE

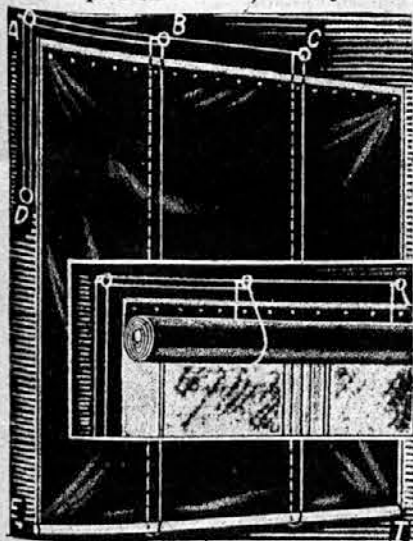
obleka, in prav takšna najbolj ustreza za prve jutrnje ure.

V tem pogledu ženska iznajdljivost nima nobenih zaprek in meja. V tem delu dneva sme žena obleči vse tisto, kar je lepo. Gospodinja lahko nosi jutraj pisano izvezeno jopico, lep bel, čisto majhen predpasnik, svilepo pižamo ali pa skromno obleko, vse to je odvisno samo od njenega individualnega okusa. Važno je samo to, da se v prvih jutrnjih urah pojavi — čeprav samo za pol ure — v obleki, ki naj ustreza vedremu razpoloženju novega dne. Jutrnje obleke niso ne dragocene in ne nepraktične; vsaka gospodinja, ki pripravlja zajtrk, se bo na primer izogibala širokih rokavov. Saj je neštevilo pisanih vzorčkov, praktičnih in poceni tkanin in ljubkih krojev, ki se odlično prilagodijo intimnemu okviru prvih jutrnjih ur.

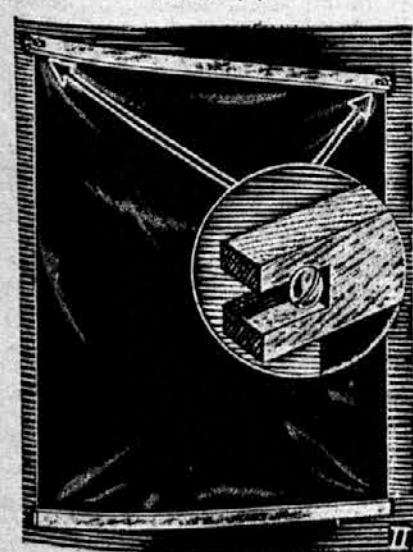
Važno je za vas, draga bralka, da vsako jutro poskrbite za vedro razpoloženje, kajti sijaj teh prvih jutrnjih ur se bo lesketal ves dan in vam jamčim za vedro razpoloženje.

Praktični nasveti

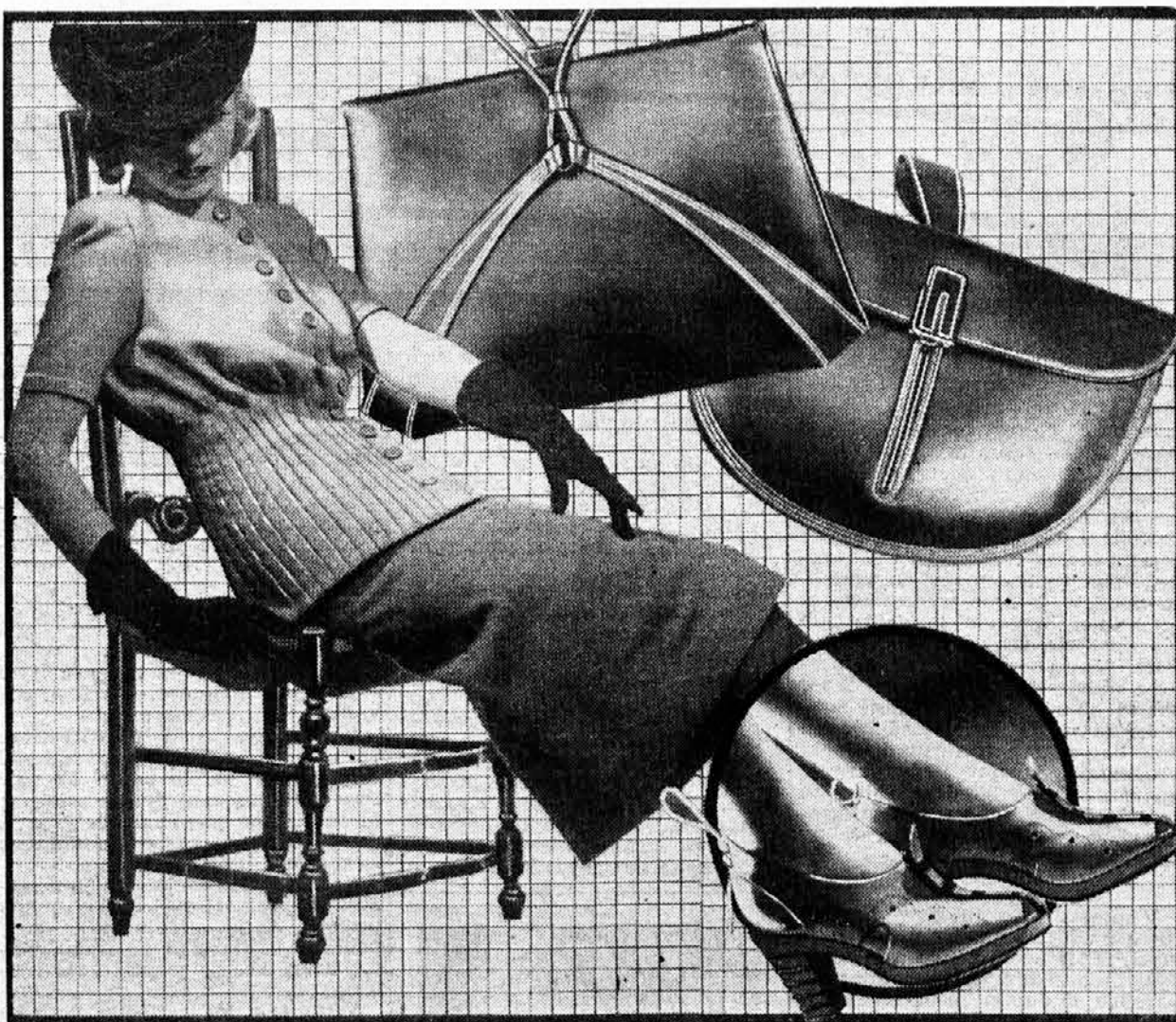
Prinašamo dva nasveta za zatemnitev oken. Kakor veste, imajo v vojujočih se državah nalogo, da vsak večer zatemnijo vsa okna, in sicer neprodušno, tako da noben svetlobni žarek ne uhaša na cesto. Tako zavarujejo vsa mesta, da jih sovražna letala ne opazijo. Nam hvala Bogu ni treba zatemniti oken; vendar smo pa zadnji čas slišali, da so morali tudi na Švedskem, kjer so prav tako nevtralni kakor mi, zatemniti okna. Zato ne bo odveč, če tudi naše gospodinjke pripravimo na sleherno morebitnost in jim priskočimo na pomoč s praktičnim nasvetom. — Na prvi sliki vidite, kako je treba

zatemniti večja okna. Kupite velik kos črnega papirja za zatemnitev. Na gornji del okenskega okvira pritrdite tri kovinske zanke (A, B, C). Ob steni privežite na zanki B in C dolgi vrvi, potlej pa črn papir pritrdite na okenski okvir; na spodnji rob mu pritrdite lahko leseno palico. Vrvi potegnite pred papirjem skozi vse tri zanke, do zanke D ob stranskem okenskem okviru. Kadar zavese potegnete navzgor, pritrdite vrve na žebelj, pribit na dolnjem koncu ob okenskem okviru (E).

Če imate manjša okna, vam priporočamo model na naši drugi sliki. Hitro ga lahko snamete in zvijete in zvečer spet nazaj nataknete. Na zgornjem in spodnjem robu črnega papirja pritrdite dve leseni desčici. Zgornja desčica ima na koncih dve zarezi, na okenskem okviru napravite pa dve majhni luknjici. Kadar boste okno zatemnili, pritrdite zgornjo desčico na okenski okvir z dvema vijakoma, vtaknjenima skozi zarezi na desčici (okrogla slika!).

Izredno praktično oblačilo je preprosto ukrojen kostum. Nosite ga lahko več let, če je količnik nevtralne barve in če z njim lepo ravirate. Pogosto lahko menjate tako imenovane »pritikline«, čevlje, torbice, rokavice in klobuček. K sivorjavemu kostumu, kakršen je model na naši sliki, lahko nosite »pritikline« v vseh vijoličastih odtenkih. Gornji torbici sta najnovejša modela, čevlji imajo pa debele prožne podplate.

Kako hodiš v novih
pomladanskih čevljih

Marsikatera se bo ob branju tega naslova pošteno začudila: »Kako hodim v novih čevljih? Tako vendar kakor po navadi...«

Zal opažam, da se ženske res še niso privadile hoji v modernih pomladanskih čevljih s polnimi petami. Razen tega pa marsikatera tudi ne ve, kdaj sme te, sicer čedne čevlje obuti in kdaj se ne podajo na še tako dobro oblikovano nogo.

K športnemu dopoldanskemu kostumu lahko brez skrbi obuje čevlje s polnimi petami, prav tako za daljše popoldanske sprehode v okolico mesta. Prav nič lepo se pa ne poda takšen čevlji k elegantnemu temnemu popoldanskemu plašču ali kostumu ali pa celo k večerni obleki, bodisi za kakšno prireditev ali za gledališče.

Čevlji s polno peto je izrazit športni čevlji; ženska, ki ima smisel za obutev in obleko, bo instinktivno vedela, kako naj v njem hodi. V čevlju s polno peto nikar ne hodite navzven, če hočete, da bi se vam čevlji res podali. Narobe, prav primerno je, da včasih stopite nekoliko navznoter — »po kurje«, pravimo po domače — kajti le tako se bo vaša hoja ujela s športnim videzom teh modernih čevljev.

Opazovala sem mlada dekleta v takšnih čevljih, dekleta, ki ne mislijo toliko na hojo kakor na svojo okolico. Videla sem, da so nehote stopale nekoliko navznoter, in takšen korak se je tem čevljem nenavadno dobro podal. Ženska, ki hodi v modernih čevljih s polno peto strogo navzven ali naravnost, ne bo nikoli elegantna pod noge.

Čisto drugače moraš pa hoditi, če imaš elegantne čevlječke z visoko ali polvisoko peto. Ti čevlji zahtevajo od nosilke, da hodi navzven ali pa vsaj naravnost, če v teh čevljih stopaš navznoter, hodiš prav tako negraciozno, kakor če v modernih čevljih s polno peto hodiš navzven.

In še majhen, prav zanimiv utrinek: v gozdericah hodi navzven, sicer bo videti noga v njih nerodna in okorna.

Ne mislite, da sem si to kar tjavdan izmislila. Na to zanimivo posebnost hoje v modernih čevljih me je opozoril neki gospod, ki se ne zanima samo za eleganco in žensko modo, pač pa tudi za umetnost in harmonijo lepote. Dejal mi je, da so včasih takšne malenkosti važnejše od nove bluze ali novega kostuma. Če boste natanko premislile, mu boste utegnile pritrditi.

Saška

Ženska in sozvočje barv

Že od nekdaj je imela ženska mnogo opravka z barvami. V gospodinjstvu, pri oblekah in ročnih delih, povsod je pokazala veliko razumevanja za barve. Vsi vemo, da barv ne dojemamo samo z očmi, temveč tudi z drugimi čutili. Vsaka barva lahko zbudi v nas kakšno občutje. Tako na primer deluje bela barva na nas svečano, mirno in zaupno. Torej prav tako, kakor deluje sneg na naravo. Ko se pa poleti vsa

narava ogrne v zeleno odejo, moramo priznati, da nas ta barva navda z upanjem v boljše dni. Rdeča barva je živahna in občutimo jo, kakor ljubezen samo. Ta barva je simbol krvi življenja in najbrže zato tudi ljubezni. Modro barvo dojemamo pa kakor nekaj svetega, vztrajnega, simbol je zvestobe in zaupanja. Prav tako je pa črna barva znamenje smrti in žalosti.

In prav zato, ker vsaka barva zbujala v nas razna občutja, je silno važno, v kakšni okolici barv živimo. Naloga ženske je, da v svojem domu in seveda tudi pri svojih oblekah skrbno pazi, kako bo izbrala barve, da bodo na njene bližnje naredile dober vtis in jih spravile v pravo razpoloženje. Prav ženska je tista, ki mora paziti na barvo pohištva, zastorov in vsega, ker spada v stanovanje. Pogosto stopimo v stanovanje, ki zanj vemo, da

je lepo in elegantno, pa kljub vsemu čutimo, da nekaj v njem ni v redu. Navadno v njem manjka ženske roke, ki bi neprisiljeno uredila barve tako, da bi stanovanje izžarevalo nekaj topliega in prijetnega.

Ženska, ki čuti, da nima prirojenega smisla za barve, naj se ravna po učiteljici naravi. Narava nam pogosto v enem samem majhnem cvetu pokaže čudovito harmonijo vseh mogočih barv. Zdaj pa še nekaj besed o barvi naših oblek. Čeprav je bila bela obleka

Moderna torbica iz krokodiljega usnja. Kakor so vse letošnje moderne torbice, je tudi ta prostorna in praktična. Zapira se s patentno zadrgo.

že od nekdaj simbol svečanosti in nedolžnosti, črna pa simbol smrti in žalosti, vendar se ne moremo pri oblekah gledati barv ravnati po tem pravilu. Glavno je, da se ženska pri izbiri nove obleke ravna po ljudeh, po razpoloženju in po okolju, v katerem bo v tisti obleki živela. Za sončen, svetel prostor bo izbrala svetlo in vedro obleko. Plavim lasem se najbolj poda sinja barva, temnim lasem pa svetlo zelena ali rožnata barva. Seveda se pa pri izbiri blaga ne smemo ravnati samo po laseh in očeh, temveč v prvi vrsti tudi po barvi polti. Tako morajo ženske bledih obrazov nositi obleke močnejših in izrazitejših barv, kakor njihove tovarišice, ki imajo temnejšo polt. Prav tako je zelo važno, da blago za černo obleko izberete zvečer pri luči, ne pa pri sončni svetlobi. Marsikatero blago je namreč pri luči čisto drugačno kakor pri dnevni svetlobi.

Potem moramo omeniti še ročno delo; pri njem ima sleherna ženska dovolj priložnosti, da pokaže svoje sposobnosti na tem področju. Pri šivanju, pletenju, vezenju in sploh pri vseh ročnih delih mora ženska poleg oblike predvsem paziti na sozvočje barv. Posebno pri otroških oblekah lahko vsaka ženska posebno lepo in učinkovito porazdeli barve. Zapišite si, da imajo otroci zmerom najrajši svetle, vesele barve, ki se jim tudi najbolj podajo.

Babica
mi je svetovala...

Več glav — več ve, pravi pregovor. Priznati pa moramo, da to posebno velja za starejše, izkušene ljudi. Dobro veste, da starejše gospodinjke, ki so že marsikaj preizkusile v svojem življenju, vedo povedati marsikaj koristnega iz svoje dolgoletne gospodinske prakse.

Tudi moja babica me je ob sleherni priložnosti dobrohotno poučila o tem in onem. Vse te nasvete sem skrivaj, kadar nje ni bilo zraven, skrbno zabeležila in zdaj se jih zmerom s pridom poslužujem. Kadar pozabim, kako storiti to in ono, pa brž pogledam v svoj gospodinski zapisnik. Menim, da bodo naše bralke tudi zadovoljne, če jim bom izdala nekaj skrivnosti svojega gospodinskega zapisnika.

Motne kozarce kaj lahko očistite, da se bodo spet lepo svetili. V vsakega stresite nekoliko prav drobne soli in jo polijte z nekaj kapljicami kisa. Dobro zdrgnite in naposled oplaknite v mlačni vodi.

Načeto limono ohranite svežo, če jo s prerezano stranjo obrnete proti dnu malega krožnika, ki ste nanj vili nekaj kapljic razredčenega kisa.

Če je zamašek za steklenico predebel, ga nikar ne režite okrog in okrog, temveč mu izrežite samo primerno veliko zagzodo.

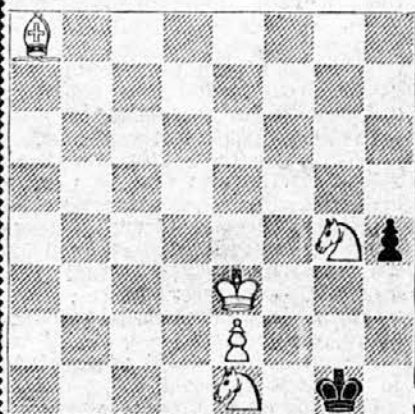
Madeže, ki so jih na porcelanskih posodah pustile tleče cigarete, odstranite tako, da jih drgnete z zamaškom, ki ste ga vtaknili v vlažno sol.

Ali se vam je stekleni zamašek steklenice tako zaprl, da ga ne morete odpreti? Vrat steklenice ovijte s platneno krpo, namočeno v vrelo vodo in počasi drgnite sem in tja.

ŠAH

Problem št. 33

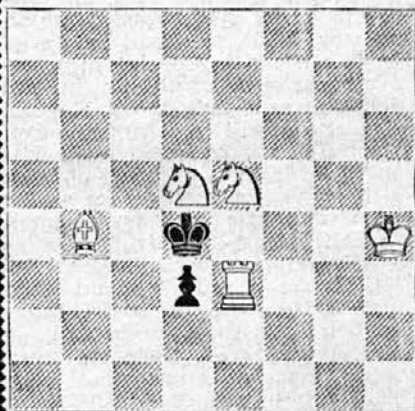
Sestavil W. A. Shinkman (1893)

Mat v 4 potezah (B 96)

Problem št. 34

Sestavil O. Würzburg (1896)

Mat v 3 potezah (B 90)

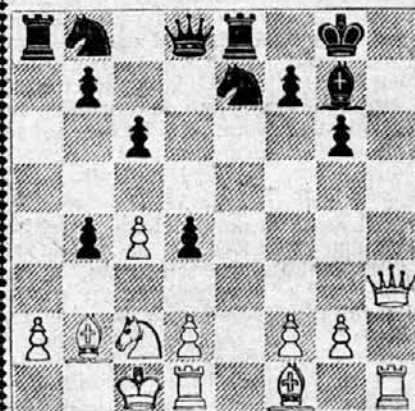
Klasična kratka partija

Bristol, 1845.

Beli:	Crni:
Williams	Henderson
1. f4	f5
2. d4	d5
3. Sf3	e5
4. e3	e6
5. Ld3	c4
6. Le2	Sf6
7. o-o	Ld7
8. b3	b5
9. bxc4	bxc4
10. Se5	Sc6
11. Lh5 šah	g6
12. Sxg6	hxc6
13. Lxg6 šah	Ke7
14. La3 šah	Sb4
15. Lxb4 mat.	

Šahovska kombinacija

Pozicija iz partije Euwe-Loman (Rotterdam 1923)

16. Sc2xd4! Lg7xd4?
17. Dh3—h8 šah!
in v prihodnji potezi mat.

Rešitev problema št. 31

1. Sd7—c5	Kd6xc5
2. Lh6—f4	Kc5—d5
3. Da4—c4 mat.	
1.	Kd6—e5 (e7)
2. Da4—d7 (šah)	K—f6
3. Dd7—e6 mat.	
1.	Kd6—d5
2. Lh6—f4	Kd5xc5
3. Da4—c4 mat.	

Rešitev problema št. 32

1. Tc4—b4	b6—b5
2. Tb4—d4 šah	K kar koli
3. Dh7—a7 (d7) mat.	
1.	c6—c5
2. Tb4xb6 šah	Kd6—d5
3. Dh7—d3 mat.	
1.	Kd6—c5
2. Dh7—e7 šah	Kc5—d5
3. De7—e5 mat.	
1.	Kd6—e6
2. Tc4—d4	kar koli
3. Dh7—d7 mat.	
1.	Kd6—d5
2. Dh7—d7 šah	Kd5—c5
3. Dd7—d4 mat.	

9. nadaljevanje

Ni mu odgovorila, temveč ga je gledala s trdim pogledom, ko ji je odpenjal bluzo in ji odstranjeval obvezo. Njegovi krepki prsti so malce drhteli. Kaj, če so se rane spet odprle? Ledeno ga je spreletelo po hrbtu, ko je pogledal hudo, rdečo vstrelno rano in počelo sokrvice, ki je mezela po belih prsih. Na moč previdno jo je privzdignil in videl, da se je rana na plečih popolnoma zacelila. Potlej je umil sokrvice z njenih prsi, izmil rano in jo pustil nezavezano, da bi se v čistem zraku prej zacelila.

Njene oči so se mu zahvalile. »Poslušajte me,« je resno dejal. »Marsikatero rano sem že videl v življenju. Precej se spoznam na to. Izstrelna rana na plečih je zaceljena. Če boste ležali še tri dni čisto mirno, se bo zacelila tudi rana na prsih — in rešeni boste.«

Govoril je z odkritosrčno resnobo, skoraj da gorečno. »Čemu hočete, da bi ozdravela?« je začuden vprašala.

Odgovor na to preprosto vprašanje je bil kaj težak. Okolnosti, kako je to čudno dekle obstrelili, nenadno, pretresljivo spoznanje, čakanje smrti in potlej novo upanje, vse to je preželo Ventersa s takimi občutki, da ni nič bolj gorečno želel, ko da bi ostala živa. In vendar ne bi bil mogel izustiti pravih vzrokov. Misli je skoraj že, da ga je srečanje s razbojniki in vznemirjenost naslednjih ur in dni oropalo trezne razsodnosti. Kako bi si sicer tolačil svoje vročično razpoloženje, nemir svojih misli, živi ogenj svoje krvi, negotovi občutek življenjske sile, medtem ko so mu nekoč minevale ure v pusti samotni tolikanj počasi in lenivo?

»Obstrelil sem vas,« je počasi dejal, »in ne bi rad, da bi mi težila duša krivda, da sem ustrelil neobogljeno žensko. Zato bi rad, da bi spet ozdraveli. Toda ne samo zaradi tega; ne samo zaradi tega. Tudi zaradi vas.«

Neznanska grenkoba je zasenčila njene oči in ustne so ji vzdrtle.

»Tiho,« je dejal Venters. »Ne smete govoriti.«

Grenkoba, ki je odsevala iz njenih oči, prav gotovo ni bila zgolj posledica slabotnosti in vročice. Sovražila je življenje, ki ga je bila živila, ki ga je bržčas prisiljeno živela. Oldring ji je brez dvoma prizadejal neoprostljivo krivico. To spoznanje je prešinilo Ventersa ko ognjena pušica; divji srd in ljuto sovraštvo sta znova zagorela. V zadnjem, dolgem letu se je njegova mrznja nenehoma stopnjevala. Začel je sovražiti divjino — samotno divjino visokih planot. Iz dneva v dan je bil čakal, da se bo kar koli že zgodilo; in zdaj ga je dogodek presenetil. Kakor indijanski konjski tat se je bil prikradel v globoke cañonov, našel Oldringovo skrivališče, roparja ubil, nesrečno dekle obstrelil — in zdaj je rešil to dekle neposrednih posledic svojega dejanja, ki ga je nehote zakrivil. Trdno je bil odločen, da jo bo obvaroval tudi vseh poznejših posledic vročice, slabotnosti in izgube krvi. Zaradi nje in zaradi sebe je moral ugnati glad. Medtem ko ga je še pred nekaj dnevi obšel gnus sorjode prelite krvi, se je spominjal »dogodka zdaj samo se s srditimi in hladnim mirom. In kakor se je umaknila ta mehko iz njegove duše, tako je izginil tudi strah pred ljudmi.

Opresal pa na Oldringa, našel bo ugoden trenutek in se maščeval nad črnobradim tolovajem, ki je imel dekle v suženjstvu in ga je izrabljal v svoje nizkotne namene.

Dan je minil brez posebnih dogodkov. Medtem ko je ranjenka ležala v nemirnem snu, je pregledal Venters najbližjo okolico, ubil nekaj kuncev in se prepiral o množici razne divjadi. Naspol bedel, naspol dremaje je prebil noč. Ko se je začelo svitati jutro, je dekle-tova vročica jela narasčati. Venters se je trudil, da bi vročino ugnal; čelo, senca in lica ji je hladil z mrzlimi obkladki. Budno je stražil ob njeni strani in že ob najhujšem znamenju vročičnega nemira jo je skorajda objel z rokama, da bi se ne začela premetavati in bi se ji ne odprla rana. Ure in ure je klepetala, smejala se je in stokala v blodnji. Njena skrivnost ji pa ni ušla. Dan, obseden z mrčasnimi slutnjami, je minil; ponoči se je pa ob hladnem vetru zmanjšala vročina. Dekle je mirno zaspala.

Prihodnji dan je bil tak ko prvi. Tretjega dne se mu je pa zdelo, da postaja njena bledica čedalje prozornjša; kakor da bi utegnili pred njegovimi očmi zaspati za večno. Ta dan se je kvečjemu za sekundo odstranil od njenega ležišča; samo po hladno vodo je skočil. Še grizljaja ni jedel. Četrtega dne je vročina popustila; izčrpana in shujšana je ležala bolnica na svojem ležišču, bedno bitje, ki so v njem samo oči še ži-

ROMAN S PRERIJE AMERIŠKEGA ZAHODA

Lassitrova maščevanje

SPISAL ZANE GREY • PREVEDEL Z. P.

vele. Krotko in ubogljivo je gledala Ventersa — in ti pogledi so ga navdali z dobrimi upi.

Samo da bi spet zanelil že skoraj ugaslo iskro, samo da bi spet poživil komaj zaznavno življenje, to, to so bile Ventersove najgorečnejše želje. Toda imel je le malo drugih jedi ko meso kuncev in prepelice; iz tega mesa je kuhal juhe in zvarke, kakor je pač mogel in znal — in pital je dekle z edino žlico, ki jo je imel. Sprevidel je, da je tudi človeško telo, prav tako ko njegova duša, prav čudna stvar in da prenese najstrašnejše pretrse. Zakaj skoraj hkratu je opazil lahne znaničke obnavljajočih se sil. Še en dolg dan nestrpnega čakanja, poln premnogih dvomov. Dolge ure je opazoval spečo bolnico; rahlo so se dvigale prsi, veter je kuštral njene rjave kodre. Drugi dan je pa že vedel, da bo ostala živa...

V spremstvu svojih psov je prebil jutro na lovu za zajci in ko se je vrnil, je na svoje veliko začudenje opazil, da sedi njegova bolnica na parobku ob duplini in binglja z bosi nogami. Jadrno je stekel k nji in ji hotel svetovati, naj pripravi leže in naj ne precenjuje svojih moči. Sonce ji je božalo drobeno glavo s skuštranimi svetlimi lasmi, ozki, okroglasti, blede obraze, sonce se ji je smejalo iz temnosinje obrobjenih oči. Pogledala ga je — in tudi on se ji je zazrl v oči. Domišljati si je, da sta videla s tema pogledoma drug drugega v popolnoma drugi obleki. Ventersu se je zdelo kar nemogoče, da bi bilo to neobogljeno bitje nekoč Oldringov zakrinski jezdec. Spreletela ga je misel, da je vse skup zmotno, ki jo bo dekle zdaj zdaj pojasnilo.

»Pomirite mi dol!« je prosila. »Ali ste mar že tako krepki?« je ugovarjal Venters. »O, le počakajte še malo.«

»Malce se mi res še vrtil; dol pa vendar hočem.«

Vzel jo je v naročje — o kolikanj lahko breje! — in jo postavil poleg sebe na noge. Ko je opotekaje se poskušala stopiti nekaj korakov, jo je ljubeznivo podpiral. Bila je ko nedoraseli fantič; z glavo je komaj dosegala njegovo ramo. Zdaj, ko je tako visela na njegovi lahti, ga ni več motil njen jezdnost kostum, temveč je odločno čutil, da ima poleg sebe žensko. Najsi je bila zakrinski jezdec visokih planot, najsi je bila še tolikanj podobna mlademu fantu, so vendar označevali njen spol — milina oblik njene telesa, njenih majhnih rok in nog, njeni lasje, njene velike oči in drhteče ustnice in zlasti nekaj skrivnostnega, česar ni bilo treba Ventersu razumeti, temveč samo občutiti.

Brž se je utrudila. Pripravil ji je udoben sedež pod smreko, ki je razpenjala svoje široke veje nad tabornim ognjem.

»Zdaj mi pa vse povejte,« je dejala.

Pesimistka

Mlada žena je rodila sinčka in zdaj se strahovito pritožuje, ker bi rajši imela hčerko. Babica jo skuša tolažiti.

»Draga gospa, veseli bodite, da je fant! Koliko jeze ima mati s hčerkami! Ko dorastejo, si navijajo lase, barvajo obraz in lepjo ponarejene trepalnice!«

»Da,« se ni dala potolažiti mlada mamica, »fantje so pa še slabši, ker hodijo okrog s takšnimi dekletki!«

Tujski vodnik

»Tukaj, drage dame in gospodje, razlaga neki tujski vodnik izletnikom, vidite posteljo, v kateri je spal Napoleon.«

»Oprostite,« mu neki izletnik seže v besedo, »saj to je vendar bidermajerska postelja!«

»In kaj potem?« odgovori vodnik samozavestno, »Napoleonu je bilo namreč kaj malo mar, v kakšni postelji je spal!«

Skot v cerkvi

Med mašo vrže neki Skot po pomoti v nabiralnik pol funta namesto pennyja. Iz cerkve odhaja ves potrt.

Prihodnji nedeljo se mu približa cerkvenik s puščico in Skot mu namigne, naj pride bliže. Zasepeče mu na uho:

»Plačal sem za leto dni naprej!«

V šoli

Učitelj v šoli razlaga o kovinah. Na koncu se enkrat ponovi:

»Zlahtne kovine, kakor zlato in sre-

Pripovedoval ji je vse, kar se je bilo zgodilo, ko je v cañonu srečal roparje, vse od takrat do te ure.

»Ustrelili ste me — potlej ste mi pa življenje rešili?«

»Da, za las, da vas nisem usmrtil, potlej se mi je pa posrečilo, da sem vas iztrgal smrti.«

»Ali se že kaj kesate?«

»Le kako! Kakšno abotno vprašanje.«

Njene oči so bile nenavadno izrazite in brez prestanka so ga opazovale; ni se zavedala, da se njeni čuti zrcalijo v teh pogledih: hvaležnost, zanimanje, začudenje in pobitost.

»Povejte mi kaj o sebi!« je prosila.

Ta povest je bila na moč kratka; pripovedoval ji je, kako je prišel v Utah, kako se je pretotkel z različnim delom, dokler se ni naposled oprijel poklica pašniškega jezdec — in kako so ga potlej mormoni

tako rekoč izgnali iz Cottonwoodsa kot izobčena in garjevca.

Potlej pa, ko ga je premagala gorečna radovednost, je začel njo izpraševati.

»Ali ste Oldringov zakrinski jezdec?«

»Da,« je odgovorila in pobesila pogled.

»Vedel sem; spoznal sem vašo postavo in vašo krinko, zakaj videl sem vas že prej nekoč. In vendar ne morem verjeti... Ropar pa le niste bili, tisti vsaj ne, ki so ga pašniški jezdec slutili pod krinko? Tat, ropar, ugrabnik žensk, morilec spečih pastirjev?«

»Ne, V vsem življenju se nisem nobenemu človeku storila nič zalega.«

»Zakaj potlej takšna komedija?« je kričnil. »Čemu takšno ime? Krinka, vse tisto skrivnostno — čemu so vam hote podtaknili vse najstrašnejše skrutitve — čemu so žugali z vašim osvojenim imenom? Čemu vse to? Povejte mi, povejte zakaj, povejte čemu!«

bro, ne zarjave. Kdo mi zna povedati še kaj, kar ne zarjavi?«

Janezek: »Stara ljubezen, gospod učitelj.«

Med prijateljicami

Spela: »Peter mi pravi, da sem vsak dan mlajša.«

Meta: »Da, to tudi jaz opažam! Nič se ne bi čudila, če bi tvoje ime na lepem našla v rubriki: Rodili so se!«

Samogovor mlade medicinke

»Zdaj res ne vem, ali naj poslušam medicino in postanem gospodična doktorica ali naj ušlišim medicina in postanem gospa doktorica?«

Velika škoda

»Da, poznala sem vašega prvega moža. Bil je krasen dečko in zelo značajan. Škoda, da je tako kmalu umrl.«

»Da, to pravi tudi moj drugi mož.«

Bistroumni sinček

Sestletni Janezek bi na moč rad imel sestrico. Na mamino priporočilo vsak večer prosi ljubelega Boga zanjo. Stvar se mu pa zdi nekam predolga, zato lepega večera pristavi še tole prošnjo:

»Nikoli nisem mogla izvedeti,« je po tistem odgovorila. Dvignila je spet glavo in njene oči, še večje in še temnejše ko prej, so se srečale s čistim, trdnim pogledom z Ventersovim očesom; resnico je bral v njih.

Sprevidel je, da je bilo njegovo prepričanje pravilno.

»Čudno je vse to! Ali ste mormonka?«

»Ne!«

»Ali je Oldring mormon?«

»Ni!«

»Ali ste mu zelo blizu?«

»Da. Sovražim pa njegove ljudi — njegovo življenje — včasih so vražim tudi njega samega.«

Venters je sredi teh hlastnih vprašanj utihnil, kakor da bi hotel zbrati moči, da bo mogel dognati resnico, ki bi zanj gotovo strašna; in vendar ga je gnalo, da jo izve.

»Kakšno je — kakšno je bilo vaše razmerje z Oldringom?«

Kakor nežna cvetka, ki jo nenadejano postaviš na žgočo sončno pripeko, se je dekle sesedlo vase; pobesila je glavo in na njena blede, uvela lica se je prikradla rdečica sramu.

Venters bi bil dal bogve kaj, ko bi mogel vprašanje preklicati. Kako čisto drugače je izzvenelo to vprašanje — izrečeno z nerodno besedo. Toda njen sram je zbudil v njem občutek, ki je bil skoraj podoben tistemu spopovedanju, ki bi ga rad občutil do nje.

»Vrag vzemi to vprašanje! Pozabite, kaj sem rekel!« je zaskrbljeno kričnil in ves srdit nase. »Toda enkrat za vselej — povejte mi — si cer vem, toda slišati hočem iz vaših ust — povejte mi, ali je bila to vasa prosta volja?«

»Ne, ne!« je vneto vzkliknila.

»No, potlej je vse v redu zame,« je povzel s prepričevalnim glasom.

»Hotel bi, da bi... nu, saj vidite, da naju je usoda pripeljala skup... in... rad bi vam pomagal, ne pa vas žalostil. Zmerom sem mislil, da je bilo življenje kruto z menoj, če pa zdaj pomislim na vaše življenje, se zdim s svojim jadjokovanjem pošteno smešen. Bil sem samotnen begunec. In zdaj!... Ne vidim še dovolj jasno, kaj naj vse to pomeni. Samo to... da sva tu... da sva tu skupaj. Dolgo bova morala ostati, najmanj toliko časa, da boste spet ozdraveli. Toda k Oldringu ne smete več nazaj! In prepričan sem, če bom pomogel vam, bom pomogel tudi sebi... Zakaj moja duša je bolna. Zdaj imam nalogo... Ako se mi posreči, da vas ozdravim, da vas popeljem iz te divje dežele — da vam napravim življenje srečnejše — kako dobro, kako dobro bo to tudi za mene samega!«

10. poglavje

Ljubezen

Vse te dni tesnobe čakanja je Venters komajda utegnil oditi iz taborišča. Njegovo hrepenenje, da bi natančneje spoznal »Dolino presenečenja«, je bilo na moč veliko;

»Ljubi Bogec, če je moja sestra že kolikaj gotova, potlej ji ni treba napraviti mandljev in slepiča, ker ji jih bodo pozneje tako in tako odrezali.«

Najlepsa leta

»Katero desetletje je za žensko najlepše?«

»Tisto med 28. in 30. letom.«

Pri zdravniku

»Kaj naj storim, gospod doktor, da moj mož med spanjem ne bo govoril.«

»Podnevi ga pustite do besede.«

Nesporazum

»Moj sin, ki živi na Angleškem, se je sijajno oženil. Poročil se je s hčerjo nekega bogatega trgovca s presnim maslom in je dobil zraven petdeset tisoč funtov!«

»Kaj pa bo s takšno množino presnega masla? Saj bo še žarko postalo?«

Neverjetne pripovedke

V neki družbi so se dogovorili, da plačajo najboljšo večerjo tistemu, ki bo povedal najbolj neverjetno pripovedko.

Eden izmed oženjenih gospodov začne: »Nekoč je bila neka žena, ki ni nikoli v življenju zahtevala denarja za nakit ne za toaleto...«

»To ni nič,« mu brž seže v besedo neka dama. »Jaz sem pa poznala nekega moža, ki je res imel takšno ženo. Sleherni dan jo je vprašal, če morebiti ne želi kakšen klobuk ali novo obleko...«

Posebno pazite kaj pije bolnik!

Pitje ni le za zdravega človeka zelo važno, temveč tudi za bolnika mnogo-krat važnejše od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim česče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci

Prospecte in vsa potrebna navodila pošlje gratis in z veseljem

Uprava zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

in tisto jutro po dolgem razgovoru z dekletom, je vrgel risanko čez ramo, požvižgal psoma in se pripravil na odhod. Dekle je udobno slonelo v sirovem stolu, ki ji ga je bil Venters napravil iz smrečjih vej. Ves čas ga je bilo dekle verno opazovalo, ko je pa segel po puško in poklical psa, se je živčno zdrznila.

»Samo malce se bom razgledal po dolini,« ji je dejal.

»Ali vas dolgo ne bo nazaj?«

»Ne,« je odgovoril in se odpravil na pot. Ta neznačni dogodek ga je spomnil prejšnjega njegovega vtiska: po ozdravljenju se je zdelo, da postaja dekle vročično nemirna, kadar ga ni v bližini. Bržčas jo je strah samote — posledica, kakor je menil, posledica njene oslabelosti. Ne bo je smel preveč same puščati.

Ko je korakal po strmi ploščadi navzdol, so švigali zajci kar mimo njega, in lepa dolinska prepelica, tako škrlatasta ko kadulja na planoti, je brzih nog zbežala po prodcu v gozd. Prijetno je bilo pod drevjem, kjer so se lovile sončne liše in so krog in krog prepevale ptice. Kmalu je prišel na mejo svojih prejšnjih kratkih pohodov in stopil na nepoznana tla. Jase so zelenele med drevjem, potoki so šumljali s skal; kmalu nato je prišel iz senca na sončno trato. Še nekaj korakov pa je bil že pri pasu vrb in topolov, ki ga je videl že z vrha pobočja. Prerinil se je skozi goščavo in ugrl precej široko vodo; veliki, naspol preplavljeni kupi vej in lesa so zbudili njegovo pozornost. Krog in krog so se poznali na topoljih debelih in na koreninah stari in novi sledovi glodajočih zob.

»Bobri!« je vzkliknil. »Čudno naključje! Na tem travniku gotovo kar mrgoli bobrov! Kako so se le priključili sem noter?«

Da niso prišli po stopnicah praljudi, je bilo pribito; in Venters se je več ko radoveden odločil, da preišče dotok in odtok tega potoka. Za negibno mlakužo — nasip nagrmadenega vejčja je zapiral vodi tok — je opazil, da teče voda proti zahodu. Ko je sledil njenemu toku, je kaj kmalu prišel spet v hrastov gozd in naspolej staknil razdrto pečevje; in tam je ob znožju velikih skal izginila voda v zijavko. Neznansko olajšan si je oddahnil, ko je ugotovil, da pač utegnejo bobri prebrskati ta tesni jašek poln šumeče vode in se preriniti skozenj iz doline, da bi pa človek tega nikoli ne zmoget.

Venters je krenil nazaj, skočil čez potok in jo mahnil proti južni steni doline. Komaj je spet minil hrastov gozd, je bil že spet na nizki ploščadi trepetlik in nad njo se je bočila odprta in široka gorska vesina, obrobjena z vencem srebrnih smrek.

Na tej strani doline so bile od vetra ali dežja izdobljene votline. Ko je tako korakal dalje, se mu je skoraj ob vsaki stopinji odprla nova votlina v skalnati steni; zdaj velika, zdaj neznatnejša. Zdajci je pa nad njegovo glavo zazijala velika duplina jamarjev.

Po kratkem plezanju je stal v temi te velikanske jame. Bila je tako ogromna, da njene obeznosti niti preneti ni mogel. Obokani strop, od cizeče vode ves prebledel, se je pel visoko kvišku in zdelo se je, da se pne prav do vrhnje plasti mogočne skale. Prekrasen obok, čudovito spominjajoč na veliki lok ob vhodu v Dolino presenečenja.

Venters je plezal više navkreber. Kamenje, ki ga je zrahljala njegova noga, se je z votlim, čudnim bobnenjem kotlilo nizdol. Kakšnih pet sto metrov je bil že splezal navznoter, pa še zmerom ni prišel do znožja skalnate police, kjer so bila prebivališča jamarjev iz kamnitne dobe nanizana v polkrogu: same majhne, temne luknje, spominjajoče na oči. Naposled je vendar priplezal do temelja skalnate police in tu je našel vrsto stopnic, zasekanih v skale. Te stopnice so mu lajšale plezanje, in medtem ko se je vzpenjal gor, je premišljal, kako lahko se je bilo temu izginulemu človeškemu pleмену braniti zoper celo vojsko sovražnikov. En sam dostop je bil, in še ta strm in ozek.

31. nadaljevanje

»Molči,« je šepetal, »nikar mi ne govori, da si mogla dvomiti o meni. Ljubim te! Ljubim se te od tiste prve minute tam doli v Barceloni, ko so se moje oči srečale s tvojimi. Prijelo se me je kakor neozdravljiva bolezen. Bil sem kakor uklet, nezmožen pametno misliti in ravnati...«

Poslušala ga je tiho, ganjena in vznemirjena, naslanjajoč se na njegovo ramo, boječ se, da se ne bi na lepem zbudila iz teh čudovitih sanj. Ali ji je te nežne ljubezenske besede res govorili njeni zapeti, visokostni soprog? In vsak ljubkajoči izraz je odmeval v njenem srcu kakor prelepa godba... Zdelo se je, kakor da jo njegove besede uspa-vajo in brišejo vso žalost iz njene duše.

Ker je, čeprav tesno privita k njemu, molčala, se je zbal, da se zmerom dvomi o njem.

»Ali hočeš, ljubezen moja, dokaz, da sem te ves čas ljubil?« jo je vprašal.

Prijel jo je za roke in jo potegnil na divan.

»Sediva, pokazal ti bom svojo skrivnost...«

Potegnil je iz žepa listnico: »Išči tukaj notri, ničta... ta drobni spomin, ki sem ga noč in dan nosil s seboj, ti bo priča moje ljubezni. Vidiš, tu je najin poročni list, zraven pa medaljon, ki si mi ga podarila v Barceloni, in dve fotografiji, ki se mi ju je posrečilo narediti tedaj, ko sem bil malone pri koncu svojih moči...«

»Kakšni fotografiji?« je začudeno vprašala.

»Majhni amaterski slik... Slikal sem te nekoč, ko si odšla s svojo prijateljico v vas po sadje. Tedaj sem bil pač še premlad, da bi se predstavljal tvojim staršem...«

V Oraninih očeh so se zableščale solze. Očitajoče ga je pogledala:

»Oh, Miguel, zakaj mi nisi tega nikoli prej povedal?«

»Le čemu? Saj me nisi ljubila, sladka moja. Morda bi tedaj celo ranila moja čustva...«

In skozi solze — to pot solze veselja — je videla Orana dve drobni slik... skromno amatersko delo, že skoraj čisto obledelo. Morda od poljubov, je pomislila in zardela od sreče.

Silna, nepremagljiva ljubezen jo je vso zajela. Objela je svojega moža okrog vratu in ga zaljubljeno pogledala:

»Miguel, Miguel, kako zlobna sem se ti morala zdeti!... Toda nisem vedela... Nisi prav ravnal, da si vse to skrival pred menoj... Celo večnost sem čakala, da mi boš priznal svojo ljubezen, kajti tudi jaz sem te ljubila... Bila sem obupana ob misli, da si nisem znala pridobiti tvojega srca...«

Miguel je zmajal z glavo. Bil je bolj srečen, kakor si je kdaj v sanjah drznil misliti. Kakor zle misli se mu je zdel spomin na njuno preteklost. Zdal, zdaj bosta živela samo še za sedanjost in bodočnost!

»Da,« je priznal in prijel mlado ženo še tesneje k sebi. »Bila sva objestna in mučila sva drug drugega brez pravega smisla. Moral bi prej govoriti s teboj, toda zakle-pala si pred menoj svojo spalnico, sešora, in prisegel sem si, da boš ti odnehal!«

»Oh, Miguel, to ni bilo prav!« je vzkliknila Orana in se v zadregi nasmehnila. »Vedeti bi moral, da ženska ne more kar tako razkriti svojih čustev...«

»Vem. Zdal vem. Bedasto sem ravnal, toda kaj naj bi storil, kadar se je moje hrepenenje ubilo ob tvoji ironiji? Samo besedica spod-bude, in že bi klečal pred teboj! Toda ti nisi hotela izreči te besede, narobe! Včasih sem kar div-jal, tako me je mučilo ljubosumje!«

»In jaz... kako nesrečna sem bila, ker si vse moje dobre načrte obrnil na slabo! Sleherni dan si bil videti bolj živčen...«

»Na nesrečo sem bil res...«

»Toda jaz tega vendar nisem bila kriva, vsaj v začetku ne... Saj te nisem nikoli nalašč žalila... vsaj zavedala se tega nisem...«

* mala...

Ljubezen ŠPANSKEGA ČASTNIKA

IZ FRANCOŠČINE PREVEDLA K. N.

»Ljubeča srca pogosto trpe,« je preprosto dejal Miguel in poljubil svojo ženo.

»Res je. Nikoli nisem bila tako jezna nate kakor tedaj, kadar si bil tako zapet in ravnodušen do mene...«

Poljubljal je plave kodre, ki so se v luči svetili kakor suho zlato.

»Pozabi, ljuba moja... Zdal bova skušala ujeti in nadomestiti izgubljene ure in dneve... Ljubila se bova še vse bolj, kakor bi se sicer. Ali ni tako bolje, ljubica?«

»Da...«

Orana je spet naslonila glavo na ramo svojega moža. Tako dobro in pomirjevalno je bilo, počivati v varnem zavetju njegovega objema.

Nekaj trenutkov sta tako obmi-rovala, oba čisto tiha in negibna. Na lepem se je mlada žena živo zganila in pogledala svojega moža:

»Miguel, in če te ne bi bila prej-le poklicala, ali bi bil res odšel? Zaradi takšne malenkosti?«

»Kdo ve?« je dejal, smehljajoč se. »Menda bi res odšel na slepo srečo. Toda preveč sem te že ljubil, da bi odšel za zmerom. Gotovo bi spet našel kakšen izgovor, da bi se vrnil in te spet žalil...«

»No, lepa ljubezen,« se je nasmehnila Orana. Potlej je nehote nabrala čelo, čeprav se ji je Moreno sladko smehljajal:

»Menda bi si rajši dal jezik odrezati, kakor da bi mi lepo odkrito povedal, da me ljubiš?« ga je hudomušno vprašala.

»Bolje je bilo, da sem molčal, draga moja,« je odgovoril Moreno.

»Le pomisli, kako malo bi se uje-male sladke besede ljubezni z na-jinimi grenkimi očitki!«

»In vendar sem prejle prav za prav jaz...« Zardela je do ušes, ob misli, da mu je tako nehote raz-krila svoja čustva. »Zelet si, da bi jaz prva spregovorila...«

Poljubil je njene drobne roke in jo zaljubljeno pogledal: »Danes, ljuba moja, danes si bila ljubo-sumna... Ne da bi se zavedala, si mi zaigrala prekrasen prizorček ljubosumnosti in mi dokazala, da me ljubiš. Kajti takšne strastne ljubosumnosti so zmogne samo za-ljubljene ženske... Ta prizorček je bil vreden vseh ljubezenskih priseg na svetu, Orana!«

»Oh!«

Vsa zmedena je pobesila glavo, hoteč se izogniti njegovim žgočim očem. Toda Moreno ni odnehal. Dvignil je njen obraz k svojemu in prišel tiho govoriti:

»Ljubosumnost je med tistimi čustvi, ki so najmanj odvisna od zdravega razuma. Tudi jaz, ljuba moja, sem bil strašansko ljubo-sumen. Še opoldne bi bil najrajši ubil človeka, ki si z njim tako lju-beznivo kramljala... Misli si, da sem se že odpeljal, toda zmotila si se. Tičal sem v kotu nekega taksija in napenjal oči, da bi ujel vsak tvoj gib, vsak trepet tvojega, drobnega, prestrašenega obraza. In prisegel sem, da bom storil nekaj nepričakovane, nekaj strašnega, če bom spoznal, da iščeš tistega tulca...«

»Pravi grdavi si bil, Miguel!« je dejala Orana, na videz užaljena, toda njene blesteče oči so tajile očitke njenih besed. »Pri moških je ljubosumnost navadno brez prave podlage...«

»Pri moji veri — prav imaš. To-da pri nas je ljubosumnost tako rekoč narodna čednost! Iz tiste dežele sem, kjer poganja cvetka ljubezni ob slehernem koraku... Iz dežele, kjer zahtevajo možje od svojih žen kar največ ljubezni, če hočejo ostati močni in srečni. Za špance je ljubezen ljubljene ženske brezpogojna nujnost, in če le za-slutijo, da niso zares ljubljene, so zmožni tudi v navalu ljubosumja zločina...«

»Iz dežele dona Juana,« je sa-njavo ponovila Orana.

»No vidiš! Don Juan, veliki za-peljivec in laskač, je naš narodni junak!« je vneto potrdil mladi mož.

Nekaj trenutkov sta oba mol-čala. Potlej je pa Orana položila svojo roko na njegovo ter trdno in vroče dejala: »Miguel, obljudbljam ti, da te bom zmerom ljubila... da te bom občudovala...«

»Občudovala? Oh, bellezza! Te-ga ne zahtevam!«

»O, da,« je vztrajala Orana, »tu-di občudovanja potrebuješ, čeprav se tega ne zavedaš. Nočem občudovati tvojih lepih oči in tvojih vranječnih las, temveč tiste duševne lastnosti, ki tako krase pono-sno moško dušo: dobroto, pra-vičnost in prizanesljivost, pogum in ponos...«

Bežna luč se je utrnila v velikih Miguelovih očeh. Prijel je Orano za roko in jo ponesel k ustnicam: »Najina ljubezen bo služila najini dolžnosti, ljubica! In ljubezen na-ma bo zadoščala!«

»Ne, ljubezen sama nama ne bo dovolj,« je vzkliknila mlada žena. »Navada jo po malem ubija... Pla-men ljubezni moramo dan za dnem

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni oglikovi kislini najmočnejše v jugoslaviji in edino kopališče te vrste v Sloveniji

zdravi z uspehom

bolezni srca, ledvic, živcev, jeter, žolča, želodca, notranjih žlez in spolne motnje

Odprto od 12. maja

Maj, junij 10 dni din 700— do 850—

Vse vračunano (pension, zdravnik, kopeli, kopališke takse). - Moderni komfort, tekoča voda, godba, danc-ing, kavarna, ton-kino, tenis itd.

Obširne prospekte dobite na zahtevo pri PUTNIKU ali naravnost od uprave kopališča

SLATINA RADENCI

Direktni vagon iz Ljubljane, Beograda in Zagreba do samega kopališča!

podžigati s trajnejšimi čustvi, s spoštovanjem in medsebojnim za-upanjem!«

»Skušaj bom dobro izpolnjevati svoje dolžnosti, sešora mila. In tvoj smehljaj in tvoje oči bodo najlepše plačilo za moj uspeh...«

»Če ti bom zaupala, Miguel, bom razumela vse, celo poraz, če ga boš kdaj doživel,« je vneto odgovorila mlada žena. »Lahko se zaneseš na-me, moj dragi!«

Nista več govorila. Njuni duši sta bili tako prepolni sreče, da jima ni bilo več do besed.

Sele noč je utešila njuno hre-penenje...

XLVIII

Drugo jutro je Moreno prosil Orano, naj mu natanko pove, kaj vse je počela po njegovem odhodu iz Pariza. Mlada žena se ni prav nič sramovala priznati, kako hudo ji je bilo, ker je ostala sama doma, in kaj vse je zagodila svojim star-šem, da so jo naposled pustili v Švico.

»Bila sem tako nesrečna, in hkrati me je, ne da bi se zavedala, mučila zavest, da te morem tako zelo ljubiti, in še celo, ko me ti najbrže ne maraš...«

»Človek ne zna zmerom o prav-em času brati v svoji duši!« je modro pripomnil mladi mož.

»Moj oče je prvi uganil moje pravo duševno stanje...«

»Kako to?«

»Smejoč se, mu je pripovedovala o presenečenju in razočaranju star-šev nad njenim vedenjem...«

* Lepotica.

»Ko mi je oče namignil, da te ljubim, me je prijelo, da bi vrgla po tleh vse, kar je bilo na mizi. Potem bi mi morda odleglo. Na-mesto da bi si tako ohladila jezo, sem pa vso noč jokala...«

»Kakšno pretiravanje, ljuba mo-ja! Tvoji starši so zdaj gotovo še bolj jezni name, sluteč, da sem bil jaz vzrok tvojih solz?«

»Ne, narobe! Bili so zelo ganje-ni... Mati je celo jokala od veselja, misleč, da jočem, ker mi je dolg-čas po tebi. Prav za prav sem pod-zavedno res zato jokala, toda še sama nisem tega vedela. Oče se je pa razburjal, zakaj si me samo pustil v Parizu. In takoj je odprl svojo listnico... Kakor hitro sta spoznala, da te ljubim, sta te tudi onadva vzljubila... Saj veš, starši zahtevajo od življenja samo to, da so njihovi otroci mirni in srečni...«

Prenehala je in potlej po tišem, obotavljajoč se, vprašala:

»Miguel... obljudblam sem jima, da ju bova, vračajoč se iz Švice, obi-skala. Kaj ne da mi boš storil to uslugo?«

Ni odgovoril. Njegove temne oči so se zagledale v daljavo, kakor da bi tam iskale odgovora.

Orana se je privila k njemu in pričela tiho prositi:

»Oh, Miguel, nisem ti povedala, kako sem se bala, da se ne boš več vrnil. In če me ne bi več ma-ral, potlej bi pač skočila v jezero... Rajši smrt kakor življenje brez tebe!«

»Oh, kako pretiravaš, ljubica moja!«

»Človek ne more biti zmerom ta-ko moder kakor Sokrat... Kje mo-reš od zaljubljene ženske zahtevati še premišljenost in pamet?! Toda eno sem obljudblila sebi in svojim staršem: če se mi bo posrečilo, da se bova spravila, ju bova ob po-vratku obiskala... Kaj ne, Miguel, da mi boš pomagal držati besedo?«

Vroča prošnja je drhtela v nje-nem glasu.

Ni takoj odgovoril. Kaj se je odigravalo v njegovi duši? Mar bo res ta ponosni mož popustil iz lju-bezni do svoje žene, mar bo res pozabil na vse žalitve, ki jih je moral pretrpeti zaradi nje? Orana ni oči so željno in proseče iskale njegovih. Ali bo razumel, da brez sprave z njenimi ne bo mogla biti popolnoma srečna?

Moreno je stal ob oknu in še zmerom strmel v daljavo, v sinjino Zenevskega jezera. Nekaj minut sta bila oba tiho. Orana je vedela, da bodo te minute odločile o sreči njunega življenja.

Toda ko se je njen mož naposled obrnil k njej, je po svetlem izrazu njegovega obraza spoznala, da jo je razumel.

Miguel je prijel mlado ženo za roko, jo objel in poljubil. Prisloni-l je svoje ustnice k njenim ušesom in pričel tiho govoriti:

»Toda, ko sem odhajal v Švico, sem se odločil takole: če bom spo-znal, da me ne ljubiš, ti bom — čeprav neznansko težko — vrnil svobodo. Če bom pa tako srečen, da bom deležen tvoje ljubezni, bom sprejel za svoje vse, kar je tvo-jeja: tvoje starše, tvojo domovino, tvoje navade... Delila bova veselje in žalost, tvoja družina bo moja družina... Da, to sem si obljudil...«

Počasi je ponovil: »Tvoja dru-žina bo moja družina... Ljubil bom tisto, kar ti ljubiš!«

Še preden se je mlada žena za-vedela tolikšne sreče, je Moreno spet preprosto dejal:

»Vidiš, ljuba moja, tudi jaz mo-ram zdaj držati besedo. Kajpak bova takoj, kakor hitro bova ute-gnila, odpotovala v Jachères...«

»In nisi več hud na mojega oče-ta?« je plaho vprašala, saj kar razumeti ni mogla, da se je v njem zgodila takšna sprememba.

»Oh, ničta,« je dejal in poljubil

Zdravje

je naše največje bogastvo.

Z bolnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

Chlorodont

zobna pasta

njene vlažne sinje oči, »ali more biti sin hud na očeta? Bodi brez skrbi, mi querida!... Ali ti nisem obljudil, da bodo tvoji tudi moji?«

Stopila sta k oknu, tesno objeta, in se zagledala v sončni dan, v dan, ki jima je pomenil mejnik ob koncu starega in ob pričetku novega življenja...

* Mala.

* Moja ljuba.

K O N E C

Danski princ

Zadnji usodni dogodki, ki so se pri-petili na Danskem, so oživili spomin na Hamleta, princea, ki je hlinil bla-znost, da se je tako lahko maščeval in izrekel nekatere globoke resnice o človeku.

Ce ne bi bilo Shakespearea, bi po-znali samo učeni Skandinavci osebo Hamleta, in sicer iz nekega starega teksta, »Sage o Hamletu«, nekakega junaškega epa. Toda angleški drama-tik, ki si ga je »veliki Shakespeare« na-naka svoje tragedije, ga je napravil nesmrtnega, kakor je Sofoklel napra-vil nesmrtnega »Kralja Ojdisa...«

Hamlet je naspel pravljica ose-bnost, ki je živela — po edinem do-kazu — v II. stoletju pred Kristusom. Njegov oče je bil Houwendill. Očetov brat Fengo se je polastil prestola in kraljice in je z njenim privolenjem Houwendilla ubil. Hamlet je v proro-čišču izvedel resnico o smrti svojega očeta in tudi to, da utegne tudi sam na isti način izginiti s sveta. Da bi rešil svojo glavo, je hlinil blaznost. Toda v svojem bistvu je bistroumen in jasnoviden: njegova zunanost mu dovoljuje izreči nekaj presenetljivih resnic. Ali bi na to pazili?

In tako bo, podobno kakor Orest iz grške mitologije, maščeval svojega oče-ta; ubil bo strica s svojimi rokami, trdeč, da je hudobna podgana.

Toda preden izvrši to preprosto sod-bo, se hoče prepričati o resnici. Zato si izmisli zvijačo. Pred kraljem — nje-govim stricem — in kraljico — njego-vo materjo — se bo uprizorila trage-dija »Hekuboe«. Po nemiru gledalcev bo spoznal njuno krivdo. Predstava povzroči veliko zmešnjavo, pravi hrup. Hamlet je odločen.

Preden preizkusi svojo zvijačo, za katero dobro ve, kakšen konec bo ime-la, si Hamlet zada slovito vprašanje: biti ali ne biti? In govori dolg samo-govor, enega najlepših modernega gle-dališča. Tragično vprašanje, ki bi si ga moral danes marsikdo zadati.

Deset milijonov dolarjev je podedoval

Rim, aprila.

Italijanski listi poročajo, da je nek-danjemu boksarju Fiermonteju te dni v Združenih državah umrla žena in mu zapustila »malenkostno« vsoto deset milijonov dolarjev (500.000.000 dinarjev).

Leta 1935. je imel Fiermonte v Zdru-ženih državah bokarski dvoboj. Ta-krat je spoznal lepo Američanko iz znane rodbine Astor, ki se je bila ravnokar ločila od svojega moža. Kar hitro sta se zaročila, poročila in takoj, ko se je moral Fiermonte vrniti do-mov v Italijo, tudi ločila. Tako je njegova žena ostala v Združenih dr-žavah in sta oba zakonca spet začela svoje ločeno življenje. Kljub temu pa Američanka ni pozabila na lepe tre-nutke, ki jih je bila preživela ob strani svojega moža, in mu je v ope-roki zapustila velik del svojega ogo-rnega premoženja.

Fiermonte je izjavil, da bo ves svoj denar vložil v neko filmsko podjetje, kakor to delajo mnogi veliki športniki.

Gospod Subito...

72

...kot voznik

O HOLANDSKIH KOLONIJAH

Kakšne kolonije imajo Holanci,
poleg Angležev najboljši kolonizatorji sveta

Mala Holandska je zemlja zlata in vrednostnih papirjev — morebiti celo najbogatejša v Evropi. Njeno največje bogastvo so pa njene kolonije.

Prekomorska Holandska obsega Curacao ob Karaibskem morju, del Gvineje in najvažnejšo vseh kolonij, otočje Indonezijo.

Ti otoki so domovina orangutanov, dajejo pa tudi bisere, začimbe in dragocen les. Na njih živi 60 milijonov mrkih duš, poleg poldruga milijona Azijatov in belcev.

Holandska kraljica Viljemina ni še nikoli obiskala svojega Imperija (čeprav se eden najvišjih vrhov Nove Gvineje imenuje po njej), vendar se nedvomno z zadovoljstvom spominja tistega vetrovnega dne leta 1602, ko so trgovci holandske vzhodno-indijske kompanije po petih letih tavanja prispeli na te otoke.

Tudi holandska Indija, kakor britanska, je razdeljena na manjše »državice«, ki jih upravljajo domači plemiči in sultani, vendar je najvišja oblast v rokah Holandcev. Holandska se torej ravna po načelu: »Razdeli in vladaj!«

V Bataviji na Javi zaseda »narodni svet« s pravico zakonodaje, sestavljen iz polovice domačinov in polo-

vice belcev, čeprav je razmerje prebivalstva 60 milijonov proti 200.000. Kljub temu ima pa ta »narodni svet« omejeno moč. Prava oblast je v dvorcu Buitenzorgu izven Batavije, kjer živi Njegova Ekselencija Jonkheer A. B. L. Tairda van Starckenborg Stahouwer, generalni guverner.

Njegova dolžnost ni samo, da pouči plemenite sultane iz Sole ali Djakje Karte, kako je treba ravnati s podložniki, temveč ima tudi pravico, da se upre slehernemu uporniškemu sklepu »narodnega sveta«. Razen tega je guverner sam zakonodajalec v tej deželi.

Holandci niso prelili dosti krvi za Indonezijo. Tamkajšnji kolonijski narod je razcepljen na 150 različnih rodov s 150 različnimi jeziki. To je pa tudi eden glavnih vzrokov še dokaj mirnega položaja, kajti Holanci spretno izrabljajo to needinstvo.

Zato pa Holanci v tem delu sveta — vseh je okrog 220.000 — žive kakor bogovi. Tudi najsiromašnejši belec ima po dve slugi, običajna bela družina ima pa po šest, sedem slug. Ti Evropejci gledajo zadnje hollywoodske filme, ki jih dobe z letali na Javo, Sumatro in Borneo. Večina Holandcev ima svoje avtomobile.

V teh holandskih kolonijah zme-

rom lahko dobiš konzervirano holandsko hrano, vendar je najbolj znana jed Rist Tafel. Prirejena je iz riža, pečenega s piščanci, svinjino, govedino, pečenimi bananami, kumaricami in jajci. Izkušeni Holanci morajo po tej jedi takoj oditi v posteljo, da za nekaj ur zaspe.

V malo Holandsko je treba poslati kar največ blaga. Zato pridobivajo gumi na Sumatri, črpajo petrolej na Javi in Borneu, kopljejo cink v Bangkok. Kava, čaj, tobak, sladkor in riž so vsakdanji pridelki. Tu naletiš na različne vrste dreves, kakor ebenovino, tu pridobivajo kinin. Vse to delajo domačini s svojimi ženami. Delajo po 14 do 16 ur na dan. Njihova plača je pest riža in deset dinarjev na dan. Sol nimajo, odnosno ne utegnejo se šolati. Otoki so tako bogati, da je delovna moč, posebno poceni delovna moč, neobhodno potrebna. Umrljivost je velika. Posebno v rudnikih, ki niso ravno najboljše zavarovani.

Te bogate kolonije prinašajo Holandcem ogromne dohodke. Vloženi kapital znaša samo v Vzhodni Indiji 234 milijonov funtov sterlingov (šestdeset milijard dinarjev). Šestina holandskega prebivalstva živi samo od trgovine s kolonijami.

(Daily Herald, London)

SLAVČEK

Na Kitajskem, menda to že veš, je cesar Kitajec in vsi na dvoru okrog njega so Kitajci. Ze mnogo let je minilo od tedaj, toda prav zato naj povemo to zgodbo, da ne bo zapadla pozabljenju.

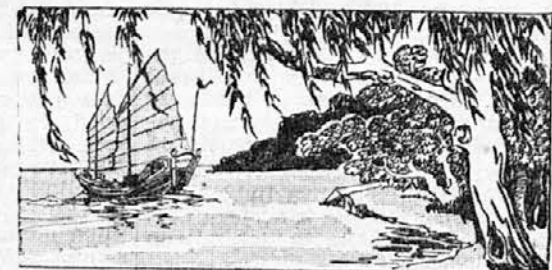

Cesarjev grad je bil najtrazkošnejši na vsem svetu, od temeljev do strehe iz prelepega porcelana, tako dragocenega, toda tako občutljivega in krhkega, da si se moral pošteno premisliti, preden si se ga drznil dotakniti.

Na vrtu so rasle čudovito lepe cvetlice in na najlepših so viseli srebrni zvončki; zazvonili so vselej, kadar je šel mimo njih, samo da ne bi pozabil pogledati cvetic.

Da, na cesarjevem vrtu je bilo vse prekrasno urejeno, vrt sam je bil pa tako dolg, da mu se sam vrtnar ni vedel konca; če si šel dalje in še dalje, si prišel v prekrasno gozd z visokimi drevesi in globokimi jezeri.

In gozd se je razprostiral vse do morja, ki je bilo globoko in sinje. Velike ladje so plavale pod vejami dreves.

In tam je živel slavček, ki je znal tako čudovito lepo peti, da je celo ubogi ribič, ki je imel dela čez glavo, umolknil in prislusnil, če ga je zaslislal, kadar se je ponoči odpeljal na morje, da bi vrgel mrežo.

»O, Bog, kako je to lepo!« je dejal, potem je pa moral paziti na mrežo in pozabil na slavčka. Toda ko je drugo noč slavček spet pel, je ribič spet vzdihnil: »O Bog, kako je to vendar lepo!«

Iz vseh dežel so prihajali popotniki v cesarjevo mesto in občudovali grad in vrt, ko so pa slišali slavčka, so vzklikali: »To je pa vendarle najlepše!«

Popotniki so se vračali domov in pripovedovali o teh čudesih; učenjaki so pisali debele knjige o čudovitem mestu, dvorcu in vrtu, toda na slavčka niso pozabili.

(Dalje prihodnjič)

Bodočnost elektrike

Elektrika bo v bodoči vojni izpodrinila dosedanje najhujše orožje - smodnik

Vloga električnega orožja v moderni vojni

Sleherna vojna se ponaša s kakšnim novim morilnim orožjem, z orožjem, ki ga v prejšnji vojni še niso poznali. Nešteto morilnih orožij je že izumil človeški razum: od Davidove frače pa vse do najmodernejših strojnica, ki v eni sami minuti izbljuje 3000 krogel. Armade hočejo imeti pa še točnejše in zanesljivejše orožje, takšno, da bo izdatneje, pa tudi preciznejše in cenejše, orožje, ki bo v sovražnikove vrste zasejalo strah in zmedo.

Gotovo imajo v vseh državah nekaj tajnih izumov na tem področju. Posebno velika bodočnost izpopolnitve orožja se odpira na elektromagnetnem področju. Poglejmo, kaj vse se nam obeta v bodoči vojni na polju elektromagnetizma:

V nečem so si vojni tehniki edini, in sicer v resnici, da bo prav kmalu elektrika izpodrinila smodnik. Vse kaže, da bodo v bodočih vojnah uporabljali električne topove, električne strojnice in bajonete, pa tudi električne kopenske torpede.

Kakšen bo električni top, naslednik sedanjega topa? Človek potrebuje še boljše, točnejše in strahnejši top, kakor je sedanji. Upa, da ga je našel v električnem topu. Kakšne bi bile prednosti tega topa? Streljal bi brez dima in zvoka, zato bi nasprotnik zelo težko izvedel, kje je skrit. Bil bi pa brez nevarnosti za vojake, ker se ne bi moglo zgoditi, da bi raznesel cev. Streljal bi hitreje, kajti med posameznimi streli ne bi bilo treba čevlji hladiti. Glede na konstrukcijo bi bil nedvomno cenejši pa tudi lažji od današnjega topa.

Električni top bi bil strašno orožje: 150 metrov dolg električni top bi nesel 600 km daleč. Zgradili bi pa tudi takšne topove, ki bi bili manjši in bi nadomestovali poljske topove.

Drugo, prav tako novo in strašno električno orožje bi bil kopenski torpedo. To orožje, ki ga lahko primerjamo z morskim torpedom, bi moglo prodreti 50 m globoko pod zemljo. Posebno bi kopenski torpedo prišel v poštev pri napadih na sovražne utrdbene črte, kajti prodl bi

lahko globoko pod sovražnikovo črto v sovražnikovo ozemlje, kjer bi se razlelel in ranil sovražnika, zakopane v rovih.

Če je sedanja moderna strojnica najgrozotnejše moderno orožje, se bo lahko bodoča električna strojnica ponašala s prav takšnim ali pa še večjim morilskim slovesom. Mehaničnem takšne strojnice bi deloval s pomočjo elektrike; strojnica bi sejala smrt okrog sebe še precizneje in hitreje.

Zdi se, da imajo v modernih utrdbenih črtah iz betona in jekla že nameščene takšne električne strojnice. Če je potrebno, da streljajo, pritise v varnem zavetju en sam vojak na neki gumb in morilni ogenj se vrine. Pravijo, da so te strojnice prave »mrtve straže« današnje vojne. En sam človek lahko streže več takšnim strojnicam. Vidimo, da je vojna tehnika v teh nekaj poslednjih letih bolj napredovala kakor od Napoleona do svetovne vojne.

Dopolnilo teh najnovejših električnih morilnih priprav naj bi bil »električni bajonet«. Izumil ga je neki angleški inženir. Izumitelj trdi, da bo električni bajonet izvrstno orožje za ranjene in slabo oblečene ali hranjene vojake, da se bodo borili tudi z boljše preskrbljenim nasprotnikom nož na nož.

Na prvi pogled se zdi, da je napredovanje tega modernega orožja bližje utopiji kakor resničnosti. Ne smemo pa pozabiti, kolikšno korist črpa že zadnja vojna iz elektrike. Že zdaj z elektriko vodijo letala, tanke, ladje, torpede, avtomobile itd. Umetni dim, umetno meglo, umetne oblake in dež delajo prav tako s pomočjo elektrike. In ne smemo pozabiti radia, ki je kot propagandni pripomoček v sedanji vojni pač med najvažnejšim električnim orožjem.

Zdi se, da se bo poljski, kemijski, letalski, pomorski in utrdbeni vojni pridružila še nova »električna« vojna, in da čas, ko se bo to zgodilo, ni več tako daleč.

(Po beograjski »Politiki«)

Katera je vaša najljubša barva?

Ze pri površnem opazovanju vidiš, da so ženske v dosti tesnejšem odnosu z barvami kakor moški. To kajpak ni goli slučaj. Ženska je v tem bolj vešča, in sicer ne samo zaradi abstraktnega preudaranja, temveč zaradi svojega neposrednega občutka. In čudno, ženske imajo tudi svoje najljubše barve.

To utegne imeti kajpak posebne, zunanje vzroke. Ženska izbere za obleko ali klobuk takšno barvo, ki se kar najbolje poda k njenim lasem in njeni polti. Toda o tem tukaj ne bomo razpravljali. Prvo najljubšo barvo izbiramo iz notranjih, ne iz zunanjih vzrokov. Vsakdo ljubi tisto barvo, ki najbolj ustreza njegovi naravi, ki se poda k njegovemu bistvu.

»Povej mi, katero barvo ljubiš,«

tako bi utegnili vprašati v skladu z dobro znanim izrekom — in povem ti, kakšen človek si. Ali si po naravi resen ali živahen, ali imaš melanholičen ali koleričen temperament. Če se najljubša barva kakšnega človeka poda tudi njegovi zunanosti, to ni nikakšen čudež. Kajti bistvo in značaj človeka se izražata prav v tem, in svetlosti ljudje so drugačne narave kakor kostanjevi. V tem obstajajo neke zveze, ki si jih je treba samo ogledati.

Vzemimo na primer, da je najljubša barva nekega človeka rdeča. Rdeča barva ima na sebi nekaj izzivalnega, nekaj živahnega. Rdeča ploskev se zdi, kakor da se nam bliža; celo Goethe je nekoč dejal, da rdeča v oči bode. Saj vemo, da celo nekatere ži-

vali rdeča barva pobesni. Tudi vsak človek ne prenese rdeče barve. Potrebna sta neke vrste pogum in energija pred rdečo barvo, če je prav živa. Le težko si predstavljamo, da bi se miren in bojazljiv človek dal časa dobro počutiti med rdečimi stenami. Samo živahne, odločne, impulzivne in bojevite narave ljubijo rdečo barvo. To so ljudje, ki za svojo okolico niso zmerom prijetni, kajti navadno so kolerični, napadalni, hitro se navdušijo — pa tudi hitro ujeze. Oni imajo veselje do bleska in sijaja, kajti rdeča barva je barva moči, časti in zmage.

Modra je pa njeno nasprotje. Kakor živahni ljudje ljubijo rdečo, tako mirni, morebiti čisto netemperamentni ljudje ljubijo modro barvo. Tudi zelena je mirna barva. Vendar je med ljubitelji zelene in modre barve neka razlika. Zelena barva ima na sebi nekaj izenačenega. Predstavlja namreč srednjo pot med aktivnimi in pasivnimi barvami, saj je mešanica modre in rumene. Kdor ljubi zeleno barvo, je navadno harmoničen človek, mirne prijazne in spravljive narave. Mirnost ljubiteljev modre barve ima pa pečat zaprtosti v samega sebe. Takšni ljudje so pogosto sebični flegmatiki, ki skrbijo samo za svoje dobro. Če je njihova barva čisto »mrzla« modra, potem imajo običajno tudi mrzlo srce. Nič jih ne navduši, njihovi interesi so ozki in njihov način mišljenja preprost. Ljubitelji zelene barve je tudi flegmatičen. Toda topla rumena barva, komponenta zelene, osvetljuje in ogreva to flegmatičnost. Rumena barva se zdi, kakor da bi žarela na vse strani. Modra barva pa združuje v sebi vse, kar je mrzlega. Zelena je z rumeno nekoliko zrahljana. Ljudje, ki posebno ljubijo rumeno barvo, so pametni, vzneseni, živahni, tudi nestanovitni, in če stopi na površje negativna stran rumene barve, tudi ničemu ni prevzetni.

Tudi tukaj moramo pripomniti, da ima tudi ta stvar kakor vsaka druga svojo dobro in slabo stran. In s tega stališča je treba soditi te reči. Vsak značaj ima svojo svetlo in temno stran. Resnoba in mirnost sta prav tako lahko pozitivni kakor živahnost in impulzivnost. Velja pa splošno pravilo, da utegne postati vse, kar je dobrega, slabo, če je pretirano. S tem pridržkom smo tudi pisali o teh rečeh. Tako jih morate tudi razumeti. Ne smete na primer misliti, da je vsak, kdor ljubi modro barvo, brezsrčen sebičnej. To je le skrajni primer.

Čisto drugačna je narava modre barve, če je pomešana, kakor na primer vijoličasta, z rdečo barvo. Rdeča barva da mrzlini modre barve toplo noto. Vijoličasta je navadno najljubša barva starejših dam. To lahko prav dobro razumemo. Modra barva potisne v ozadje živahnost rdeče barve. Ostaja pač neko nagnjenje do dejavnosti, vendar se ta ne izraža v navno, temveč mirno, obvladano in zadržano. In modrina v vijoličasti barvi zaradi topline rdeče barve izgubi svoj sebični značaj.

Na podoben način kakor zgornj utegnemo po priljubljenosti te ali one barve sklepati o značaju in temperamentu kakšnega človeka, seveda če stvari ne jemljemo neizpodbitno, temveč takšne, kakor so, in če upoštevamo, da je med skrajnostmi neštevilno vmesnih poti.

Prof. dr. H. Wohlbold.

PLAČAJTE
NAROČNINO!

I.

Sabina Tannova se je ozrla po preprosti sobi, po kateri so plesali prvi sončni žarki, in tihi vzdih se ji je izvil iz mladih prsi.

V naslanjaču ob oknu je sedela njena mati, trudna in sključena v dve gubi; z vročimi očmi je pripovedovala svoje sanje:

»In prav ko sem ugrabila, kdo je utegnil potrkati, so se vrata sama odprla; na pragu je stal lepo oblečen, odlični gospod in se mi smehljaj: Martica, mar me res ne poznas?« Tedaj sem na glas zakričala od veselja in presenečenja, kajti bil je oče. Pomislil, Sabina, tvoj oče je bil! Jaz sem pa strmela vanj, in kar vrtelo se mi je od same sreče.

In zdaj se je njen drobni, izmučeni obraz z odkrito zaupnostjo obrnil k hčeri:

»In veš, kakšen je bil? Kakor kakšen grof ali minister. Na rokah je imel prstan z briljantom, da se je od njegovega sijaja vsa soba svetila. Iz suknjice je potegnil debelo listnico in dejal: 'Zdaj sem le dosegel svoj cilj v širnem svetu, Martica, obogatel sem, tako da ti bom lahko pomagal, ženka uboga!'«

Ob poslednjih besedah je pričela stara gospa glasno ihteti.

Sabina si je utrujeno pogladila kodraste lase z jasnega, belega čela in vstala. Obotavljajoč se je stopila k ihteti materi:

»Mamica, nikar se tako ne muči! Saj sem dorasla in tudi kar čedno že zaslužim; najhujšo stisko sva že pretolkli. Za tvoje zdravje bi bilo pač boljše, če ne bi toliko mislila na očeta.«

Nežno in božajoče je drsela njena desnica po sklonjeni materni glavi. In tolažeče je pristavila:

»Res je, da sva revni, toda gospa Staufnova mi je obljubila, da mi bo s prvim povisala plačo. Upam, da si bova lahko v nekaj letih uredili udobno in mirno življenje. Osamosvojila se bom. Poročila se bova z Egonom in te vzela k sebi; tudi jaz bom še nekaj zaslužila, tako da ti ne bo več treba kar venomer misliti na očeta... Saj ni vredno... Ko si ni znal več pomagati, naju je meni nič tebi nič pustil v stiski in bedi in jo mahnil v svet...«

Trdo so udarjale poslednje besede z nežnih dekletovih ustnic.

»Nikar tako ne govori o očetu,« je prosila gospa Marta, »še hujše mi bo. Pаметen možak je bil, samo preveč visokoleteče načrte je imel. Samo premislil, otrok moj, kako bistro glave je bil! Prišel je kot navaden zidar, nekaj let nato smo imeli pa že svojo hišo. In kot stavbni podjetnik je mnogo dosegel, dokler mu ni naposled — po nesreči — spodletelo. Bil je pač vse preveč skrben.«

Sabinine oči so se zasvetile v skriti jezi: »Boljši bi bilo, če bi zaovoženo podjetje skušal spet dvigniti, namesto tega je pa ostanek denarja spravil v žep in izginil z njim v noč. Upniki so kajpak plačili po nama. Vzeli so nama hišo in pohištvo, in še je bilo komaj dovolj, da sva poravnali očetove dolgove. Ali si že pozabila na tiste bridke dni, ko si morala priti po tujih hišah, da sva mogli skromno živeti? Dve sobici in kuhinja, to je bilo najino kraljestvo. Zdaj pa sanjariš o gradu, ki nama ga bo zgradil oče, če se bo vrnil!«

Globoko je vzdihnila:

»Ljuba, ljuba mati, tako težko mi je, ker se ne moreš sprijazniti s sedanostjo in kar venomer sanjariš o preteklosti ali pa o srečnejši bodočnosti. Nič več ne vidiš in ne slišiš, kaj se godi okrog tebe, samo očeta čakaš. In kadar zazvozi zvonec na hodniku, se zdrzneš v tistem upanju, da pred vrati morda le oče stoji. In že deset let vsak dan zaman vprašuješ pismo, ali ima kakšno pismo zate. Prosim te, mati, vdaš se v kruto resničnost! Tako hudo mi je, ko gledam, kako trpiš!«

Zdaj so se tudi v njenih očeh zasvetile solze.

Te oči so bile temnorjave, obrobjene z dolgimi, črnimi trepalnicami. Tudi ozke, pravilno vzbočene obrvi so bile črne.

»Tako rada sem imela očeta,« je zahtevala stara gospa. »Kar ne morem doumeti, da ga ne bom nikoli več videla. Otrok moj, saj se ne slutiš, kako je, če nekoga zelo, zelo ljubiš. In niti ne slutiš ne, kako te že in pretrese, če ljubljeni na lepem izgine iz tvojega življenja! Uboga glava tega kar ne more razumeti. In kako naj bi šle sree razumelo?! Zle misli te mučijo: Kje je? Kako neki živi? Zakaj se tako dolgo ne vrne? Srce odgovarja: V širnem svetu gara, da bi zaslužil za ženo in otroka, sram ga je, da bi se kot revež vrnil domov. Mislim, da zunanaj v začetku naš oče res ni imel sreče, toda s časom bo ukrotil življenje in se bo vrnil domov. Ze deset let ga čakam in čudno: pogosto se mi zdi, kakor da bi vseh deset let splahnelo v en sam dolg dan, in moje sanje so moji edini doživljaji tega dolgega dne.«

LJUBEZENSKI ROMAN MLADEGA DEKLETA

NAPISALA ANNY PANHUYSOVA
PREVEDLA K. N.

Sklonila je glavo v roke in zahtela. Sabina jo je tiho tolažila. Materina žalost je bila tudi njena žalost. Rada bi pretrpela še tako hudo žrtve, samo da bi tej ubogi, izmučeni ženi vliila pozabljenja v trpeče srce.

Sama ni prav nič hrepenela po očetu.

Bilo ji je komaj devet let, ko ju je zapustil. Kmalu nato sta se morali z materjo izseliti iz velike, lepe vile z vrtom.

Sabina ni več verjela, da bi se oče vrnil. Deset let, to je bilo že predolgo.

Morda niti več ne živi?

In ko mati kljub tolažilnim besedam ni prenehala ihteti, je Sabina spoznala, da je najbolje, če popusti. Izčrpana in utrujena zaradi brezupne tolažbe je dejala:

»Mati, vidim, da poprej res nisem prav imela. Zdi se mi, da so bile tvoje sanje pravilne. Poslušaj, kakole bo: lepega dne se bo oče bogat vrnil domov in bo ostal za zmerom pri nama.«

Počasi se je gospa Tannova pomirila. Odmaknila je roke od objokanega obraza in hvaležno pogledala hčer:

»Saj vem, pogosto, vse prepogosto te mučim s svojo žalostjo, Sabina. Toda tega bo konec, kakor hitro se bo oče vrnil. Čutim, da se bo kmalu vrnil.«

»Tudi jaz upam, da bo tako,« je pomirjujoče odgovorila Sabina, da ne bi spet razburila matere.

Stara stenska ura je odbila osem. Sabina se je vrvavala in stopila pred zrcalo; poveznila je na glavo temnomoder športen klobuk; izpod njegovih širokih okrajev so silili svetli kodri.

»Zdaj moram iti, mati. Egon bo že čakal name.«

Poljubila je mater in urno stekla po stopnicah velike najemniške hiše.

Bila je že precej pozna. Ob pol devetih je morala biti v modnem salonu; tam se je izučila in je zdaj že leto dni šivala kot pomočnica.

Na vogalu jo je čakal Egon.

Egon, velik, širokopleč mladenič je bil knjigovodja v Forstovi veletrgovini z žitom. Sabina je pred letom dni vzljubila tega odločnega, skromnega, toda nekoliko jezičljivega fanta. In vsako jutro sta se sestala na vogalu njene ulice in sta šla kos poti skupaj. Včasih jo je pa počakal tudi popoldne ali zvečer.

Ljubila sta se, in ker ni nobena ovira kalila njune sreče, sta se nameravala v kratkem poročiti. Sabina si je samo želela, da bi nekoliko več zaslužila, prav isto željo je imel pa tudi Egon.

Ze od daleč se ji je smehljajal: »Zdi se, da si danes zaspala rano uro,« jo je podražil.

Sabina mu je podala roko; mladi mož jo je toplo stisnil, njegove odkrite sinje oči so zaupno poiskale njene.

»Ne, nisem zaspala, Egon. Toda mati je spet sanjala o očetu... Dolgo sem jo morala tolažiti, ubožico... Tako se mi smili.« Od strani je pogledala svojega spremljevalca. »Mati je očeta menda zelo ljubila, saj kar verjeti ne more, da se ne bo več vrnil,« je tiho pristavila.

Egon je prikal: »Morda se bo pa oče le še vrnil, morda tvoja mati prav slutiti.«

Sabina je skomizgnila z rameni: »In če bi se to res zgodilo, bogve, ali bi bilo to za mater dobro? Kdo ve, kakšen je zdaj in kaj vse je doživel ta čas?«

Egon je molčal in se tiho smehljajal predse. Čez čas je dejal: »Gospod Forst mi je za oktober obljubil povišek. Žal te včeraj nisem mogel dobiti, da bi ti povedal to novico.«

Mlado dekle bi bilo najrajši od veselja vzkliknilo, toda nekaj ji je zadržilo grlo. Sama ni vedela, ali je bilo veselje nad nenadnim Egonovim uspehom ali nekakšna zla slutnja. Mladi mož je pa neskrbno nadaljeval:

»Zdaj se bodo menda za naju vendar že pričeli lepši dnevi. Ne

meni ne tebi se doslej ni rožnato godilo. Mladost v sirotišnici, mlada leta pri stari sorodnici, ki je komaj čakala, kdaj se me bo odkrižala. In potlej najete, opremljene sobe! Oh, ne veš, kako se že veselim na najin dom, Sabina!«

Po njegovem mladem, nekoliko trdem obrazu se je razlil sij tolikšne nežnosti, da jo je občutila Sabina kakor tiho ljubkovanje.

Stopala sta po široki, a mirni cesti provincijskega mesta. Ta cesta je pomenila za oba ovinek, toda ljubila sta ta ovinek, kajti cesta je bila mirna, tako da sta lahko kramljala po mili volji, ne da bi kdo prisluškoval.

Sabina je tiho dejala: »Tudi jaz se že veselim na najin dom. Majhen bo, a lep. Novo pohištvo bova kupila in tudi nekaj razkošja si bova privoščila. Brušeno zrcalo ali pa lep, velik couch. Tako neprijetno je živeti v majhnih, nizkih sobah s starim pohištvo!«

Egon se je neskrbno zasmeljal:

»Oh, Sabina, vseeno je, kakšno pohištvo bova v začetku imela, samo da bova skupaj! Če bo tudi tvoja mati živela z nama, bo najbolje, da se za začetek zadovoljiva kar z njenim pohištvo. Se vsaj ne bova zadožila. In ti si tako spretna, Sabina! Nekaj pregrinjaj, morda nova preproga, čedne zavese, in stanovanje se bo zelo novo. Glavno je pač, da bova lahko živela drug ob drugem, pripadala čisto drug drugemu!«

Pogledal jo je tako zaljubljeno z odkritimi, sinjimi očmi, da ji srce kar ni dalo odgovoriti, kar jo je peklo na jeziku: »In vendar bi rajši imela novo pohištvo in novo stanovanje.«

Tiha cesta vrtnega okraja se je iztekala v živahno trgovsko cesto. Tam sta bila Forstova veletrgovina z žitom in nekoliko dalje modni atelje gospe Staufnove.

»Bodi danes popoldne točna, Sabina,« jo je posvaril Egon, »tako rad bi, da bi šla skupaj domov!«

Sabina se je nasmehnila: »Bodi brez skrbi!« Potlej je pričela hoditi, skoraj teči, kajti nič kaj rada ni prihajala v službo poslednjaja.

Ko se je nekaj minut nato sklanjala nad svojim delom, je premisljevala o svojem pogovoru z Egonom.

Nekoliko nejevoljna je bila ob misli, naj bi pričela novo življenje kot zakonska žena s starim, obrabljenim pohištvo in materino. Mati ga je kupila na starini, kajti elegantno, moderno pohištvo so ji bili pred desetimi leti pobrali očetovi upniki.

Ali ne bo to staro, kar zaprašeno okolje že v kaš zadožilo njeno srečo?

Zagledala se je v šivanje pred seboj. V čipkasto bluzo je vstavljala prav takšen, kakor dihanje nežen rokav.

To bluzo bo morda že jutri oblekla nekoliko suhljata gospa Hegnerjeva, žena tovarnarja s čevlji. Njih vila je bila najlepša med vilami vrtnega okraja, gospa je imela svoj avto, o njenem domu so pa govorili, da je najokusnejši med domovi mestnih bogatašev.

Ta mlada gospa bledikastega obraza je živela v kar pretiranem udobju; razkošje ji je bilo potrebno, kakor je zrak potreben živemu bitju. Ona, Sabina, naj se pa v svojem mladem zakonu zadovolji s starim, obrabljenim pohištvo, čeprav se dan za dnem sklanja

nad delom in hiti vbadati, da jo že oči in roke bole!

»Kaj je pa danes z vami, Sabina? Ali še sanjate?« jo je zbudil iz premišljevanja visoki in rezki gospodaričin glas.

Mlado dekle je zardelo in se opravičilo: »Glava me boli, gospa.«

Zajetna, košata gospa se je do brodušno nasmehnila; danes je bila dobre volje, saj je bila že zgodaj zjutraj sklenila zelo ugodno kupčijo. V njenem salonu so kupovale najbogatejše in najelegantnejše gospe provincijskega gnezda. In prav danes se ji je zdelala sreča naklonjena...

»Stopite v kuhinjo, Sabina, naj vam da Marjeta kozarec limonade. Odleglo vam bo, kakor bi trenil. In ko boste popili, vas bi — kakor že tolikokrat — prosila za majhno uslugo: predvajali boste obleke. Danes se je oglašila pri meni lastnica slavnega berlinskega modnega salona gospa Weiertova. Mnoge plemkinje, filmske zvezde in gledališke igralkice izgovarjajo njeno ime s spoštovanjem. In njen salon ne slovi samo pri nas, temveč tudi v tujini.«

Pomočnice in vajenke so napeto vlekale na ušesa, kar je pripovedovala gospa Staufnova Sabini Tannovi.

Gospa je opazila, kolikšno zanimanje je zbudilo njeno pripovedovanje pri dekletih, in čuteč, da je središče pozornosti, je živahno nadaljevala:

»Gospa Elza Weiertova, lastnica tega modnega salona, in jaz sva se učili pri isti krojačici.« Na njenem tolstem obrazu je zaigral izraz zadovoljstva. »In čeprav lahko rečem, da sem v življenju nekaj dosegla, ob njenem salonu moje ime kar obledi.«

Ko je gospa Staufnova odsumela, je stekla Sabina v kuhinjo po obljubljeni kozarec limonade. Bila je že zelo radovedna, kakšna je lastnica znamenitega berlinskega modnega salona. Če bi mogla jaz kdaj kaj podobnega doseči, je na tistem pobožno pomislila.

Gospa Staufnova ni imela manekink; če je morala svojim kupovalcem pokazati najnovejše toalete, je izbrala za predvajanja svoje ljubke pomočnice. In med najlepšimi dekleti zadnjih let je bila nedvomno Sabina Tannova.

Ze v oblačnici je gospa določila, katere obleke naj obleče Sabina in katere njena tovarišica Heda. V salonu, v čigar sredini se je dvigal majhen oder, sta čakali gospa Staufnova in njena slavna prijateljica Weiertova.

Najprej je stopila na oder Sabina, oblečena v preprosto temnomoder kostim; njegove enostavne črte so delale njeno mlado postavo še vitkejšo.

Zagledala je ob svoji gospodariči drobno, bo majhno gospo s pametnim, prebrisanim obrazom. Njene živahne črne oči so se kar vsevale vanjo.

Na lepem se ji je neznana gospa nasmehnila.

»Ime vam je Sabina, draga gospodična?« je vprašala s čivkajočim glasom. »Le zakaj imate tako resno ime? Lilian, to bi bilo kakor nalašč za vašo sinjo lepoto! Za nekaj trenutkov je umolknila, potlej pa živahno povzela: »Sicer sem pa prišla zato, da bi vam nekaj zanimivega ponudila, draga gospodična Lilian. Sabina. Z gospo Staufnovo sva že govorili o tem.«

Sabinine oči so vpraševale.

»Se bova že pozneje pomenili,« je smehljajoč se odgovorila gospa Weiertova, »le nadaljujte...«

Sabina je bila zelo radovedna, toda morala je ubogati in pokazati še druge obleke; slavna modna krojačica naj vidi, da prijateljica v provinci ne zaostaja za njeno veleumetnostjo.

Sabina je opazila, da je gospa Weiertova njeno tovarišico Hedo komaj da opazila, medtem ko od nje malone ni odmaknila oči.

Nazadnje je oblekla veliko večerno obleko iz zamolke sinje svile.

s tenčnim okrasjem, posutim s srebrom in zlatom, kakor da bi ga poljubilo vzhajajoče sonce.

Oči gospe Weiertove so zaljubljeno romale po Sabini. Naposled je odločila:

»Zdaj se bova pogovorili.«

Obrnila se je h gospe Staufnovi: »Menda lahko ostaneva trenutek sami, draga moja?«

»Vendar mi bo hudo, če bom izgubila Sabino,« je vzdihnila gospa Staufnova.

Sabina se je zdržnila. Kaj neki nameravajo z njo?

»Poslala ti bom nekaj izvrstnih modelov in ti bom tudi sicer pomagala,« je zažgoleda gospa Weiertova in neopazno porinila debelo gospo Staufnovo skozi vrata.

Sabina je bila še v razkošni večerni obleki; najrajši bi si jo prej slekla, toda ni se upala ugovarjati.

»Sedite, ljuba gospodična,« jo je povabila gospa Weiertova, »tako bova bolj neprisiljeno kramljali.«

Sabina jo je presenečeno pogledala in odkimala: »Ne upam se v tej dragoceni obleki, gospa,« je v zadregi odgovorila.

Mala gospa jo je pa nestrpno potisnila v bližnji stol in pričela govoriti: »Naj vam na kratko razložim svoj načrt, nisem namreč prijateljica besedičenja. Ali hočete dobiti izvrstno službo v mojem modnem salonu? Če pridete v službo takoj, vam bom dajala trikrat tolikšno plačo, kakor jo dobivate tu. Pri meni vam ne bo treba šivati, samo modele boste predvajali. Čudovito postavite, da ne govorim o vašem obrazu, vaših očeh in vaših laseh!«

Sabina jo je v zadregi prekinila: »Tako mi ne smete govoriti, gospa!«

»Saj vam ne govorim tega zato, da bi se vam prikupila ali pa celo zaradi osebnega ugodja,« se je branila gospa. »Povem vam to samo iz trgovskega zanimanja do vas. Nočem se vam laskati. Dobro vas bom plačala, toda zavedajte se, da mi boste za denar vračali nekaj: svojo mlado, nedotaknjeno lepoto!«

Sabina ni vedela, kaj naj bi na to odgovorila, zato je v zadregi molčala. Tafo še nikoli nihče ni govoril z njo.

»Cisto odkrita bom, draga gospodična,« je žgoleda dalje drobna gospa. »Zelo srčkane manekinke imam, priznam, toda nobena od njih ni tako lepa kakor vi. Jeseni bodo pa v Berlinu iz vrst berlinskih manekink izbrali tako imenovano »modno kraljico«. Vsi elegantni berlinski modni saloni se bodo udeležili tega tekmovanja. Kakor hitro sem vas zagledala, sem bila prepričana, da bi vi zmagali na tem tekmovanju. S svojo izrazito lepoto, z mladostjo in s svojim zanesljivim nastopom bi pač gotovo zmagali!«

Zadovoljno se je nasmejala: »To bi bila reklama za moj salon! Samo pomislite, kakšen uspeh bi bil zame, če bi lahko rekla: 'Moja manekinka je v moji najnovejši obleki postala modna kraljica!' In mislite, da vam ta uspeh ne bi bil dobro dosel? Narobe! Ziveli bi kakor prava kraljica! Kot 'modna kraljica' bi kajpak dobili dokaj visoko denarno nagrado, ki so jo že razpisali. Razen tega je še nekaj manjših daril: zlato okrasje, cvetlice, od mene bi pa zastonj dobili najlepše obleke. Samo eno bi mi morali obljubiti: če bi res postali 'modna kraljica', me ne bi smeli takoj nato zapustiti, temveč bi morali vsaj še leto dni ostati pri meni. Kajpak bi bilo najbolje, če bi se o tem pismeno pogodili.«

Sabini se je zdelo, kakor da jo bo tok gospejnih besed odnesel s seboj.

Slišala je že o tekmovanju za 'modno kraljico', toda še v sanjah ni pomislila, da bi se tudi sama udeležila tekmovanja.

Vedela je, da je mlada in ljubka, toda da je tako izrazito lepa, kakor je govorila gospa Weiertova, tega doslej ni slutila.

Nekaj ji je zmerom doseglo v ušesih, bolj kakor laskanje o njeni lepoti: »Dala vam bom trikrat tolikšno plačo, kakor jo dobivate tukaj!«

In če bo varčevala, si bo lahko uredila svoj novi dom tako, kakor si je že zmerom želela!

»No, kaj pravite o mojem predlogu?« je naposled vprašala gospa Weiertova.

Sabina je globoko zadihala: »Zelo mi je všeč,« je odkrito priznala, »toda pred odločitvijo bi se rada še posvetovala z materjo.«

Vedela je, da mati pač ne bo ugovarjala, govoriti je hotela samo še z Egonom.

Gospa Weiertova se je razumevajoče nasmehnila: »Počakala bom odločitev do popoldne.«

»Popoldne vam bom zanesljivo odgovorila,« je vzkliknila Sabina, boječ se, da bi se utegnila drobna gospa premisliti.

Opoldne je čakal Sabino Egon Stern. Nameraval je h kosilu v bližnjo menzo, toda bil je tako iz-

Pri trdki

TEOKAROVIC

si nabavite poleg vseh vrst volne tudi novodospelo, cenejšo, po din 110 kg, primerno za šolska ročna dela

Wolfova 10

vrstne volje, da je čisto pozabil na lakoto.

»Sabina, šef mi je za trdnjo obljubil, da mi bo prvega povisal plačo. Zdaž sva že skoraj na cilju! Sicer pa, ljuba moja, danes te ne morem spremiti do doma: oddati moram še v banki denar za neko tveganje. Pomisli: dvajset tisoč mark! V gotovini, Sabina! Kar vrti se mi v glavi ob misli, kaj vse bi si lahko privoščila za ta denar! Ali ne bi bilo lepo, če bi bil ta denar najin?«

Spet sta korakala po tih vrtini cesti. Sabina je komaj poslušala, kaj ji pripoveduje Egon, tako razburjena je bila zaradi dopoldanskega doživljanja:

»Tudi jaz sem danes imela srečo, Egon! Le poslušaj in strmi!«

V nekaj besedah mu je razložila ponudbo lastnega slavnega berlinskega salona.

Toda Egon je ni pustil dogovoriti: »Menda se misliš šaliti, Sabina?« je reko vprašal. »Prosim, molči, takšnega govorjenja ne morem poslušati!«

Obstal je in tudi Sabina se je ustavila. Nekakšna mra je legla na srce.

»Egon, to vendar ni slab dovtip, temveč je resnica, čista resnica,« je vneto dejala.

Zasmejal se je ježno in je trdo dejal: »Neumnost je to, ne pa resnica! Svoji bodoči ženi pač ne dovolim, da bi se bavila s takšnimi neumnostmi!«

Sabina je do ušes zardela:

»Egon, premisli, kaj govoriš! Stvari, ki se mi zde važne, ne smeš metati v koš kakor muhe komaj doraslega otroka,« je užaljeno dejala.

»To tudi so,« je reko odgovoril. »Govoriva o čem drugem, pametnejšem.«

Sabina bi bila morda popustila, če bi ji Egon ugovarjal nekoliko bolj nežno in vljudno. Ponosna gospodovalnost v njegovem glasu je pa dražila njeno žensko samoljublje. Misli je, da se bo veselila njo, namesto tega je pa tako zaničljivo govorila o stvari, ki bi utegnila odločiti o njenem mladem življenju.

»Sprejela bom,« je vzkliknila razburjena.

»Prepovedujem ti!« je zakričal tako glasno, da se je šofer avtomobila, stoječega ob cesti, zvedavo ozrl v mlado dvojico.

Sabini je udarila kri v glavo. Sram jo je bilo pred šoferjem.

»Kako moreš tako vpiti name?« je vzkliknila z glasom, ki so v njem drhtele solze.

Egon je ni slišal. Jeza zaradi Sabinine trmoglavosti mu je vzela poslednjo razsodnost:

»Nisem še videl tako nepremišljenega bitja, kakor si ti!« je ježno vzkliknil. »Ko se boš spametovala, bova govorila dalje.«

Ne da bi se poslovlil, se je obrnil in odhitel, kakor da bi mu gorelo pod petami.

Dalje prihodajče

Dobiva se pa tudi v vseh lekarnah. — Oglas reg. pod Br. 14245 od 11. VIII. 1935 l.

REVMAZEM

protin, ishijas, zbadanje, krčne žile itd. z največjim uspehom zdravi

»ANTIREUMIN«

je dober zdravilni preparat prežgane krvi, doma kakor tudi v tujni. Cena originalni steklenici, 75 gr din 55,-, s poštno dln 40,- 3 originalne steklenice dln 105,-

Po povzetju pošlita

Mr. Ph. A. Mrkušić, lekarnar v Mostarju - banovina Hrvatska

Dobiva se pa tudi v vseh lekarnah. — Oglas reg. pod Br. 14245 od 11. VIII. 1935 l.

Najvarneje in najugodnejše nalagate denar pri pupilarno • varnem zavodu •

Celjski mestni hranilnici

Celje, Trg kralja Aleksandra (v lastni palači pred kolodvorom)

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Kdo naj uživa „Joghurt“?

Vsak kdor boče ostati duševno in telesno zdrav in svež

Zdravje in lepoto vam ohrani „JOGHURT“

Gorenjskih mlekarov

JOGHURT

GORENJSKIH MLEKAROV ZADRUŽBA

RAZDOVAČKA ULICA 21-23

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

CELJE

ŠPORTNI TEDNIK

Konec ligaškega tekmovanja

Ligaško prvenstvo je v glavnem končano. V beograjski skupini so odigrali že vse tekme, v zagrebški pa manjkajo še tri, ki pa ne morejo več vplivati na vrh razpredelnice. Dobili smo 6 najboljših klubov, ki se bodo medsebojno pomerili v borbi za naslov jugoslovanskega državnega prvaka. To so iz zagrebške skupine Gradjanski, Hašk in Hajduk, iz beograjske pa BSK, Jugoslavija in sarajevska Slavija.

Tekmovanje je bilo prav za prav odločeno že pred 14 dnevi in je prejšnjo nedeljo šlo v obeh skupinah le za tretje mesto. V zagrebški skupini so skoraj na vsej črti zmagali favoriti. Rezultati so le v toliko prese- netili, ker so bili malo preveč izdatni.

Našem ljubljanskemu ligašu očitno ni šlo za slavno slovo. Z nastopom v Osijeku se je Ljubljana poslovila iz zagrebške lige in se ji zaradi tega ni zahotelo do kdove kakšnih podvigov. Nasprotno je šlo domači Slaviji za obstanek v ligi. S požrtvovalno igro se jim je to temeljito posrečilo. Imeli so pri tem še srečo, da si je ljubljanski vratar kmalu po začetku poškodoval roko, nadomestilo pa ni bilo polnovredno. Tako se je končala tekma z rezultatom 7:0 za Slavijo.

V Zagrebu so prišli gledalci na svoj račun. V dveh tekmah so videli nič manj ko 17 golov. V prvi tekmi je varaždinska Slavija pripravila Concordiji bridko razočaranje. Domači so vodili 2:0, kmalu pa se je gostom posrečilo izenačiti. Po odmoru je Slavija zabila še 4 gole in konec se je glasil 6:2 v njeno korist. V naslednji tekmi je tudi Hašk doživel pravec zlom. Moštvo Gradjanskega, ki je že v poslednjih tekmah kot predstavnik hrvaškega nogometa pokazalo odlično formo, je tudi v tej tekmi uveljavilo vse svoje odlike. Na igrišču je bilo samo eno moštvo: Gradjanski. Goli so se nizali in konec je bil 9:0.

Tudi v Splitu je Hajduk beležil visoko zmago. Sarajevski Sašk je od vsega začetka igral podrejeno vlogo in je moral prepustiti zmago odlično razpoloženemu nasprotniku v razmierju 8:0. V Subotici sta trčila dva enaka nasprotnika. Rezultat je bil pravičen 1:1. Split si je s tem zagotovil obstanek v ligi. Bačko pa lahko prebri- ti še varaždinska Slavija, ki je v zastoju z dvema tekmama.

Končno stanje zagrebške lige je naslednje: Gradjanski 33, Hašk 24, Hajduk 22, Concordija 19, Sašk 18, Slavija (O) 14, Split 13, Bačka 12, Slavija (V) 11, Ljubljana 8.

V srbski ligi so bili rezultati tesnejši. BSK je bil edini, ki je tudi to nedeljo beležil visoko zmago. Na domačih tleh je brez težave premagal šibki Zemun s 6:0. V drugi tekmi sta si Bask in Žak z 1:1 razdelila točki. Enak izid je bil tudi v Sarajevu, vendar je lahko Jugoslavija zadovoljna, da je nasproti Slaviji rešila vsaj eno točko. V Skoplju je Gradjanski ponovno dokazal dobro formo in je gladko premagal Vojvodino s 3:0. V Borovu je imela Bafa precej opravka z Jedinstvom, končno pa je le zmaga- la z 1:0.

Končno stanje beograjske lige: BSK 31 točk, Jugoslavija 24, Slavija (S) 23, Vojvodina 21, Gradjanski 21, Bafa 18, Jedinstvo 16, Žak 11, Bask 10, Zemun 5.

V tekmovanju za prvenstvo Slovenske nogometne zveze se na čelu ni prav nič spremenilo. Najresnejši kandidati za finalno tekmovanje so še zmerom Kranj, Mars, Bratstvo, Železničar, Maribor, Amater in Olimp.

V ljubljanski skupini je bila najvažnejša tekma na Jesenicah, kjer sta se srečala Bratstvo in Kranj. Jeseničani prav gotovo niso pričakovali, da bodo oddali nasprotniku obe točki in povrh še zasluženo. Gostje so zmago 2:1 pošteno zaslužili. V Ljubljani je Hermes po slabši igri premagal doma- lški Diak z 1:0. Zadnje plasirana Svoboda je zaigrala nasproti Reki z mnogo volje in je zasluženo pobrala z 2:0 obe točki. Jadran je imel pri- liko premagati Marsa, a se je zaradi slabih strelcev v svoji napadalni vrsti moral zadovoljiti z 1:1.

V mariborski skupini je Železničar odločilno premagal Muro 5:0 in s tem bržčas zagotovil Mariboru sodelovanje v finalu. V Celju sta se po precej izenačeni igri ločila Olimp in Amater z rezultatom 2:2.

V Zagrebu so nastopili juniorji Ljubljane in prijateljski tekmi nasproti zagrebškimi juniorjem. Izid je bil 1:0 za domače, kar je pač častno za Ljubljano.

Prejšnjo soboto je SK Planina pri- redil atletski miting, na katerem sta bila zapažena zlasti dva rezultata. Mauser (Planina) je vrgel kopje 57-85 metrov daleč, junior Ilirije Branko Milanović pa je skočil v višino 175 centimetrov. V Zagrebu so imeli ste- pele chase na 3000 m. Sodelovali so naši najboljši tekači. Zmagal je si- gurno Kotnik (Concordia) pred Br- čanom (Primorje) in Flassom (Hašk).

Radio Ljubljana

od 2. V. do 8. V. 1940.

ČETRTEK 2. MAJA:

9.00: Napovedi, poročila 9.15: Plo- šče 9.45: Verski govor 10.00: Prenos bogoslužja iz stolnice 11.00: Radijski orkester 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Kvartet mandolin 14.00: Poročila 17.00: Gospodarska poročila in navodila 17.30: Materin- ska proslava 18.15: Prenos šmarne iz frančiškanske cerkve 19.00: Napo- vedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 20.00: F. Händel, Mesija 21.30: Koncert godalnega okteta 22.00: Napo- vedi, poročila 22.15: Cimermanov kvartet. Konec ob 23. uri.

PETEK 3. MAJA:

7.00: Jutrnji pozdrav 7.05: Napovedi, poročila 7.15: Pisan venček veselih zvokov (Plošče) 11.00: Šolska ura 12.00: Naše plošče — naš spored 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Radijski orkester 14.00: Poročila 18.00: Ženska ura 18.20: Plošče 18.40: Fran- coščina 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.50: Planin- sko cvetje v vrtu 20.00: Večer poljske umetnosti 21.30: Plošče 22.00: Napo- vedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

SOBOTA 4. MAJA:

7.00: Jutrnji pozdrav 7.05: Napovedi, poročila 7.15: Plošče 12.00: Brez pre-

BIRMANSKA DARILA

ure, verižice, uhane itd.

kupite najceneje pri

ŽEJN RASTISLAV

urur

Ljubljana, Mestni trg 20

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6

pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, lopomeri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnice in srebrnice. Samo kvalitetna optika. Ceniki brezplačno.

Obleke, perilo, vetrni suknjiči, dežni plašči, trenčkoti in vsa praktična oblačila, nudi v največji izbiri, najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Pomagal Vam bo

znani pisec in raziskovalec okultnih ved

F. T. KARMAN vam brezplačno pove Vašo bodočnost. Razen važnih dogodkov iz preteklosti vam pove tudi vse vaše odnose do ljudi, zakona, loterije, trgovine in vseh važnej- ših dogodkov sedanjosti. Njegov nasvet vam bo pri- nesel zaželeni uspe- hov v življenju. Za- hvalne izjave, ki jih jejo nenavadno zanesljivost njegovih napo- vedi. Postavite mu nekaj važnejših vpra- šanj, ki vas zanimajo in sporočite mu točne podat- ke o svojem rojstvu. Vse napovedi o vašem življe- nju, ki so zgoraj omenje- ne, boste dobili popolnoma brezplačno, če boste pri- pisali kupiti njegovo naj- novejšo knjigo »Naš život i okultne tajne«. Knjiga stane samo din 30,-, de- nar pa se pošlita na ček račun številka 17.455, na točni in stalni naslov:

F. T. KARMAN — ŽALEC

vsak dan prejema z vsega sveta, dokazu- jejo nenavadno zanesljivost njegovih napo- vedi. Postavite mu nekaj važnejših vpra- šanj, ki vas zanimajo in sporočite mu točne podat- ke o svojem rojstvu. Vse napovedi o vašem življe- nju, ki so zgoraj omenje- ne, boste dobili popolnoma brezplačno, če boste pri- pisali kupiti njegovo naj- novejšo knjigo »Naš život i okultne tajne«. Knjiga stane samo din 30,-, de- nar pa se pošlita na ček račun številka 17.455, na točni in stalni naslov:

F. T. KARMAN — ŽALEC

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

nas život i okultne tajne

stanka — brez besed plošča za plošče v gosli red 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Brez prestanka — brez besed plošča za plošče v gosli red 14.00: Poročila 17.00: Otroška ura 17.50: Pregled sporeda 18.00: Radijski orkester 18.40: O pasivni zaščiti pred letalskimi napadi: Kakšna naj bodo oklopna zaklonišča 19.00: Napo- vedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 20.00: Zunanje politični pregled 20.30: Vesele in žalostne iz življenja Jaka Smolake: Zakopani talent. — Napisal Joža Vombergar, izvajajo čla- ni Radijske igralske družine, vodi ing. Ivan Pengov 22.00: Napovedi, poro- čila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

NEDELJA 5. MAJA:

8.00: Jutrnji pozdrav 8.15: Plošče 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve 9.45: Verski govor 10.00: Radijski or- kester 11.30: Pevski koncert 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Duet harmonik 14.00: Plošče 16.30: Farna skupnost in ZFO 17.00: Kmet. ura 17.30: Citraški trio »Vesna« 18.15: Prenos šmarne iz frančiškanske cerk- ve 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 20.00: Plošče 20.30: Slovenski vokalni kvintet 21.15: Šramelkvartet »Murnček« 22.00: Napo- vedi, poročila 22.15: Radijski orke- ster. Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 6. MAJA:

7.00: Jutrnji pozdrav 7.05: Napovedi, poročila 7.15: Plošče 12.00: Plošče 12.30: Poročila, objave 13.00: Napo- vedi 13.02: Radijski orkester 14.00: Poročila 18.00: Zdravstveno predava- nje 18.20: Plošče 18.40: Srednjeveško lončarstvo v Sloveniji 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.45: Več manire — pa brez zamere 20.00: Rezervirano za prenos 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski or- kester. Konec ob 23. uri.

TOREK 7. MAJA:

7.00: Jutrnji pozdrav 7.05: Napovedi, poročila 7.15: Plošče 11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.30: Poročila, objave 13.00: Napovedi 13.02: Radijski orke- ster 14.00: Poročila 18.00: Plošče 18.40: Dušeslovne prvine našega gospodar- stva 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.50: Deset minut zabave 20.00: A. Dvořak: Ru-

Na **CONTINENTAL** se piše najbolje!

Ugodni plačilni pogoji!

IVAN LEGAT, mehanik

LJUBLJANA MARIBOR

Prešernova 44 Veljinska 30

Tel. int. 26—36 Tel. int. 24—34

Premog-Koks-Drva

RESMAN LOJZE - Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21

Tel. 33-53

Priložnostne pro-

daje, upravljanje

hiš — prevzema

Imobilija,

Beograd

Knez Mihalova 17

Tel. 26-167 in 28-260

Tapete

so najidealnejša obloga sten, trpezne in tople.

Skrbno vam izvrši tapetiranje sten z naj-

novjšimi vzorci,

tapefnik **SEVER**, Ljubljana, Marijin trg 2.

MOTORJI
IN
KOLESA

Tavčarjeva 7, tel. 26-87

DELAVNICA

Resljeva cesta 26, tel. 40-88

salka 20.20: Rezervirano 22.00: Napo- vedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

SREDA 8. MAJA:

7.00: Jutrnji pozdrav 7.05: Napovedi, poročila 7.15: Plošče 12.00: Plošče 12.30: Poročila, objave 13.00: Napo- vedi 13.02: Šramel »Štirje fantje« 14.00: Poročila 18.00: Mladinska ura 18.40: Izlet v Prešernovo domačijo 19.00: Napovedi, poročila 19.20: Nac. ura 19.40: Objave 19.50: Potopljeni rastlinski svetovi 20.00: Cerkevni pev- ski zbor z Ježice 20.45: Plošče 21.15: Klavirski koncert 22.00: Napovedi, po- ročila 22.15: Plošče. Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

OREHOVA JEDRCA

sortiran cvetlični med in medico dobite najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 48. T.

SAMOLASTNO LOVIŠČE LOG PRI ROCATCU (revirno vodstvo Log) ha 1282 se odda v za- kup za 4 let na dražbi dne 20. aprila 1940. pri sreskem šumarskem